

Diccionari d'agricultura

**Conselleria de Presidència
Agricultura i Pesca**

Palma, 2011

© Conselleria de Presidència del Govern de les Illes Balears
Disseny de la coberta: Ludmila Rivacoba
Edició: febrer de 2011

Maquetació i impressió: Gráficas Loyse, SL

ISBN13: 978-84-614-7187-4
DL: PM-1956-2010

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita dels titulars del copyright i estaran sotmeses a les sancions que estableix la llei.

Les persones que han participat en el procés d'elaboració d'aquest diccionari:

Govern de les Illes Balears
Conselleria de Presidència
Àrea d'Agricultura i Pesca

Coordinació

Joan Carles Torrens Costa
Cap del Servei de Planificació
Margalida Sastre Moragues
Assessora lingüística

Especialista

Antoni Martorell Nicolau
Cap del Servei d'Orientació, Transferència i IRFAP

Universitat de les Illes Balears
Servei Lingüístic
Gabinet de Terminologia

Direcció

Ramon Bassa i Martín

Coordinació

M. Magdalena Ramon Andreu
Gabinet de Terminologia

Elaboració

M. Magdalena Ramon Andreu
Cristina Robles de Pedro
Gabinet de Terminologia

Col·laboració

Inés Burguera Garcías
Becària del Gabinet de Terminologia
Miquel Orbegozo Pons
Pla lingüístic

Sumari

Presentació	9
Introducció	11
Arbre de camp	15
Abreviacions	17
Diccionari	18
Índex de termes catalans	181
Índex de termes castellans	207
Índex de noms científics	230
Bibliografia	232

La llengua de la terra nostra

La llengua és l'element bàsic de cohesió d'aquest petit país nostre, i el món pagès n'és l'ànima. La pagesia ha donat lloc a un llenguatge ple de saba: *exsecallar, empeltar, sembrar, espedregar, cavar, eixarmar, segar, batre, tondre, munyir, pasturar, pellucar...* El llenguatge és ple d'imatges d'un temps no gaire llunyà que a poc a poc s'ha anat substituint i que necessàriament hem de mantenir viu, perquè sense vida pagesa els paisatges de les nostres illes són morts. Hem de ser capaços de llegar la riquesa d'aquesta terra nostra, els camps llaurats i esterrossats o conrats i el parlar pagès, les paraules i també els costums, perquè en les seves arrels perviu la nostra identitat i el nostre futur com a poble. Les nostres festes més significatives continuen lligades a la terra i als seus cicles productius: Sant Antoni, Sant Sebastià, Sant Joan.

Els foravilers —escriu el poeta Damià Huguet— “parlen amb conducta cruel d'insatisfet i ràbia / de mala anyada, d'enyorades saons i de marors / que manquen entre els solcs / molt ben deixats / a escaire dels sementers que la grogor ja clapa.”

Els poetes i escriptors del segle XX són fills i néts de la terra, de pagesos i ramaders, i per açò, quan parlen de *saons, solcs o sementers* i de *males anyades*, també ens parlen d'una manera d'entendre la vida, amb la vista fixada al cel i a les clapes dels costers, prudents i estalviadors, tradicionalistes i també creients, ens parlen del seny pagès i de l'estima que senten per la nostra terra, la terra d'agrair.

Aquest diccionari vol ser un recull de les paraules del món rural, una eina que posam a l'abast de la ciutadania. És feina de tots mantenir viu el llenguatge pagès i, per extensió, mantenir viva la nostra pagesia. Sols així aconseguirem assegurar el nostre futur com a poble.

Albert Moragues i Gomila
Conseller de Presidència del Govern de les Illes Balears

Introducció

Aquest diccionari s'estructura en sis apartats:

- Aquesta **introducció**, que exposa en general l'estructura del diccionari i com s'ha de consultar.
- L'**arbre de camp**, un esquema del contingut del diccionari que en delimita l'abast temàtic, permet classificar-ne els termes i facilita el tractament del conjunt de la informació.
- La llista d'**abreviacions** amb la descodificació corresponent.
- El cos del **diccionari**, que recull tots els termes ordenats alfabèticament a partir del terme català principal i numerats correlativament.
- Tres **índexs alfabètics**, un per al català, un per al castellà i un per a les denominacions llatines que apareixen al llarg del diccionari. Cada entrada d'un índex alfabètic té un número d'ordre que remet al terme corresponent del diccionari.
- La **bibliografia**, amb la referència a les fonts consultades al llarg de l'elaboració del diccionari, classificades en tres apartats: obres especialitzades (en general, manuals especialitzats de l'àmbit de l'agricultura i branques que s'hi relacionen), obres terminològiques (diccionaris especialitzats de l'àmbit de l'agricultura i branques afins) i obres lexicogràfiques (diccionaris generals i enciclopèdies).

Estructura i consulta

El DICIONARI D'AGRICULTURA conté 1.893 termes catalans i les equivalències en castellà sempre que ha estat possible, les categories gramaticals corresponents tant dels termes catalans com dels castellans i la definició. Cada terme català va precedit d'un número d'ordre, correlatiu al llarg del diccionari. A més a més, també inclou les relacions de sinonímia entre els termes i, quan s'ha considerat necessari, notes de tipus conceptual o lingüístic que completen la informació de les entrades.

Les **notes** informen sobre els plurals que poden generar dubtes (com és el cas de *cuca molla* o de *granís*) o sobre l'ús de la denominació (com *purí* o

regna, que s'usen generalment en plural); també poden ampliar la definició (com, per exemple, a *guaret forestal*), o bé indicar la relació d'un terme amb un altre per oposició (com és el cas de *primerenc –a* i *tardà –ana*, *terra alta* i *terra baixa* o *latifundi* i *minifundi*).

Els termes es presenten, tant al cos del diccionari com als índexs, segons l'ordre seqüencial dels components (*malaltia per carència* i no *carència, malaltia per*), i segueixen l'**ordenació alfabètica discontinua**, que evita interrupcions en els termes d'una sèrie i segons la qual els espais en blanc precedeixen els signes no alfabètics (principalment apòstrofs i guionets) i els signes no alfabètics precedeixen els signes alfabètics. Exemple:

adob
adob compost
adob en solució
adob en suspensió
adob foliar
adob gasós
adob líquid
adob mineral
adob orgànic
adob simple
adob sòlid
adobadora
adobadora d'adobs líquids

Els **substantius** es presenten en singular, llevat dels casos dels plurals lexicalitzats (*llongues, messes* o *núvols artificials*). Els **adjectius** també es presenten en singular, amb la terminació femenina quan en tenen (*antiparasitari –ària, orb –a* o *primerenc –a*).

Les **equivalències en castellà**, quan n'hi ha més d'una, apareixen en ordre alfabètic. Exemple:

954 **frau** *m*
es almanta *f*
es entreliño *m*

Espai que queda entre dos arbres o dues plantes o entre dues files de plantes en un camp o en un hort.

Pel que fa als **sinònims**, els termes catalans considerats sinònims absoluts es remeten l'un a l'altre amb l'indicatiu *sin.* El sinònim que per ordre alfabètic apareix en primer lloc agrupa la definició, les equivalències i la nota. Exemple:

- 42 **adobament** *m*
sin. **adobatge** *m*
sin. **fertilització** *f*
es abonado *m*
es fertilización *f*

Conjunt de tècniques d'enriquiment orgànic per mantenir la fertilitat d'un terreny o augmentar-la perquè les plantes estiguin en les millors condicions de nutrició.

- 47 **adobatge** *m*
sin. **adobament** *m*
- 898 **fertilització** *m*
sin. **adobament** *m*

En canvi, quan un sinònim s'ha considerat preferent, els sinònims complementaris hi remeten amb l'abreviatura *veg.* En aquest cas, el sinònim principal és el que duu totes les informacions, inclosa la indicació dels sinònims complementaris. Exemple:

- 380 **canó** *m*
sin. compl. **canonet** *m*
es canutillo *m*
es cañutillo *m*

Tros d'escorça de forma tubular que se separa d'un arbre per un empelt de canó.

- 381 **canonet** *m*
veg. **canó** *m*

Arbre de camp

El medi rural

- Espais i construccions
- Mesures agràries
- Oficis

Tècniques i sistemes de conreu

Eines, màquines i arres de les bísties

Fitopatologia

Adversitats climàtiques i accidents dels cultius

Biologia, fisiologia i química aplicades

Abreviacions

<i>m</i>	substantiu masculí
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m i f / m y f</i>	substantiu masculí i femení
<i>m o f</i>	substantiu masculí o femení
<i>m pl</i>	substantiu masculí plural
<i>f pl</i>	substantiu femení plural
<i>v tr</i>	verb transitiu
<i>v intr</i>	verb intransitiu
<i>v tr i intr</i>	verb transitiu i intransitiu
<i>v pron</i>	verb pronominal
<i>v tr i pron</i>	verb transitiu i pronominal
<i>adj</i>	adjectiu

<i>sin.</i>	sinònim
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>veg.</i>	vegeu

<i>sbl</i>	símbol
<i>sgl</i>	sigla

<i>es</i>	castellà
-----------	----------

A

- 1 **ABA** *m*
veg. **àcid abscísic** *m*
- 2 **abancalar** *v tr*
es abancalar v tr
Preparar un terreny per al conreu mitjançant la subdivisió en bancals.
- 3 **abrasir** *v tr*
es abrasar v tr
Assecar les plantes per l'efecte de la calor o del fred excessiu.
- 4 **abric** *m*
sin. recer m
es abrigadero m
es abrigo m
Lloc resguardat contra les injúries del temps.
- 5 **abrigar** *v tr*
sin. arrecerar v tr
es abrigar v tr
Posar a cobert de les injúries del temps.
- 6 **abscés** *m*
es absceso m
Acumulació de secreció en els troncs o en les branques dels arbres.
- 7 **abscisió** *f*
es abscisión f
- 8 **acantosi** *f*
es acantosis f
Producció anormal i excessiva d'espines que presenten alguns vegetals parasitats per fongs.
- 9 **àcar** *m*
es ácaro m
Aràcnic minúscul i sovint microscòpic, de cos en general discoide i globular, algunes espècies del qual ataquen els arbres fruiters i la vinya i els provoca una infladura i la caiguda de les fulles.
- 10 **acaricida** *m*
es acaricida m
Substància que serveix per matar àcars.
- 11 **acariosi** *f*
es acarosis f
Malaltia de les plantes produïda per àcars paràsits.
- 12 **aceró** *m*
es calce m

- Tros d'acer que solden a la punta o al tall d'algunes eines, com ara les relles, les aixades, els fessets o els gavilans, per donar-los més consistència o per refer-les del desgast.
- 13 **àcid 2,4-diclorofenoxiacètic** *m*
es ácido dicloro-2,4 fenoxiacético m
 Herbicida que també pot ser emprat en la conservació de la fruita segons quin sigui el moment de la seva aplicació i la dosi aplicada.
- 14 **àcid abscísic** *m*
sgl ABA m
es ácido abscísico m
 Fitohormona que inhibeix el creixement i que provoca l'envelliment i l'abscisió de les fulles i dels fruits.
- 15 **àcid alternàric** *m*
es ácido alternárico m
 Toxina produïda pel fong *Alternaria tenuis*, paràsit de la patatera, a la qual causa lesions necròtiques a la tija i als pecíols i taques negres a les fulles.
- 16 **àcid cacodílic** *m*
es ácido cacodílico m
 Àcid dimetilarsínic que s'empra com a herbicida.
- 17 **àcid cianúric** *m*
es ácido cianúrico m
 Àcid obtingut per escalfament de la urea i emprat com a herbicida.
- 18 **àcid fúlvic** *m*
es ácido fúlvico m
 Fracció de l'humus del sòl produïda per les vegetacions acidificants i constituïda per composts solubles àcids.
- 19 **àcid gibberèl·lic** *m*
es ácido giberélico m
 Producte sintètic fitoregulator que pertany al grup de les gibberel·lines i que s'utilitza principalment per reduir la caiguda de la fruita madura, per evitar els efectes de les gelades sobre la fruita o per accelerar el creixement de les plantes.
- 20 **àcid húmic** *m*
es ácido húmico m
 Substància polímera, continguda dins l'humus, resultant de la descomposició de la matèria orgànica.
- 21 **aclarida** *f*
es aclareo m
 Supressió de ramificacions, de brots i de fulles per permetre l'entrada de la llum a l'interior de les plantes denses o per millorar-ne el desenvolupament.

aclarida

- 22 **aclarida** *f*
es aclarao m
- Supressió d'una part dels fruits més joves dels arbres fruiters per afavorir el creixement dels fruits que s'han deixat.
- 23 **aclaridor** *m*
es aclarador m
- Producte químic que serveix per dur a terme l'operació d'aclarida dels arbres fruiters.
- 24 **aclarir** *v tr*
es aclarar v tr
- Minvar l'espessor de les plantes, les branques, les fulles, els fruits, etc., perquè puguin desenvolupar-se millor.
- 25 **acollar** *v tr*
- Tallar els brots i les branques de la part inferior dels arbres, especialment dels fruiters joves, per afavorir el creixement del brancam superior.
- 26 **acopar** *v tr*
es acopar v tr
- Retallar el brancam d'un arbre o d'una planta per donar-los una forma arrodonida.
- 27 **acre** *m*
es acre m
- Mesura superficial agrària anglo-saxona que equival a 4.047 m².
- 28 **adherent** *m*
es adhesivo m
- Substància que serveix per afavorir la resistència antiparasitària sobre els òrgans de les plantes.
- 29 **adob** *m*
sin. fertilitzant m
es abono m
es fertilizante m
- Substància orgànica o mineral que conté nutrients indispensables per al creixement dels vegetals, la finalitat de la qual és millorar la fertilitat del terreny.
- 30 **adob compost** *m*
es abono compuesto m
- Adob que conté dos o més elements nutritius.
- 31 **adob en solució** *m*
es abono en solución m
- Adob sòlid dissolt en aigua.
- 32 **adob en suspensió** *m*
es abono en suspensión m
- Adob constituït per partícules d'adob sòlid que es mantenen en suspensió dins l'aigua.
- 33 **adob foliar** *m*
es abono foliar m
- Adob que s'aplica, en dissolució aquosa, per pulverització directament a les plantes o a les fulles de les plantes.

- 34 **adob gasós** *m*
es abono gaseoso m
 Adob conservat a baixa pressió que s'expandeix en ser injeccionat al sòl.
- 35 **adob líquid** *m*
es abono líquido m
 Adob totalment o parcialment en solució.
- 36 **adob mineral** *m*
es abono mineral m
 Adob que procedeix o se sintetitza a partir de materials inorgànics.
- 37 **adob orgànic** *m*
es abono orgánico m
 Adob que procedeix de residus d'organismes vius.
- 38 **adob simple** *m*
es abono simple m
 Adob que conté un sol nutrient químic.
- 39 **adob sòlid** *m*
es abono sólido m
 Adob granulats o pulverulents obtinguts per trituració o per cristallització.
- 40 **adobadora** *f*
es abonadora f
 Màquina agrícola que dosifica els adobs i els distribueix uniformement.
- 41 **adobadora d'adobs líquids** *f*
es abonadora de abonos líquidos f
 Adobadora que distribueix els adobs en forma líquida a pressió mitjançant cisternes mòbils.
- 42 **adobament** *m*
sin. adobatge m
sin. fertilització f
es abonado m
es fertilización f
 Conjunt de tècniques d'enriquiment orgànic per mantenir la fertilitat d'un terreny o augmentar-la perquè les plantes estiguin en les millors condicions de nutrició.
- 43 **adobament de cobertora** *m*
es abonado de cobertera m
es abonado de cobertura m
 Adobament d'un terreny que es duu a terme quan ja s'ha sembrat per facilitar el desenvolupament de les plantes.
- 44 **adobament de fons** *m*
es abonado de fondo m
 Adobament que s'aplica abans de la sembra.
- 45 **adobament foliar** *m*
es abonado foliar m
 Adobament aplicat a una planta en solució diluïda per via foliar, amb els elements químics necessaris per al seu desenvolupament.

adobar

- 46 **adobar** *v tr*
sin. fertilitzar v tr
es abonar v tr
es fertilitzar v tr
Aplicar en un terreny o a les plantes substàncies orgàniques o minerals amb els nutrients indispensables per al creixement de les plantes i la millora del terreny, perquè doni collites abundants.
- 47 **adobatge** *m*
sin. adobament m
- 48 **aerobiosi** *f*
es aerobiosis f
Forma de vida dels organismes aerobis que, per mantenir l'activitat metabòlica, obtenen l'energia de processos d'oxidació en què l'oxigen molecular ha d'intervenir com a oxidant final.
- 49 **aeropònic** –*a adj*
es aeropónico –ca adj
Dit del cultiu de plantes les arrels de les quals estan exposades a l'aire i són regades periòdicament amb una solució nutritiva.
- 50 **afilament** *m*
veg. etiolament m
- 51 **afilar-se** *v pron*
veg. etiolar-se v pron
- 52 **afinitat** *f*
es afinidad f
Compatibilitat entre el patró i l'empelt, que repercuteix en el creixement normal de la planta.
- 53 **agarbar** *v tr*
es agarbillar v tr
Disposar les gavelles en garbes.
- 54 **agost** *m*
es agosto m
Temporada de recol·lecció dels grans.
- 55 **agostejar** *v tr*
es agostar v tr
Marcir, la calor de l'estiu, els conreus.
- 56 **agostejar** *v intr*
es agostar v intr
Pasturar el ramat pels rostolls durant el mes d'agost.
- 57 **agre** *m*
es criadero m
Tros de terra on es desenvolupa especialment bé una planta determinada.
Nota: Es parla, per exemple, d'un agre d'esclata-sangs.
- 58 **agricultor** –*a m i f*
sin. pagès –esa m i f

- es agricultor -ra m y f*
es campesino -na m y f
- Persona que es dedica a l'agricultura.
- 59 **agricultura** *f*
es agricultura f
- Ciència i tècnica de conrear la terra, de la producció de plantes útils a l'home i de la cria de bestiar, amb la finalitat d'obtenir-ne productes per usar-los o comercialitzar-los.
- 60 **agricultura ecològica** *f*
es agricultura biológica f
- Agricultura que té com a finalitat respectar els processos naturals en l'obtenció d'aliments sense aplicar-hi productes químics de síntesi.
- 61 **agrimensor -a m i f**
es agrimensor -ra m y f
- Persona especialitzada en agrimensura.
- 62 **agrimensura** *f*
es agrimensura f
- Part de la topografia que tracta de la determinació de parcel·les de terrenys i de superfícies agraris.
- 63 **agroclimatologia** *f*
es agroclimatología f
- Estudi de les incidències del clima sobre les activitats i les produccions agrícoles.
- 64 **agroenergètica** *f*
es agroenergética f
- Ciència i tecnologia que pretén millorar la utilització de l'energia dels cultius i els productes agrícoles per augmentar la relació entre l'energia consumida i la que proporciona la biomassa.
- 65 **agrogeologia** *f*
es agrogeología f
- Ciència que estudia la constitució geològica dels terrenys i de la seva dinàmica en relació amb l'activitat agrícola.
- 66 **agrologia** *f*
es agrología f
- Ciència que té per objecte l'estudi de les propietats dels sòls en relació amb l'agricultura.
- 67 **agrometeorologia** *f*
es agrometeorología f
- Estudi de la meteorologia en relació amb l'agricultura per orientar en la direcció de les explotacions agrícoles i en la previsió agrícola en general.
- 68 **agronometria** *f*
es agronometría f
- Branca de l'agronomia la finalitat de la qual és mesurar la fertilitat de les terres de conreu.

agronomia

- 69 **agronomia** *f*
es agronomía f
Ciència que integra els coneixements derivats de les ciències exactes, naturals, econòmiques i socials aplicables al conreu de les terres.
- 70 **agropecuari** -ària *adj*
es agropecuario -ria adj
Relatiu o pertanyent a l'agricultura i a la ramaderia.
- 71 **agroquímica** *f*
es agroquímica f
Part de la química que estudia la utilització de productes químics en l'agricultura i l'ús industrial de matèries orgàniques procedents d'explotacions agràries.
- 72 **agrotècnia** *f*
es agrotecnia f
Branca de l'agricultura que tracta del procés de conversió dels productes agrícoles en productes manufacturats.
- 73 **agrotip** *m*
es agrotipo m
Conjunt de les característiques de les espècies vegetals adaptades a l'agricultura.
- 74 **agullada** *f*
es agujada f
Bastó llarg amb una paleta en un cap amb què es neteja la rella de la terra que s'hi agafa i amb una punta de ferro a l'altre cap per picar els bous que tiren l'arada.
- 75 **aigua de peu** *f*
es agua de pie f
Aigua destinada al regadiu, a través de canals o sèquies, derivada d'un corrent d'aigua.
- 76 **aixada** *f*
es azada f
Eina de treball agrícola, generalment per cavar, arrabassar o tallar, que té una planxa de ferro, plana o un poc corba, de forma rectangular o trapezoidal, amb un ull per on passa un mànec de fusta.
- 77 **aixadell** *m*
veg. xapeta f
- 78 **aixerriar** *v tr*
es majadear v intr
Adobar un camp amb els excrements que hi deixen les ovelles.
- 79 **ajagut** *m*
sin. bolcament m
Vinclada anòmala que afecta les tiges dels cereals, provoca da per un desequilibri nutritiu, una sembra massa espessa o per pluges excessives i vent.

- 80 **ajagut –da** *adj*
veg. procumbent adj
- 81 **ajovar** *v tr*
veg. aregar v tr
- 82 **albarda** *f*
es albarda f
Guarniment de les bísties de càrrega en forma de coixí, generalment ple de palla, que s'adapta al llom de l'animal i sobre el qual es col·loquen arreus com les sàrries i els arganells.
- 83 **albelló** *m*
es tijera f
Síquia que es fa als camps de conreu per donar sortida a les aigües sobrerres.
- 84 **albicació** *f*
es albicación f
Aparició de taques blanques a les fulles per manca de clorofil·la.
- 85 **albinisme** *m*
es albinismo m
Manca de pigment, parcial o total, en una espècie vegetal verda.
- 86 **alcalosi** *f*
es alcalosis f
Afecció produïda per l'excés d'alcalinitat en el sòl.
- 87 **aldrín** *m*
es aldrina f
Insecticida agrícola obtingut per síntesi diènica a partir de l'hexaclorocidopentadiè i del norbornadiè.
- 88 **alfals** *m*
es alfalfa f
Planta herbàcia de la família de les papilionàcies, molt rica en proteïnes, que es conrea com a planta de farratge per alimentar el bestiar i l'aviram.
- 89 **alforja** *f*
es alforja f
Sac obert pel mig i tancat pels extrems, els quals formen dues bosses grosses, ordinàriament quadrangulars, que es posa sobre l'espatla d'una persona o l'esquena d'una bístia.
Nota: També s'usa en plural, *alforjes*.
- 90 **al-letrín** *m*
es aletrina f
Compost sintètic usat com a insecticida, que s'obté a partir de glicerina, acetilè i acetat d'etil.
- 91 **almàixera** *f*
veg. sementer m
- 92 **alna** *f*
es ana f

alqueria

- Mesura agrària de longitud equivalent aproximadament a un metre.
- 93 **alqueria** *f*
es alquería f
Casa de camp amb terres de conreu, normalment de regadiu.
- 94 **alqueria** *f*
es caserío m
Conjunt de cases de conreu d'una heretat.
- 95 **alternança** *f*
es alternancia f
es alternativa f
Divisió del terreny de conreu en tantes parts com anys prevists per a la rotació de conreus escollida com a més convenient.
- 96 **alternança irregular** *f*
es alternativa irregular f
Alternança de conreus practicada quan, per qualsevol circumstància, s'ha de desistir del conreu que correspondria segons l'alternança prefixada.
- 97 **alternança lliure** *f*
es alternativa libre f
Alternança de conreus practicada quan les condicions del moment són les úniques que assenyalen els conreus a fer, sense una regla fixa.
- 98 **alternariosi** *f*
es alternariosis f
Malaltia de les plantes produïda per fongs del gènere *Alternaria*, que ocasiona taques, generalment de color castany negrós, a les fulles.
- 99 **amfipercolatiu -iva** *adj*
es anfipercolativo -va adj
Dit dels sòls que tenen una percolació ascendent durant una època de l'any, i descendent durant l'altra.
- 100 **amilaci -àcia** *adj*
es amiláceo -cea adj
Que conté midó o que s'hi assembla.
- 101 **aminotriazole** *m*
sin. amitrol m
es aminotriazol m
Pólvores cristal·lines blanques, que s'empren com a herbicida contra algunes gramínies.
- 102 **amitrol** *m*
sin. aminotriazole m
- 103 **amonificació** *f*
es amonificación f
Procés de formació d'amoníac per degradació de composts orgànics.
- 104 **amonitrat** *m*
es amonitrato m

- Adob nitrogenat compost de nitrat amònic i pedra calcària finament mòlta.
- 105 **amorrallar** *v tr*
es abozalar v tr
Posar les morralles a un animal de càrrega.
- 106 **ampelita** *f*
es ampelita f
Esquist negre argilós, que conté una gran quantitat de sulfat de ferro, emprat per a l'adob de les vinyes.
- 107 **ampelografia** *f*
es ampelografía f
Branca de la viticultura que classifica i descriu els diferents cultivars de vinya i dels híbrids que procedeixen del seu encreuament.
- 108 **ampelologia** *f*
veg. viticultura f
- 109 **andana** *f*
sin. antana f
Faixa de terra que queda sense llaurar en arribar a la partió i que després es llaura de través.
- 110 **animal de bast** *m*
sin. compl. atzembla f
sin. compl. haveria f
es acémila f
es animal de carga m
- Animal destinat a tasques de càrrega.
- 111 **animal de pèl** *m*
es animal de pelo m
Animal domèstic amb el cos recobert de pèl.
Nota: En contraposició a *animal de ploma*.
- 112 **animal de sella** *m*
es animal de silla m
Animal destinat a ser cavalcat amb sella.
- 113 **ansí** *m*
es collar del yugo m
Cadascuna de les peces corbades en forma de U del jou de coll que es passen per sota el coll dels bous i són fixades al jou per la seva part superior.
- 114 **antana** *f*
sin. andana f
- 115 **anticroptogàmic** *m*
es anticroptogámico m
Substància química que combat les malalties produïdes per criptògames paràsites, generalment fongs, i per bacteris.
- 116 **anticroptogàmic -a** *adj*
es anticroptogámico -ca adj
Dit de la substància química que combat les malalties produïdes per criptògames parà-

antigramínic

- sites, generalment fongs, i per bacteris. 123 **anual** *adj*
es anual adj
- 117 **antigramínic** *m*
es antigramínico m
Producte fitotòxic que actua contra les gramínies. 124 **anvers** *m*
es haz f
- 118 **antigramínic -a** *adj*
es antigramínico -ca adj
Dit del producte fitotòxic que actua contra les gramínies. 125 **any agrícola** *m*
es año agrícola m
- 119 **antiparasitari** *m*
es antiparasitario m
Producte destinat a combatre els paràsits. Període de treballs agrícoles, dins l'any natural, des del començament de les labors de preparació fins a les de recol·lecció.
- 120 **antiparasitari -ària** *adj*
es antiparasitario -ria adj
Que combat els paràsits. *Nota:* El període de conreus, per raons climàtiques, és diferent segons la comunitat.
- 121 **antracnosi** *f*
es antracnosis f
Malaltia fúngica que ataca la vinya i diverses plantes hortícoles i que es manifesta per l'aparició de taques negres sobre les parts aèries. 126 **anyer -a** *adj*
veg. anyívol -a adj
- 127 **anyívol -a** *adj*
sin. compl. anyer -a adj
es vecero -ra adj
Dit de l'arbre que en un any fa molts de fruits i pocs o cap en un altre.
- 122 **antú** *m*
es ANTU m
Pólvores insolubles a l'aigua, inodores i insípides, utilitzades com a raticida. 128 **aparellar** *v tr*
sin. apariar v tr
es aparear v tr
Ajuntar un mascle i una femella per criar.
- Nota:* El nom prové de l'anglès *a(lpha)-n(aphtyl)-t(hio)-u(rea)*.

- 129 **apariar** *v tr*
sin. aparellar v tr
- 130 **àpex** *m*
es ápice m
Extrem superior d'un òrgan vegetal que té forma cònica.
- 131 **apirènia** *f*
es corrimiento m
Avortament de les baies que provoca que, tot i que estiguin completament desenvolupades, no tenguin pinyols.
- 132 **apoplexia** *f*
es apoplejía f
Malaltia de la vinya que es caracteritza per l'assecamment sobtat dels pàmpols i dels raïms, provocada per un fong o pel vent sec i fort.
- 133 **apradar** *v tr*
es empradar v tr
es empradizar v tr
Convertir un terreny en prat.
- 134 **aquintanar** *v tr*
es adehesar v tr
es dehesar v tr
Convertir les terres conreades o el bosc en quintana.
- 135 **arada** *f*
es arado m
Instrument agrícola que serveix per obrir solcs a la terra i deixar-la a punt de sembrar.
- 136 **arada brabant** *f*
sin. brabant m
es arado brabant m
es brabant m
Arada amb avanttren, que llaura amb dues pales, dues relles i dues ganivetes, unes enfront de les altres, de manera que quan un grup treballa, l'altre queda enlaire.
Nota: De vegades té quatre grups de treball.
- 137 **arada calçadora** *f*
es arado aporcador m
es arado calzador m
Arada proveïda de dues pales iguals col·locades a banda i banda que giren la terra cap a tots dos costats, utilitzada per arrambar terra a les soques i a determinades plantes.
- 138 **arada de discs** *f*
es arado de discos m
Arada en què el grup de treball està format per un disc i una rasadora, que substitueixen la rella, la ganiveta i la pala tradicionals.
- 139 **arada de pala** *f*
es arado de vertedera m
Arada amb una rella que talla el sòl horitzontalment i una pala que fa rodar la terra remoguda.

arada de pala fixa

- 140 **arada de pala fixa** *f*
es arado de vertedera fija m
Arada de pala no giratòria que tomba la terra cap a un sol costat.
- 141 **arada de pala giratòria** *f*
es arado de vertedera móvil m
Arada de pala, capaç de girar entorn del dental o de la cama, que permet tombar la terra cap a un costat o cap a l'altre.
- 142 **arada de subsòl** *f*
sin. subsolador m
es arado subsolador m
es subsolador m
Arada amb el grup de treball format per una o més relles, que permet obrir solcs estrets i profunds sense fer aflorar la terra de les capes més profundes.
- 143 **arada enfondidora** *f*
es arado de desfonde m
Arada molt resistent emprada per obrir solcs de gran profunditat i relativament estrets.
- 144 **arada múltiple** *f*
es arado de reja múltiple m
es arado polisurco m
Arada proveïda de diversos grups de treball, disposats de manera escalonada, que permet obrir diversos solcs simultàniament.
- 145 **arada patatera** *f*
veg. arrencadora de tubercles f
- 146 **arada vinyatera** *f*
es arado viñero m
Arada constituïda per dos conjunts simètrics de pales que giren la terra cap a un costat o cap a un altre, que serveix per posar o treure la terra de la soca dels ceps.
- 147 **arborètum** *m*
es arboretum m
Camp experimental d'arbres i arbusts de diferents espècies destinat a estudiar-ne el comportament.
- 148 **arbori-òria** *adj*
es arbóreo -rea adj
Dit de la planta que té l'aspecte o les característiques d'un arbre.
- 149 **arboricida** *m*
es arboricida m
Substància química que destrueix els arbres.
- 150 **arboricida** *adj*
es arboricida adj
Dit de la substància que destrueix els arbres.
- 151 **arboricultor** -a *m i f*
es arboricultor -ra m y f
Persona que es dedica a l'arboricultura.

- 152 **arboricultura** *f*
es arboricultura f
 Branca de l'agricultura que s'ocupa del conreu i l'aprofitament dels arbres, arbusts i plantes llenyoses.
- 153 **arbrar** *v tr*
es arboliar v tr
es arborizar v tr
 Plantar arbres en un terreny.
- 154 **arbrar-se** *v pron*
es arborecer v intr
 Fer-se arbre.
- 155 **arbre** *m*
es árbol m
 Planta perenne, de tronc elevat i llenyós, que generalment presenta branques a partir d'una certa altura.
- 156 **arbust** *m*
es arbusto m
 Planta llenyosa ramificada des de la base, d'uns 5 m d'alçària màxima, sense tronc principal.
- 157 **arçó** *m*
es arzón m
 Pont de fusta que va a cada cap del bast.
- 158 **arec-ega** *adj*
es aratorio -ria adj
 Dit de l'animal llaurador, ensinistrat i apte per al treball.
- 159 **aregar** *v tr*
sin. compl. ajovar v tr
es adiestrar v tr
es amaestrar v tr
 Ensinistrar un animal per estirar el carro, per llaurar o per a altres feines pròpies del treball agrícola.
- 160 **arenament** *m*
es enarenado m
 Tècnica de conreu que consisteix a esmenar els sòls molt compactes amb l'aplicació d'una capa de fems i una d'arena per fer-los més aptes per al cultiu.
- 161 **aresta** *f*
es arista f
 Apèndix filiforme rígid que tenen les espigues de blat i d'altres plantes gramínies.
- 162 **arganells** *m pl*
es aguaderas fpl
 Cistells, generalment de castanyer o d'esparg, que es posen en nombre de dos a cadascun dels costats de l'animal de càrrega.
- 163 **argolla** *f*
es argolla f
 Anella de ferro que serveix per mantenir fortament unit l'espigó de l'arada amb la cameta.

arn

- 164 **arn** *m*
Aparell que s'utilitza per assecar figues, consistent en una perxa travessada perpendicularment per vergues primes on s'enfilen les figues.
- 165 **arnera** *f*
sin. **arnot** *m*
es cajón *m*
Protecció feta de canya o de fusta que serveix d'abric dels plaçons i dels troncs dels arbres tendres.
- 166 **arnès** *m*
es arnés *m*
Conjunt de corretges al voltant del coll i del tòrax d'una bèstia de tir o de bast o d'un animal de companyia.
- 167 **arnot** *m*
sin. **arnera** *f*
- 168 **arpiots** *m pl*
sin. **gavilans** *m pl*
es azada de púas *f*
Aixada dividida en dues o tres pues llargues que serveix per cavar la terra.
- 169 **arquet** *m*
Peça de fusta, arquejada, tan llarga com ample és el carro, que va posada forta a cada banda del carro per impedir que les bandes facen moviment i se separin massa.
- 170 **arrabassada** *f*
sin. **artiga** *f*
es artiga *f*
Terra preparada per al conreu que abans era estèril o boscosa.
- 171 **arrabassament** *m*
es descuaje *m*
es destoconado *m*
Acció d'arrencar les mates d'un terreny i treure'n les arrels i les rabasses per conrear-lo.
- 172 **arrabassar** *v tr*
sin. **arrencar** *v tr*
es arrancar *v tr*
Arrencar una planta des de l'arrel.
- 173 **arrabassat -ada** *adj*
Dit del cereal afectat per una malura a causa de les condicions ambientals desfavorables o per una nutrició deficient.
- 174 **arramellar** *v tr*
es enfaldar *v tr*
Tallar les branques baixes d'una planta perquè les restants li donin forma de copa.
- 175 **arrecerar** *v tr*
sin. **abrigar** *v tr*
- 176 **arrel** *f*
es raíz *f*

- Òrgan generalment subterrani de les plantes vasculares la funció del qual és fixar la planta al sòl i assegurar-ne l'alimentació per l'absorció de l'aigua i dels nutrients.
- 177 **arrenal** *m*
es arrenal m
Metilarsonat disòdic que s'utilitza com a herbicida.
- 178 **arrencadora** *f*
es arrancadora f
Eina o aparell que serveix per arrabassar plantes, arbres, mates, etc.
- 179 **arrencadora de tubercles** *f*
sin. compl. arada patatera f
es arado patatero m
es arrancadora de patatas f
Arada proveïda d'un sedàs que garbella la terra aixecada i en separa els tubercles.
- 180 **arrencar** *v tr*
sin. arrabassar v tr
- 181 **arreus** *m pl*
es arreos m pl
Guarniment complet d'un cavall de tir o d'una bístia de càrrega o de sella, constituït principalment per la sella i la brida.
- 182 **arrufat** *m*
es abolladura f
es lepra f
- Malaltia que provoca el fong *Taphrina deformans* en els pres-seguers i els ametllers i que afecta principalment les fulles i els brots tendres.
- 183 **artificialització** *f*
es artificialización f
Modificació d'algunes característiques del medi o de les plantes, provocada per l'home, per millorar les condicions de la producció agrícola.
- 184 **artiga** *f*
sin. arrabassada f
- 185 **artigar** *v tr*
es artigar v tr
Preparar un terreny per al conreu, netejant, assecant i, finalment, cremant la part superficial del sòl.
- 186 **artròpodes** *m pl*
es artrópodos m pl
Grup d'animals invertebrats, de simetria bilateral i cos dividit en segments articulats, que comprèn, entre d'altres, els insectes, els aràcnids, els miriàpodes i els crustacis.
- 187 **arvense** *adj*
es arvense adj
Dit de la planta que creix espontàniament a les terres de conreu i que sol causar danys a les plantes útils conreades.

asfíxia

- 188 **asfíxia** *f*
es asfíxia f
Afebliment dels vegetals per manca d'oxigen perquè es troben en sòls compactes o inundats o en aigües estancades.
- 189 **aspergir** *v tr*
es aspergear v tr
es asperjar v tr
Regar lleugerament un terreny per mantenir-ne la humitat superficial.
- 190 **aspersor** *m*
es aspersor m
Aparell utilitzat en regatge per aspersió, que serveix per escampar en forma de pluja l'aigua que li arriba a una pressió determinada.
- 191 **asprar** *v tr*
sin. compl. enasprar v tr
es enrodrigonar v tr
es rodrigar v tr
es tutorar v tr
Sostenir les plantes enfiladisses o els arbres tendres amb l'ajuda d'aspres.
- 192 **aspre** *m*
es rodrigón m
es tutor m
Pal o canya que es planta a terra per sostenir dretes les plantes enfiladisses o les plantes en creixement.
- 193 **assaonat –ada** *adj*
Dit de la terra amb saó suficient per poder sembrar-hi i esperar una germinació normal de les llavors.
- 194 **assaplanar** *v tr*
es allanar v tr
Aplanar o igualar una superfície d'un terreny abans de sembrarla.
- 195 **assarb** *m*
es azarbe m
Sèquia que recull l'aigua que sobra del reg i de les filtracions.
- 196 **assecament de l'alzina surera** *m*
sin. escaldat de l'alzina surera m
Malaltia produïda pel fong *Botryosphaera stevensii*.
- 197 **associació de conreus** *f*
es asociación de cultivos f
Conreu simultani de dues o més plantes d'espècies diferents en un mateix terreny.
- 198 **atrapamosques** *m*
sin. caçamosques m
es cazamoscas m
es mosquero m
Aparell amb un esquer per caçar mosques i altres insectes perjudicials per als arbres fruiters.

199 **atzembla** *f*
veg. **animal de bast** *m*

200 **auxina** *f*
es auxina *f*

Hormona vegetal, natural o sintètica, que afavoreix el creixement de les plantes, el desenvolupament dels fruits i la producció de les arrels.

Nota: A fortes dosis és inhibidora de creixement i pot resultar perjudicial.

201 **avançament** *m*
es adelanto *m*

Reemborsament de capital a l'agricultura.

202 **avortament** *m*
es corrido *m*
es corrimiento *m*

Interrupció del procés de desenvolupament de les baies de la vinya, provocat per factors diversos.

B

- 203 **bacteriocecidí** *m*
es bacteriocecidio m
 Cecidi originat com a resposta a una infecció.
- 204 **badar-se** *v pron*
sin. compl. badocar v intr
es abrirse v pron
 Obrir-se els fruits abans de ser collits.
- 205 **badoc** *-a adj*
es abridero -ra adj
 Dit de la fruita, especialment de la magrana, que es bada a la planta abans de ser collida.
- 206 **badocar** *v intr*
veg. badar-se v pron
- 207 **badoquera** *f*
es cogedera f
 Canya llarga oberta en un extrem, que s'utilitza per collir la fruita madura.
- 208 **bagant** *m*
es compuerta f
 Post que serveix per aturar o regular el pas de l'aigua d'un rec.
- 209 **bagot** *m*
sin. carroll m
es cencerrón m
es redrojo m
- 210 **bagotar** *v intr*
es rebuscar v tr
 Recollir els bagots de les vinyes veremades.
- 211 **baia** *f*
sin. compl. gra de raïm m
es baya f
es grano de uva m
 Fruit carnós que conté les llavors dins la polpa.
- 212 **bajoca** *f*
es vaina f
 Clovella de forma llarguera que conté els grans o bessons d'algunes plantes.
- 213 **bala** *f*
es bala f
 Fardell atapeït d'una mercaderia, generalment de forma prismàtica rectangular, cobert amb canemàs, cosit, encordat o lligat amb cèrcols o filferro.
- 214 **balancí** *m*
es balancín m
 Bastó que duu dues cordes —una a cada cap— que s'enganxen a una bístia, i enmig

- té una anella per enganxar-se amb un aparell que la bístia ha de posar en moviment, com ara una arada, un trill, una perxa de sínia o de molí de sang, entre d'altres.
- 215 **baleigs** *m pl*
sin. balejos m pl
es abaleaduras f pl
Residus de palla i d'altres impureses obtingudes de destriar el gra de la palla.
- 216 **baleja** *f*
es abaleadera f
Agranadora feta de branques que s'utilitza per balejar o per agranar l'era.
- 217 **balejar** *v tr*
es abalea v tr
Separar els balejos amb la baleja.
- 218 **balejos** *m pl*
sin. baleigs m pl
- 219 **bancal** *m*
sin. feixa f
es bancal m
es haza f
Tros de terra de conreu en forma de terrassa, limitat per marges de pedra seca per evitar els desplaçaments de la terra als vessants muntanyencs.
- 220 **banya** *f*
es asta f
es cuerno m
Protuberància òssia frontal, punxeguda, normalment parella, que tenen molts de remugants.
- 221 **banyam** *m*
sin. compl. cornamenta f
es cornamenta f
Conjunt de banyes d'un animal.
- 222 **barba** *f*
sin. barbeta f
Vegetació aèria del miceli de diversos fongs causants de floridures, que es crien sobre la superfície de certes plantes o de matèria orgànica humida.
- 223 **barba de vaca** *f*
veg. podridura de les arrels f
- 224 **barbada** *f*
es barbada f
Cadeneta de ferro que uneix les dues branques superiors dels frens del cavall i que passa per davall de la barba.
- 225 **barbeta** *f*
sin. barba f
- 226 **barcella** *f*
es barchilla f
Mesura de gra equivalent aproximadament a la sisena part d'una quartera.

bardissa

- 227 **bardissa** *f*
es seto m
Tanca feta de plantes o arbusts espinosos com els esbarzers i els arços.
- 228 **bardissa** *f*
es zarzal m
Formació vegetal, sovint espessa i impenetrable, constituïda especialment per arbusts espinosos, entre els quals dominen l'esbarzer, l'aranyoner i l'arç blanc.
- 229 **barrat -ada** *adj*
es barrado -da adj
Dit del plomatge de les aus que té taques grises o negres alternades amb d'altres de blanques.
- 230 **barrat -ada** *adj*
es barrado -da adj
Dit especialment de les vaques i les ovelles que tenen el cap i les potes negres o de les que tenen el cap blanc amb taques negres.
- 231 **barrera** *f*
es barrera f
Porta feta de barres o peces llargueres i espaiades, generalment de fusta, de manera que impedeix el pas però deixa veure a l'altra part.
- 232 **barriguera** *f*
veg. ventrera f
- 233 **bassa** *f*
es alberca f
Dipòsit a l'aire lliure fet d'obra on s'emmagatzema aigua, generalment destinada a regar.
- 234 **bassa** *f*
sin. compl. mesquita f
es estiércol m
es excrementos m pl
Conjunt de substàncies fecals emprades com a adob agrícola.
- 235 **bast** *m*
es baste m
Sella amb els arçons sortits que serveix per tragar carrega feixuga a l'esquena de la bística.
- 236 **baster -a** *m i f*
es albardero -ra m y f
Persona que fa, adoba o ven basts per a les bísties.
- 237 **bastet** *m*
sin. selletó m
sin. selló m
es sillín m
Bast petit encoixinat que es col·loca a l'esquena dels animals de càrrega i que serveix per sostenir la sofra i evitar lesions del llom.

- 238 **batedora** *f*
sin. compl. màquina de batre *f*
es trilladora *f*
 Màquina agrícola que separa el gra de l'espiga dels cereals o de la bajoca dels llegums, treu la palla i neteja el gra, mitjançant fregaments i topades repetits.
- 239 **batolla** *f*
es vara *f*
 Bastó gran que serveix per moure les branques dels arbres i fer caure els fruits.
- 240 **batollar** *v tr*
es batojar *v tr*
es varear *v tr*
 Fer caure amb cops i moviments de la batolla els fruits d'alguns arbres.
- 241 **batolles** *fpl*
sin. vergueres *fpl*
es mayal *m*
 Conjunt de dos bastons units per una corda o corretja que serveix per batre.
- 242 **batre** *v tr es*
trillar *v tr*
 Separar, a cops o per algun altre procediment mecànic, el gra de l'espiga dels cereals o de la bajoca dels llegums.
- 243 **batuda** *f*
es trilla *f*
 Conjunt de feines agrícoles que es fan a l'era des que hi són esteses les garbes fins a separar el gra de la palla trinxada.
- 244 **beaces** *fpl*
es alforjas *f pl*
 Conjunt de dues bosses o dos cistells units per una corretja que es posa sobre l'esquena d'un animal per transportar càrregues.
- 245 **beneficiar** *v tr*
es beneficiar *v tr*
 Millorar la terra per fer-la més rendible.
- 246 **bergantí** *m*
 Fusta proveïda de pues i un mànec que serveix per separar la palla del gra estès a l'era.
- 247 **berruga** *f*
es verruga *f*
 Protuberància que es produeix per acumulació de saba a la superfície d'una planta.
- 248 **bescavar** *v intr*
es binar *v tr*
es edrar *v tr*
 Cavar la terra per segona vegada d'una manera més lleugera que la primera.

bescavar

- 249 **bescavar** *v intr*
es sachar v tr
Cavar la terra de devora les plantes.
- 250 **besllaurar** *v intr*
es binar v tr
es edrar v tr
Llaurar la terra una altra vegada perpendicularment o diagonalment respecte dels solcs fets anteriorment per airejar-la.
- 251 **bessó** *m*
es carne f
Polpa d'un fruit de clovella.
- 252 **bident** *m*
es bidente m
Forca de dues dents per a tasques agrícoles.
- 253 **bífer -a** *adj*
es bífero -ra adj
Dit del vegetal que dona fruits dues vegades l'any.
- 254 **bigot** *m*
Rampí de dues pues.
- 255 **binadora** *f*
es binadora f
Màquina agrícola, proveïda d'un eix amb diverses relles, que s'utilitza per llaurar la terra una segona vegada.
- 256 **biocida** *m*
es biocida m
Producte químic utilitzat per eliminar organismes vius.
- 257 **biomassa** *f*
es biomasa f
Matèria orgànica dels éssers vius, animals i vegetals, que s'aprofita pel seu valor energètic.
- 258 **biometeorologia** *f*
es biometeorología f
Branca de la meteorologia que estudia la relació entre els fenòmens meteorològics i els éssers vius i que, aplicada a l'agricultura, permet millorar el rendiment dels conreus.
- 259 **bionutriente** *m*
es bionutriente m
Producte nutritiu que s'aplica a les plantes, constituït per aminoàcids, polisacàrids, pèptics, extractes d'algues, àcids húmics o microelements, que estimula o activa els processos naturals del metabolisme de les plantes.
- 260 **biotecnologia** *f*
es biotecnología f
Conjunt de tècniques de les ciències biològiques, especialment de la genètica, que, aplicades a l'agricultura, permeten millorar la producció agrícola o alguna altra característica del cultiu o la planta.

- 261 **birbadora** *f*
es desherbadora *f*
 Màquina agrícola amb un bastidor acoblat al tractor en què s'adapten eines per eliminar les males herbes.
- 262 **birbar** *v tr*
sin. **eixarcolar** *v tr*
sin. **escardar** *v tr*
es desherbar *v tr*
es desyerbar *v tr*
es escardar *v tr*
 Eliminar les males herbes dels sembrats.
- 263 **blader** **-a** *adj*
es triguero **-ra** *adj*
 Relatiu o pertanyent al blat.
- 264 **blader** **-a** *adj*
es triguero **-ra** *adj*
 Dit d'un terreny apte per sembrar-hi blat.
- 265 **blanquejar** *v tr*
es blanquear *v tr*
 Fer créixer certes parts comestibles d'alguns vegetals privant-los de la llum perquè siguin de color blanc.
- 266 **blanquer** *m*
es albarizo *m*
 Terreny blanquinós.
- 267 **blat d'indi** *m*
veg. **blat de les Índies** *m*
- 268 **blat de les Índies** *m*
sin. compl. **blat d'indi** *m*
sin. compl. **blat de moro** *m*
es maíz *m*
 Planta herbàcia anual de la família de les gramínies, de fulles molt llargues i grans apiunyats en panotxes llargueres, que serveixen d'aliment per al bestiar i principalment per a l'aviram.
Nota: Per extensió, el gra de blat de les Índies.
- 269 **blat de moro** *m*
veg. **blat de les Índies** *m*
- 270 **blaveta** *f*
sin. **escarabató de la vinya** *m*
es áltica *f*
es coquillo *m*
 Insecte coleòpter de l'espècie *Haltica ampelophaga* que ataca la vinya.
- 271 **blima** *f*
es aborto *m*
es corrimiento *m*
 Avortament de les flors o de les baies acabades de formar que en provoca una caiguda prematura.
- 272 **boca de reg** *f*
sin. **boca de regatge** *f*
es boca de riego *f*
 Obertura d'una conducció d'aigua, generalment situada

boca de regatge

- arran de terra o enterrada, on es pot acoblar una mànega per regar. 281
- 273 **boca de regatge** *f*
sin. boca de reg f
- 274 **bocatge** *m*
es boquera f
Nafra que es produeix a la mucosa bucal del bestiar.
- 275 **boïc** *m*
veg. formiguer m
- 276 **boïga** *f*
veg. formiguer m
- 277 **boïrar-se** *v pron*
Fer-se malbé les plantes a causa de la boïra.
- 278 **boixa** *f*
es cubo m
Peça de fusta cilíndrica o troncocònica, col·locada en el centre de la roda del carro, a la qual convergeixen els raïgs.
- 279 **boixa** *f*
es buje m
Peça de ferro fus, cilíndrica o troncocònica, que va ficada dins la cuba del carro i abriga el cap del fusell.
- 280 **boixadura** *f*
veg. boixat m
- boixar-se** *v pron*
Marcir-se les plantes pel deteriorament de les arrels, causat per àcars, insectes, fongs, etc.
- 282 **boixat** *m*
sin. compl. boixadura f
es podredumbre blanca f
Malaltia produïda pel fong *Sclerotium cepivorum*, que ataca els alls, les cebes i els porros.
- 283 **bolcament** *m*
sin. ajagut m
- 284 **boldró** *m*
es manchón m
Redol del sembrat on les plantes són més altes i més espesses que a la resta del conreu.
- 285 **boll** *m*
es cascabillo m
Pellofa que cobreix el gra de blat i altres cereals, que se separa durant la batuda.
- 286 **bombament** *m*
sin. bombatge m
es bombeo m
Operació de treure o de transportar aigua o qualsevol altre fluid d'un pou, d'una bassa o de qualsevol recipient mitjançant una bomba.
- 287 **bombar** *v tr*
es bombear v tr

- Treure o transportar amb una bomba aigua o qualsevol altre fluid d'un pou, d'una bassa o de qualsevol recipient.
- 288 **bombatge** *m*
sin. **bombament** *m*
- 289 **bonyiga** *f*
sin. **buina** *f*
es boñiga *f*
Excrement del bestiar, especialment del boví o eqüestre.
- 290 **bord** *-a adj*
veg. **estèril** *adj*
- 291 **bord** *-a adj*
veg. **estèril** *adj*
- 292 **bordall** *m*
es barbado *m*
Brot jove que neix a la soca d'un arbre.
- 293 **borra de l'olivera** *f*
veg. **cotonet de l'olivera** *f*
- 294 **borró** *m*
sin. **gemma** *f*
es botón *m*
es yema *f*
Brot embrionari dels vegetals que, en desenvolupar-se, originarà una tija, una branca o una flor.
- 295 **borró sec** *m*
Malaltia de l'avellaner, causada per diversos fongs, que
- es* manifesta per l'assecament de les gemmes abans de brotar o després de sortir les primeres fulles i que arriba a provocar la mort de l'arbre.
- 296 **borronar** *v intr*
es abotonar *v intr*
Treure borrons una planta.
- 297 **boscany** *m*
es bosquete *m*
Espai cultivat artificialment que imita un bosc en un parc o en un jardí.
- 298 **boterat** *m*
Lloc per on surt l'aigua de regar.
- 299 **bou** *m*
es buey *m*
Masclé de la vaca castrat.
- 300 **bou** *m*
sin. **brau** *m*
sin. compl. **toro** *m*
es toro *m*
Masclé de la vaca, que s'utilitza per a les tasques agrícoles, per obtenir-ne carn i com a reproductor.
- 301 **bovada** *f*
sin. **mujada** *f*
sin. **parellada** *f*
es mohada *f*
es mojada *f*

brabant

- es mujada f*
es yugada f
- Mesura superficial agrària equivalent a un tros de terra que poden llaurar un parell de bous en un dia.
- 302 **brabant** *m*
sin. arada brabant f
- 303 **braç** *m*
- Cada una de les dues llargues perxes que van des de la part posterior del carro fins molt més envant del buc i a les quals s'enganxa la bístia que l'ha d'estirar.
- 304 **braç de cavalló** *m*
es brazal m
- Rec secundari que embranca amb un de principal i que serveix per distribuir millor l'aigua.
- 305 **bracer** *-a adj*
es de varas loc adj
- Dit de la bístia que va enmig dels braços del carro.
- 306 **branca** *f*
es rama f
- Cadascuna de les parts en què es divideix i se subdivideix el tronc o la tija de les plantes.
- 307 **brancam** *m*
sin. brancatge m
- es ramada f*
es ramaje m
- Conjunt de branques.
- 308 **brancar** *v intr*
sin. compl. ramar v intr
es enramar v intr
es ramear v intr
- Treure branques els arbres.
- 309 **brancatge** *m*
sin. brancam m
- 310 **branquilló** *m*
es brindilla f
- Última ramificació del brancatge d'un arbre o d'un arbust.
- 311 **braquiat** *-ada adj*
- Que té les branques extenses disposades en parells alternats.
- 312 **brau** *m*
sin. bou m
- 313 **breny** *m*
es breña f
- Terreny abrupte ple d'arbusts i de males herbes.
- 314 **brescat** *m*
es enrejado m
- Reixat sobre el qual es trepitja el raïm.
- 315 **brida** *f*
sin. brilla f
es brida f

- Conjunt del fre, les regnes i les altres corretges que serveixen per subjectar-lo al cap de l'animal.
- 316 **brilla** *f*
sin. brida *f*
- 317 **brìofits** *m pl*
es briofitas *f pl*
es briofitos *m pl*
Plantes, generalment petites i terrestres, pròpies de llocs humits i poc assolellats, que comprèn les molses, les antocerotes i les hepàtiques.
- 318 **brocada** *f*
es perchón *m*
es pulgar *m*
Part del sarment amb dos o tres ulls que es deixa al cep en podar la vinya.
- 319 **brossa** *f*
es broza *f*
Conjunt de despulles vegetals.
- 320 **brostim** *m*
es escamondadura *f*
Conjunt dels brots i pàmpols que es tallen en esporgar.
- 321 **brot** *m*
es brote *m*
es vástago *m*
Branqueta tendra, en fase de creixement, originada a partir d'una gemma.
- 322 **brotada** *f*
es brotación *f*
es brotadura *f*
Acció i efecte de brotar.
- 323 **brotar** *v intr*
es brotar *v intr*
Treure brots una planta.
- 324 **brou** *m*
es caldo *m*
Suspensió d'insecticides o anticriptogàmics emprada per tractar les malalties de les plantes o per combatre els insectes perjudicials.
- 325 **brou bordelès** *m*
es caldo bordelés *m*
Brou anticriptogàmic que es prepara neutralitzant sulfat de coure amb calç.
- 326 **brou borgonyó** *m*
es caldo borgoñón *m*
Brou anticriptogàmic que es prepara neutralitzant sulfat de coure amb carbonat de sodi.
- 327 **brulla** *f*
es porrina *f*
Messes al començament de la seva creixença.
- 328 **brullar** *v intr*
es brotar *v intr*
Treure brulla els sembrats.

bufat

- 329 **bufat** *m*
Inflor de les taronges a causa d'un excés de nitrogen, que es manifesta perquè la pell se separa de la polpa.
- 330 **buina** *f*
sin. bonyiga *f*
- 331 **bulb** *m*
es bulbo *m*
Òrgan, ordinàriament subterrani, format per una tija molt curta que treu arrels per la part inferior, recoberta de fulles membranoses o carneses per l'acumulació de reserves.
- 332 **bulbicultor** *-a m i f*
es bulbicultor -ra m y f
Persona especialitzada en el correu i la comercialització de les plantes bulboses.
- 333 **bulbicultura** *f*
es bulbicultura *f*
Conreu de plantes ornamentals bulboses, com ara els jacints i les tulipes.
- 334 **burlot** *m*
es fajina *f*
es hacina *f*
Conjunt de garbes que s'emmagatzema prop de l'era per ser batudes.
- 335 **burro** *m*
es carro sin barandillas *m*
Carro sense baranes, amb rodes petites i resistents, que s'utilitza per tragar carregues feixugues.

C

- 336 **ca** *f*
veg. centiàrea *f*
- 337 **cabana** *f*
sin. **cabanya** *f*
es cabaña *f*
Caseta rústica de dimensions reduïdes, generalment feta de materials lleugers, concebuda per arrecerar-s'hi o per guardar-hi eines.
- 338 **cabana** *f*
sin. **cabanya** *f*
es cabaña *f*
Conjunt de caps de bestiar d'una determinada espècie o raça, propi d'un país, una comarca, un propietari, etc.
- 339 **cabanya** *f*
sin. **cabana** *f*
- 340 **cabanya** *f*
sin. **cabana** *f*
- 341 **cabàs** *m*
es capazo *m*
es esportillo *m*
Recipient d'espert o de llata de palma de forma ovalada, amb dues anses i amb les voreres més aviat baixes, que s'usa per tenir-hi gra, per tragar terra o per a altres usos semblants.
- 342 **cabassa** *f*
Estora d'espert rodona per mesurar olives, gra, fruits, etc., que, col·locada a terra, permet recollir fàcilment allò que cau i evita que s'embruti.
- 343 **cabeçada** *f*
sin. compl. **cabeçó** *m*
es cabezada *f*
Conjunt de corretges que s'ajusten al cap de l'animal de tir quan ha d'estirar el carro.
Nota: S'usa sovint en plural.
- 344 **cabeçó** *m*
veg. **cabeçada** *f*
- 345 **cabeçó** *m*
es cabezón *m*
Peça de ferro amb forma de mitja lluna que es posa damunt el nas dels animals de tir per controlar-los fent pressió amb les regnes.
- 346 **cabestre** *m*
sin. compl. **cabestrell** *m*
sin. compl. **morralles** *fpl*
es cabestro *m*
Corretja en forma de brida que es lliga al cap dels cavalls per guiar-los a peu o per fer-los.

cabestrell

- 347 **cabestrell** *m*
veg. cabestre *m*
- 348 **caçamosques** *m*
sin. atrapamosques *m*
- 349 **cadena** *f*
Lligam d'anelles de ferro que va unit amb les cabeçades damunt la part inferior del cap d'un cavall o d'una altra calcadura.
- 350 **cadirat** *m*
es boquilla *f*
Pas dels recs que dóna sortida a l'aigua d'una sèquia.
- 351 **caduf** *m*
veg. catúfol *m*
- 352 **caïnita** *f*
es cainita *f*
es kainita *f*
Clorur potàssic i sulfat magnèsic hidratats que s'utilitza com a adob potàssic en sòls lleugers i torbosos.
- 353 **caixonera** *f*
es cajonera *f*
Instal·lació d'obra o de fusta, semblant a una caixa coberta amb una vidriera inclinada, que s'empra per protegir llavors delicades o plantes primerenques, o conreus que necessiten una calor superior a la de l'ambient.
- 354 **calabruix** *m*
sin. compl. calamarsa *f*
es granizo *m*
Precipitació en forma de grans de gel arrodonits que es formen per congelació de l'aigua continguda en un núvol de tempesta.
Nota: Segons la grossària dels grans i la intensitat de la pluja, el calabruix pot causar greus danys als conreus.
- 355 **calamarsa** *f*
veg. calabruix *m*
- 356 **calçador** *m*
es aporcador *m*
Aparell agrícola que s'empra per arrambar terra a les arrels no cobertes o a part de la tija, o sobre les llavors plantades.
- 357 **calçar** *v tr*
es acollar *v tr*
es aporcar *v tr*
Acostar terra a les arrels no cobertes o a part de la tija per protegir-les, segons el cas, de la humitat, el fred o la calor excessius, i també per afavorir el blanqueig d'algunes plantes.
- 358 **calcari -ària** *adj*
es calizo -za *adj*
Dit del sòl que conté una proporció elevada de calç, generalment més d'un 13%.

Nota: Un excés de calç pot modificar les propietats físiques, químiques i biològiques dels sòls, la qual cosa fa disminuir la fertilitat dels terrenys i augmentar el risc de clorosi.

359 **calcificació** *f*
es calcificación f

Procés pel qual es produeix una saturació del sòl en carbonat calci.

360 **calcímetre** *m*
es calcímetro m

Aparell per determinar el contingut de carbonats d'un material, especialment del sòl.

361 **calibre** *m*
es calibre m

Mesura dels productes vegetals que tenen una forma determinada (fruites, patates, etc.) segons una dimensió estipulada (pes, llargada, diàmetre, etc.).

362 **call** *m*
veg. cal·lus m

363 **call vermell** *m*

Terra granada i molt seca, de color vermell, amb abundant òxid fèrric.

364 **cal·lus** *m*
sin. compl. call m
es callo m

Formació de teixit cicatritzant originada com a conseqüència d'una ferida.

365 **camatimó** *m*
es timón m

Timó de l'arada que, fixat a la cameta, la uneix al tir.

366 **cambra agrícola** *f*
sin. cambra d'agricultura f
es cámara agrícola f

Òrgan administratiu que s'encarrega de representar els interessos dels agricultors i de resoldre conflictes entre els seus components.

367 **cambra d'agricultura** *f*
sin. cambra agrícola f

368 **cambra de maduració** *f*
sin. compl. madurador m
es maduradero m

Lloc on es posen a madurar els fruits.

369 **camella** *f*
sin. compl. tellol m
es vara f

Vara de fusta que, en certs jous, reemplaça un ansí, lligada per la part inferior.

370 **cameta** *f*
sin. compl. corba f
es cama f
es degolladura f
es garganta f

camió agrícola

- Peça de l'arada que uneix el timó i el dental.
- 371 **camió agrícola** *m*
es camión agrícola *m*
Vehicle especial autopro-pulsat, que té dos o més eixos, concebut per al transport en el camp de productes agrícoles.
- 372 **camp** *m*
sin. **foravila** *m*
sin. **ruralia** *f*
es campo *m*
Extensió de terreny situat fora de les poblacions i ocupat per conreus, boscos i cases rurals.
- 373 **campa** *adj*
es campa *adj*
Dit del terreny agrícola sense arbres destinat generalment al conreu de cereals.
- 374 **campana** *f*
es campana *f*
Recipient en forma de campana, generalment de vidre, que s'usa per concentrar la calor i preservar, així, les plantes joves de les baixes temperatures, o bé per accelerar-ne el desenvolupament.
- 375 **campanya** *f*
es campaña *f*
es campiña *f*
- Extensió de terreny descobert que ocupen els camps, els prats, etc.
- 376 **canal de drenatge** *m*
es canal de avenamiento *m*
Canal que serveix per eliminar l'excés d'aigua d'un terreny o d'un jardí.
- 377 **canal de regatge** *m*
sin. **rec** *m*
sin. **séquia** *f*
sin. **síquia** *f*
es acequia *f*
es canal de riego *m*
Canal per conduir i repartir l'aigua de reg fins als cultius.
- 378 **canal principal** *m*
sin. **madral** *m*
sin. **séquia major** *f*
sin. **séquia mare** *f*
sin. **síquia major** *f*
sin. **síquia mare** *f*
es canal principal *m*
es madre *f*
es ramal principal *m*
Síquia més ampla que transmet l'aigua a les síquies més estretes.
- 379 **càncer** *m*
veg. **xancre** *m*
- 380 **canó** *m*
sin. compl. **canonet** *m*
es canutillo *m*
es cañutillo *m*

- Tros d'escorça de forma tubular que se separa d'un arbre per un empelt de canó.
- 381 **canonet** *m*
veg. canó *m*
- 382 **canyot** *m*
sin. canyota *f*
es sorgo *m*
- Planta herbàcia de la família de les gramínies, espècie *Sorghum halepense*, molt perjudicial per als sembrats.
- 383 **canyota** *f*
sin. canyot *m*
- 384 **capacitat** *f*
es capacidad *f*
- Quantitat d'aigua que un sòl pot absorbir, contenir o bescanviar.
- 385 **capacitat de canvi d'un sòl** *f*
es capacidad de intercambio de un suelo *f*
- Quantitat total d'un ió que el sòl pot fixar fàcilment.
- Nota:* La fertilitat del sòl està en relació amb aquesta capacitat de canvi, que s'ha de mantenir elevada amb adobs orgànics i inorgànics.
- 386 **capatàs –assa agrícola** *m i f*
es capataz –za agrícola *m y f*
- Persona titulada de grau inferior en estudis agrícoles.
- 387 **capça** *f*
es pella *f*
- Massa compacta i rodonenca que formen les fulles d'algunes hortalisses quan s'apinyen a l'extrem del tronxo.
- Nota:* Es parla de la *capça del bròquil*, de la *capça de la colflori*, etc.
- 388 **capçada** *f*
es copa *f*
- Conjunt del brançam d'un arbre, amb fullatge o sense, que va des de l'enforcadura fins al cimall.
- 389 **capçaner** *m*
- Enllosat o empedrat pla que es fa damunt les parets que divideixen els horts, els patis, etc.
- 390 **capcingle** *m*
es vilorta de la cincha *f*
- Anella de l'extrem de la cingla que permet subjectar la sella.
- 391 **capell** *m*
es gavilla cobertera *f*
- Garba que es posa damunt la garbera per escopir l'aigua de la pluja.
- 392 **capficada** *f*
sin. compl. capficat *m*
es acodo *m*

capficada múltiple

- Sarment que es capfica per obtenir nous ceps.
- 393 **capficada múltiple** *f*
es acodo múltiple m
es acodo serpentino m
- Capficada en arc en què s'enterren moltes branques i emergeixen alternativament per proporcionar diversos tanys.
- 394 **capficar** *v tr*
sin. colgar v tr
sin. murgonar v tr
es acodar v tr
- Encorbar i colgar sota terra un tros de tija d'una planta perquè arrelhi, sense tallar-la de la planta d'on prové, fins que posi arrels i pugui viure independentment.
- Nota:* És un mètode de multiplicació de vegetals que s'aplica als arbres fruiters i, sobretot, a les vinyes.
- 395 **capficat** *m*
veg. capficada f
- 396 **capficat** *m*
sin. colgat m
sin. murgó m
es acodo m
es mugrón m
- Sarment d'un cep que es colga en terra i es fa arrelhar abans de tallar-la, especialment per substituir un cep mort o arrancat.
- 397 **capgiró** *m*
- Solc de biaix que es fa en un tros de terra quan no és possible llaurar de llarg.
- 398 **capoll** *m*
es peciolo m
- Tija que uneix el fruit a la branca.
- 399 **capoll** *m*
sin. poncella f
es capullo m
- Botó de la flor abans d'obrir-se.
- 400 **caprificació** *f*
es cabrahigadura f
- Mètode de fecundació artificial de la figuera que consisteix a penjar fruits de cabrafiguera a les figueres femelles cultivades per afavorir-ne la fructificació.
- 401 **caprificar** *v tr*
es cabrahigar v tr
- Fecundar artificialment una figuera conreada valent-se dels fruits de la cabrafiguera.
- 402 **captà** *m*
sin. compl. captan m
es captane m
- Fungicida orgànic de síntesi, obtingut a partir de productes petrolífers i utilitzat com a anticriptogàmic en viticultura i arboricultura.

- 403 **captan** *m*
veg. captà *m*
- 404 **capterrera** *f*
es barda *f*
- Bardissa sobre les parets de tanca, feta generalment de terra, canyes i pedres, que serveix per protegir-les de la humitat i dels efectes de la gelada.
- 405 **caramull** *m*
es muelo *m*
- Munt de gra que resulta de la batuda d'un dia.
- 406 **carbó** *m*
sin. mascara *f*
es carbón *m*
- Malaltia criptogàmica, produïda per fongs del gènere *Ustilago*, que es manifesta per una pols negra que afecta el gra o tota l'espiga.
- 407 **carbonar-se** *v pron*
es atizonarse *v pron*
- Convertir-se l'espiga dels cereals en una pols negra produïda per la malaltia del carbó.
- 408 **carcany** *m*
- Jou de llaurar amb bous.
- 409 **carència** *f*
es carencia *f*
- Deficiència d'un o de diversos nutrients bàsics que presenta una planta.
- 410 **carga** *f*
sin. càrrega *f*
es carga *f*
- Mesura de capacitat de valor variable segons l'objecte mesurat i segons les comarques.
- 411 **càries** *f*
es caries *f*
es tizón *m*
- Malaltia criptogàmica que pateixen els cereals, especialment el blat, produïda per diversos fongs basidiomicets paràsits.
- 412 **càrrega** *f*
sin. carga *f*
- 413 **carrejadores** *f pl*
- Estri format per dos pals units per dos travessers que es munta al bast i serveix per tragar garbes.
- 414 **carreta** *f*
es carreta *f*
- Carruatge de transport llarg i estret, sense baranes, més baix que el carro, generalment de dues rodes, un eix i una llança on va subjecte el jou.

carretó

415 **carretó** *m*
es trillo m

Rodet troncocònic, de pedra o de fusta, compost d'un tauler de fusta amb baranes, amb arestes metàl·liques, muntat sobre un bastiment i enganxat darrere una bístia, que serveix per batre cereals o altra cosa damunt l'era.

416 **carro** *m*
es carro m

Vehicle de tracció animal per transportar càrrega, compost d'un tauler de fusta tancat de baranes, muntat sobre un eix o fusell de ferro amb dues o quatre rodes i proveït de dues vares, entre les quals va l'animal.

417 **carro de bóta** *m*

Carro proveït d'una bóta de fusta o metàl·lica, utilitzat per transportar aigua o per regar carrers.

418 **carro de torn** *m*

Carro utilitzat per transportar bótes, amb rodes grosses i proveït d'unes cadenes per alçar els bocois per l'acció d'un torn.

419 **carro de trabuc** *m*
es volquete m

Carro amb una caixa rígida articulada que permet bolcar la càrrega.

420 **carroll** *m*
sin. bagot m

421 **casa de camp** *f*
sin. casa de pagès f
es casa de campo f

Casa situada fora d'un nucli de població destinada a tasques agrícoles.

422 **casa de pagès** *f*
sin. casa de camp f

423 **casa forestal** *f*
es casa forestal f

Casa construïda dins el bosc destinada a aixopluc dels guardabosc i a tenir-hi el material necessari per conservar el bosc i vigilar-lo.

424 **casal** *m*
sin. casell m
sin. cassal m
es algorín m
es troj f
es troje f

Cadascun dels compartiments, especialment dels molins d'oli i de les cases de pagès, que s'empren per separar diferents classes d'oliva i de cereals.

- 425 **casell** *m*
sin. casal m
- 426 **cassal** *m*
sin. casal m
- 427 **catúfol** *m*
sin. compl. caduf m
es arcaduz m
es cangilón m
Cadascun dels recipients que, lligats a una cadena o una roda, serveixen per extreure aigua dels pous, fer dragats o transportar materials, i que són buidats en arribar a una altura determinada.
- 428 **cavall de tir** *m*
es caballo de tiro m
Cavall ensinistrat per tirar carruatges o per a les feines del camp.
- 429 **cavalló** *m*
Conjunt de deu vencills per lligar garbes o altres coses.
- 430 **cavalló** *m*
sin. crestall m
sin. llom m
es caballete m
es caballón m
Munt de terra entre dos solcs de la terra llaurada.
- 431 **cavalló** *m*
es albardilla f
- 432 **cavallonadora** *f*
es acaballonadora f
Màquina agrícola amb diverses eines que transformen una superfície plana, llaurada però no plantada, en una superfície amb cavallons.
- 433 **cavapalles** *m*
es rastrillo para recoger paja m
Eina agrícola amb un mànec amb moltes pues a un extrem i utilitzada per arrencar la palla del paller.
- 434 **cavar** *v tr*
es cavar v tr
Remoure la terra amb una aixada, un càvec o una altra eina semblant per girar-la, treure'n l'herba, etc.
- 435 **càvec** *m*
es azadón m
Eina agrícola semblant a l'aixada, però amb la fulla més estreta i una mica eixamplada a la part posterior, i de vegades proveïda de dues pues a l'altre costat de l'ull.

caveguet

- 436 **caveguet** *m*
es azadilla m
Aixada petita, amb la fulla estreta i curta i el mànec curt, que serveix per herbejar o entrecavar.
- 437 **cavim** *m*
es gavia f
Regueró que es fa amb un càvec seguint la vorera d'un camp conreat per impedir que hi entri l'aigua de pluja i que s'hi estenguin les males herbes.
- 438 **cecidi** *m*
sin. gala f
es agalla f
es cecidio m
Creixement anormal dels teixits d'una planta, produït per l'acció de bacteris, fongs o animals.
- 439 **cendrosa de la vinya** *f*
sin. oïdi de la vinya m
es oídio de la vid m
Oïdi causat per *Uncinula necator*, que fa aparèixer una mena de borriçol gris a les parts afectades de la vinya.
- 440 **centiàrea** *f*
sbl ca f
es centiàrea f
sbl ca f
- Mesura agrària de superfície equivalent a la centèsima part d'una àrea o metre quadrat.
- 441 **cep** *m*
es cepa f
es vid f
Planta que produeix els raïms.
- 442 **cèrcol** *m*
es caballón circular m
Cavalló rodó que es fa al voltant d'arbres fruiters, especialment dels tarongers, per evitar el contacte directe de l'aigua de regar amb la soca i impedir algunes malalties produïdes per fongs.
- 443 **cercosporiosi** *f*
es cercosporiosis f
Malaltia de les plantes produïda per fongs del gènere *Cercospora*, que es manifesta per petites taques a les fulles.
- 444 **cerealicultura** *f*
es cerealicultura f
Branca de l'agricultura dedicada al conreu dels cereals.
- 445 **cerealista** *m i f*
es cerealista m y f
Persona dedicada a la producció o al comerç de cereals.
- 446 **cerealista** *adj*
sin. cerealístic -a adj

- es cerealista adj*
es cerealístico -ca adj
- Relatiu o pertanyent a la producció o al comerç dels cereals.
- 447 **cerealístic -a adj**
sin. cerealista adj
- 448 **cianamida càlcica f**
es cianamida cálcica f
- Adob nitrogenat que, per l'acció de l'aigua, es transforma lentament en calç i amoníac.
- 449 **cicle m**
es ciclo m
- Període de desenvolupament de la vida d'una planta conreada, des de la sembra fins a la collita.
- 450 **ciclohexilamina f**
es ciclohexilamina f
- Amina obtinguda per hidrogenació de l'anilina que s'utilitza per fabricar productes farmacèutics i insecticides.
- 451 **cigonya f**
sin. compl. poalanca f
es cigoñal m
es cigüeñal m
- Enginy per treure aigua d'un pou, que consisteix en una barra recolzada en un punt que té en un extrem una corda
- d'on penja un poal i en l'altre un contrapès.
- 452 **cimal m**
es guía f
- Branca principal d'un arbre o arbust que sobresurt per sobre de les altres.
- 453 **cimar v tr**
es acopar v tr
- Podar els arbres perquè creixin més en alt que en ample.
- 454 **cingla f**
es cincha f
- Corretja de cuir o de cànem amb què se subjecta l'albarda o la sella per davall el ventre de l'animal.
- 455 **cista f**
es capacho m
- Tapadora bombada d'espart que serveix per tapar les portadores de raïm o els cistells de fruita perquè no en caigui.
- 456 **citoquinina f**
es citoquinina f
- Hormona vegetal que estimula la divisió cel·lular.
- 457 **citricultor -a m i f**
es citricultor -ra m y f
- Persona que es dedica al conreu dels cítrics.

citricultura

- 458 **citricultura** *f*
es citricultura f
Branca de l'agricultura que es dedica a l'estudi i al conreu dels cítrics.
- 459 **civadar** *m*
es avenal m
Camp plantat de civada.
- 460 **civader** *m*
es cebadera f
Compartiment on es guarda la civada per preservar-la de la humitat i de les rates.
- 461 **civadera** *f*
veg. morral m
- 462 **cladosporiosi** *f*
es cladosporiosis f
Malaltia fúngica causada per fongs del gènere *Cladosporium*, que ataquen els arbres fruiters i els llegums.
- 463 **claper** *m*
es majano m
Munt de pedres en el camp.
- 464 **claper** *m*
es pedregal m
Tros de terra molt pedregós.
- 465 **classejar** *v tr*
es clasificar v tr
Classificar un producte segons les seves qualitats.
- 466 **clau** *f*
es llave f
Instrument de metall que té una o més mordales aptes per a agafar fort una peça i fer-la rodar, generalment per des-caragolar-la.
- 467 **claveró** *m*
Clot allargat que es fa per plantar-hi arbres o ceps, o bé a les vinyes, per tirar-hi el fems i adobar la terra.
- 468 **claviller** *m*
es clavijero m
Part davantera del timó de l'arada, on hi ha forats per posar-hi les clavilles.
- 469 **cleda** *f*
es redil m
Clos fet amb llistons, canyes, fustes, etc., on es tanca el bestiar o l'aviram.
- 470 **clinòstat** *m*
es clinostato m
Aparell proveït d'un disc vertical giratori sobre el qual es fixen les plàntules per estudiar-ne les respostes geotròpiques.
- 471 **clivellat** *m*
sin. ronya f
es moteado m
es roña f

- Malaltia produïda pels fongs ascomicets *Venturia pirina*, que ataca el perer, i *Venturia inaequalis*, que ataca el pomer, en què els fruits afectats presenten taques brunes i es clivellen.
- 472 **clofolla** *f*
veg. clovella f
- 473 **cloràntia** *f*
es clorantia f
- Semblança de les fulles florals amb les fulles verdes.
- 474 **clorofil·la** *f*
es clorofila f
- Pigment verd que proporciona color, amb altres pigments, a les parts aèries joves dels vegetals i que exerceix un paper primordial en la fotosíntesi.
- 475 **clorosi** *f*
es clorosis f
- Dèficit de clorofil·la en les plantes que es manifesta per la pèrdua de color verd, especialment de les fulles, que es tornen groguenques, causat per manca de ferro en el sòl, per una infecció parasitària, etc.
- 476 **clorur de mercuri (II)** *m*
sin. compl. sublimat corrosiu m
es cloruro de mercurio m
es sublimado corrosivo m
- Compost químic molt tòxic que s'utilitza per desinfectar material vegetal.
- 477 **closa** *f*
veg. pleta f
- 478 **clotar** *v tr*
es ahoyar v intr
- Fer clots a la terra per plantar-hi arbres o arbusts.
- 479 **clovella** *f*
sin. compl. clofolla f
es cáscara f
- Embolcall d'alguns fruits, com ara els cacauets, les avellanes o les nous.
- 480 **cluales** *fpl*
sin. compl. ulleres fpl
es anteojeras fpl
- Conjunt de dues peces del guarniment del cap d'un animal, generalment de cuir, que tapa parcialment els ulls per evitar la visió lateral i que es maregi.
- Nota: Vulgarment es diuen cucales.*
- 481 **coble** *m*
es madrina f
- Corda o corretja que uneix dues bísties perquè vagin iguals de costat.

coble

- 482 **coble** *m*
es reata f
Corda o corretja amb què es fermen dues o més bísties perquè vagin una davant l'altra.
- 483 **coera** *f*
sin. cuera f
es grupera f
Corretja que subjecta la sella, l'albarda o el bast, passant per davall la coa de la bístia.
- 484 **cofi** *m*
es cofin m
Cistell d'espert de forma aplanada que serveix per contenir fruits.
- 485 **cohesió** *f*
es cohesión f
Propietat de les partícules d'un sòl que fa que es mantinguin lligades entre elles i s'eviti l'esfondrament del sòl.
- 486 **colgar** *v tr*
sin. capficar v tr
- 487 **colgat** *m*
sin. capficat m
- 488 **coll de l'arrel** *m*
sin. compl. coll de la planta m
es cuello de la raíz m
Zona situada entre la tija i l'arrel.
- 489 **coll de la planta** *m*
veg. coll de l'arrel m
- 490 **collar de càstig** *m*
sin. collar de força m
es collar de fuerza m
Collar amb punxes a la part interna que s'empra per ensinistrar els animals o per fer obeir els poc dòcils.
- 491 **collar de força** *m*
sin. collar de càstig m
- 492 **collera** *f*
es collera f
Collar de cuir, farcit de palla o de crin, que es posa al coll de l'animal per junyir-lo a la carreta, a l'arada, etc.
- 493 **collidor** *-a m i f*
es recolector -ra m y f
Persona que es dedica a collir productes agrícoles, especialment fruits.
- 494 **collir** *v tr*
es coger v tr
Arrencar una planta del lloc on es troba sembrada, o una flor de la tija, un fruit de la branca, etc.
- 495 **collir** *v tr*
es recoger v tr
Arreplegar els productes del sòl.

- 496 **collita** *f*
sin. compl. recol·lecció f
es recolección f
 Acció d'arreglar els productes del sòl.
- 497 **collita** *f*
es cosecha f
 Conjunt de productes d'un conreu després de ser arreglats.
- 498 **collita** *f*
es cosecha f
 Temporada durant la qual es recullen els fruits.
- 499 **compacte** *-a adj*
es compacto -ta adj
 Dit del sòl o d'una capa del sòl que té una porositat molt feble o nul·la.
- 500 **comparet** *m*
es labrantín m
 Propietari de poques terres que treballa a jornal una part de l'any.
- 501 **complex absorbent** *m*
es complejo absorbente m
 Conjunt de col·loides minerals i orgànics presents en el sòl les propietats dels quals determinen el poder absorbent.
- 502 **compost** *m*
es compuesto m
- 503 **compostatge** *m*
es compostaje m
 Procés de recuperació de deixalles agrícoles i domèstiques, que consisteix a recuperar-ne els elements rics en minerals i matèria orgànica en forma de compost, que servirà per enriquir els terrenys agrícoles.
- 504 **comunitat de regants** *f*
es comunidad de regantes f
 Associació de beneficiaris d'un sistema col·lectiu de regatge.
- 505 **concentració parcel·lària** *f*
es concentración parcelaria f
 Agrupació de diferents parcel·les en una, amb una redistribució de la propietat rural per racionalitzar l'explotació agrícola.
- 506 **concessió forestal** *f*
es concesión forestal f
 Autorització temporal donada pel propietari d'un bosc a una altra persona per explotar-ne una part.

condicionador

- 507 **condicionador** *m*
es acondicionador m
Producte que, afegit al sòl en quantitats petites, en millora l'estructura agregant les partícules que el formen.
- 508 **condicionador** *m*
es acondicionador m
Aparell destinat a condicionar cereals, especialment el blat, per acció simultània de la calor, de l'aigua i de l'aire abans de la mòlta.
- 509 **condròmetre** *m*
Aparell que serveix per mesurar la densitat aparent dels cereals.
- 510 **conradís -issa** *adj*
sin. conrador -a adj
sin. conreadís -issa adj
sin. cultivable adj
es cultivable adj
es laborable adj
Dit del terreny que pot ser conreat.
- 511 **conrador -a** *adj*
sin. conradís -issa adj
- 512 **conreadís -issa** *adj*
sin. conradís -issa adj
- 513 **conreador -a** *m i f*
sin. compl. cultivador -a m i f
es cultivador -ra m y f
- Persona que es dedica a conrear la terra.
- 514 **conreadora** *f*
sin. compl. cultivadora f
es cultivador m
Eina agrícola, amb rodes, generalment arrossegada per tractors, proveïda de dents corbades que penetren la terra llaurada i l'esmicola.
- 515 **conrear** *v tr*
sin. compl. cultivar v tr
es cultivar v tr
Treballar la terra per fer-la produir.
- 516 **conreu** *m*
sin. compl. cultiu m
es cultivo m
Terra conreada.
- 517 **conreu** *m*
sin. compl. cultiu m
es cultivo m
Conjunt de tasques destinades a treballar la terra i les plantes per obtenir-ne un profit més gran.
- 518 **conreu associat** *m*
es cultivo asociado m
Conreu que consisteix a intercalar una espècie vegetal en els espais que queden lliures entre una espècie ja conreada.

- 519 **conreu de cobertura** *m*
es cultivo de cobertura m
 Conreu de plantes herbàcies en conreus de caràcter permanent per evitar l'erosió de la terra.
- 520 **conreu de secà** *m*
es cultivo de secano m
es dry farming m
 Tècnica de conreu que consisteix a emmagatzemar en el sòl la màxima quantitat possible d'aigua de pluja d'un any amb un tractament adequat de la terra, abans de fer la sembra de l'any següent.
- 521 **conreu extensiu** *m*
es cultivo extensivo m
 Conreu que necessita una gran extensió de terreny perquè dona poc rendiment.
- 522 **conreu hidropònic** *m*
sin. conreu sense terra m
es cultivo hidropónico m
es cultivo sin suelo m
 Conreu en què les plantes es conreen en un medi líquid amb tots els nutrients necessaris incorporats o en un medi inert com arena rentada o grava.
Nota: Aquest procediment de conreu s'utilitza sobretot en regions desèrtiques o tropicals i també s'aplica a la
- producció d'algunes plantes d'hivernacle.
- 523 **conreu intensiu** *m*
es cultivo intensivo m
 Conreu que pretén una gran producció amb el màxim aprofitament de la terra, per la qual cosa prescindeix dels guarets i prepara la terra amb regatges i adobs.
- 524 **conreu itinerant** *m*
es cultivo itinerante m
 Conreu temporal que consisteix a tallar la vegetació llenyosa i cremar-la per fer-hi conreus periòdics.
- 525 **conreu secundari** *m*
es cultivo secundario m
 Conreu que es posa entre dos conreus principals perquè el sòl no romangui improductiu durant l'interval de la collita del primer i la sembra del segon.
- 526 **conreu sense terra** *m*
sin. conreu hidropònic m
- 527 **conreu transgènic** *m*
es cultivo transgénico m
 Conreu de plantes amb un o més gens incorporats artificialment al seu genoma i que es transmeten de generació en generació.

cooperativa agrícola

- 528 **cooperativa agrícola** *f*
es cooperativa agrícola f
Associació de productors agrícoles la finalitat de la qual és la defensa dels seus productes i el desenvolupament de noves tècniques per millorar la productivitat, amb l'organització de fires agrícoles, l'obtenció de subvencions, etc.
- 529 **corba** *f*
veg. cameta f
- 530 **corbell** *m*
es banasta f
Conjunt de bastons torçats i units amb travessers, emprats per transportar llenya o garbes.
- 531 **corbella** *f*
sin. dalla f
sin. falcella f
es guadaña f
Eina formada per una fulla de ferro acerat, tallant d'una vora, més llarga i menys corbada que la falç, i fixada per un extrem en un mànec llarg de fusta, que serveix per segar herba sense que s'hagi d'inclinar el segador.
- 532 **corbellot** *m*
es podón m
Coltell ample i corbat, amb mànec, que s'empra per ta-
- llar llenya, podar, esporgar les palmeres, etc.
- 533 **cornamenta** *f*
veg. banyam m
- 534 **coronament** *m*
es coronación f
Tallada en rodó de la soca d'un arbre perquè tanyi.
- 535 **coronar** *v tr*
es coronar v tr
Tallar en rodó la soca d'un arbre perquè tanyi.
- 536 **corral** *m*
es corral m
Pati tancat, immediat o molt pròxim a la casa, destinat als animals domèstics, al conreu de plantes alimentàries, etc.
- 537 **corral badívol** *m*
es corral al descubiert m
Corral descobert destinat especialment a l'aviram.
- 538 **corredora** *f*
es reguera f
Síquia que surt d'un canal o d'un rec gran.
- 539 **corredora** *f*
veg. cuca molla f
- 540 **corrents tel·lúrics** *m pl*
es corrientes telúricas fpl

- Corrents elèctrics que circulen contínuament pel sòl, les variacions dels quals estan relacionades amb les variacions externes del magnetisme terrestre i amb la conductivitat del subsòl.
- 541 **corretgeta** *f*
Incisió que es fa a l'escorça d'un arbre tot al voltant per aturar la circulació de la saba i fer-lo morir.
- 542 **corretjades** *fpl*
sin. escorretjades fpl
sin. compl. xurriaques fpl
es látigo m
es tralla f
es zurriaga f
es zurriago m
Estri consistent en una vara amb una llendera o una tira de cuir a la punta, que serveix per pegar a les bísties o per fer-les caminar.
- 543 **corriola** *f*
sin. politja f
es polea f
Cilindre de poca altura, que pot girar al voltant d'un eix i té una canal buidada tot al llarg de la seva superfície lateral per on es fa passar una corda, a un extrem de la qual obra la potència i a l'altre la resistència.
- 544 **cort** *f*
veg. soll f
- 545 **corvicida** *m*
Producte emprat per matar els còrids i controlar-ne la població.
- 546 **cosmidi** *m*
es cósmido m
Vector híbrid de seqüències del bacteriògraf Lambda i de plasmidi que s'utilitza en enginyeria genètica.
- 547 **cotiledó** *m*
veg. cotilèdon m
- 548 **cotilèdon** *m*
sin. compl. cotiledó m
es cotiledón m
Primera fulla de l'embrió de les plantes.
- 549 **cotonet de l'olivera** *m*
sin. compl. borra de l'olivera f
es algodón del olivo m
es tramilla f
Malaltia de l'olivera causada per l'homòpter *Euphyllura olivina*, que es caracteritza per l'aparició d'una borra per secreció de l'insecte que asseca les flors i els fruits.
- 550 **cove** *m*
sin. covo m
es cesto m
es cuévano m

COVO

- Cistell gran, de fondària major que l'amplària, més ample de la boca que del fons, generalment fet de vímets o canyes, que serveix per tragar fruita, entre altres usos.
- 551 **covo** *m*
sin. cove *m*
- 552 **creiximoni** *m*
es creces *fpl*
Augment que fa el blat dins el graner o quan es traspala.
- 553 **cremar la terra** *v tr*
Fer formiguers a la terra per adobar-la.
- 554 **cresol** *m*
es cresol *m*
Metilfenol utilitzat com a desinfectant i per fabricar insecticides, herbicides, etc.
- 555 **crestall** *m*
sin. cavalló *m*
- 556 **criptògam** *-a adj*
es criptógamo *-ma adj*
Dit de les plantes amb els òrgans sexuals poc aparents que no fan ni flors ni llavors.
- 557 **criptògames** *fpl*
es criptógamas *fpl*
Grup de plantes que comprèn els bolets, els líquens, els briòfits i els pteridòfits.
- 558 **criptogàmia** *f*
es criptogamia *f*
Part de la botànica que estudia les plantes criptògames.
- 559 **cromatisme** *m*
es cromatismo *m*
Coloració anormal de les parts verdes o blanques d'una planta.
- 560 **cuc de la farina** *m*
sin. cuc de rossinyol *m*
es gusano de la harina *m*
Eruga del gènere *Tenebrio*, sobretot l'espècie *Tenebrio molitor*, que s'alimenta de farina.
- 561 **cuc de rossinyol** *m*
sin. cuc de la farina *m*
- 562 **cuc del blat** *m*
sin. falsa tinya del blat *f*
es falsa polilla del grano *f*
es tiña del trigo *f*
Eruga del lepidòpter *Tinea granella*.
- 563 **cuca molla** *f*
sin. compl. corredora *f*
sin. compl. cuca patxa *f*
sin. compl. panera *f*
es corredera *f*
es cucaracha *f*
Insecte dictiópter blatodeus, especialment les espècies *Blatta germanica* i *Periplaneta americana*.

- Nota:* El plural de *cuca molla* és *cuques molles*.
- 564 **cuca patxa** *f*
veg. cuca molla *f*
- 565 **cuera** *f*
sin. coera *f*
- 566 **cugula** *f*
es avena loca *f*
es ballueca *f*
Planta gramínea anual de dues espècies, *Avena sterilis* i *Avena fatua*, semblant a l'ordi i altres cereals, que creix enmig d'aquests i perjudica molt els sembrats.
- 567 **cuitor** *-a adj*
es fértil *adj*
Dit de la terra o del sòl equilibrat i molt productiu.
- 568 **cultiu** *m*
veg. conreu *m*
- 569 **cultiu** *m*
veg. conreu *m*
- 570 **cultiu de teixits** *m*
es cultivo de tejidos *m*
Tècnica de cultiu biològic que consisteix a mantenir vives i capaces de proliferar cèl·lules d'un teixit, animal o vegetal, amb finalitats agronòmiques, experimentals o mèdiques.
- 571 **cultivable** *adj*
sin. conradís -issa *adj*
- 572 **cultivador** *-a m i f*
veg. conreador *-a m i f*
- 573 **cultivadora** *f*
veg. conreadora *f*
- 574 **cultivar** *v tr*
veg. conrear *v tr*
- 575 **cultivar** *f*
es cultivar *m*
Varietat vegetal cultivada que resulta dels vegetals sotmesos a processos de selecció, d'hibridació o de mutació, tant naturals com provocades, sempre a través dels mitjans adequats.
- 576 **cup** *m*
sin. compl. trull *m*
es jaraíz *m*
es lagar *m*
Recipient gran, generalment d'obra, dins el qual es trepitja el raïm i on el most es transforma en vi pel procés de fermentació.
- 577 **cuscuta** *f*
es cuscuta *f*
Planta herbàcia paràsita, sense fulles ni clorofil·la, corresponent a diverses espècies del gènere *Cuscuta*, que poden ocasionar molts danys a diversos conreus, especialment de lleguminoses.

D

- 578 **dalla** *f*
sin. corbella f
- 579 **dalladora** *f*
es guadañadora f
Màquina agrícola emprada per dallar cereals i farratge, i també, segons el tipus, per agarbar, lligar o batre.
- 580 **dallar** *v tr*
es guadañar v tr
Segar l'herba o els cereals amb una dalla o amb una màquina dalladora.
- 581 **dama** *f*
es dama f
Tros de terreny que es deixa en rebaixar la terra per calcular després el volum de terra treta.
- 582 **dard** *m*
es dardo m
Branca dels arbres fruiters dèbil, amb el borró a l'àpex, que es respecta en l'esporgat perquè donarà fruit l'any següent.
- 583 **DDT** *m*
veg. diclorodifeniltricloroetà m
- 584 **decumbent** *adj*
es decumbente adj
Dit de la tija que es decanta i s'ajeu tot just nada.
- 585 **deficiència** *f*
es deficiencia f
Manca, en els vegetals, de certs elements que necessiten per desenvolupar-se correctament.
- 586 **defoliació** *f*
es defoliación f
Caiguda, de manera natural o artificial, de les fulles d'una planta.
- 587 **defoliant** *m*
es defoliante m
Producte químic que provoca la caiguda de les fulles dels vegetals.
- 588 **defoliar** *v tr*
es defoliar v tr
Provocar la caiguda artificial de les fulles d'una planta.
- 589 **degeneració** *f*
es degeneración f
Alteració dels vegetals provocada per un virus o altres formes semblants i els micoplasmes.

- 590 **degradació** *f*
es degradación f
 Acidificació del sòl amb la corresponent disminució de la fertilitat, generalment causada per pràctiques de conreu inadequades.
- 591 **dehiscència** *f*
es dehiscencia f
 Obertura espontània d'un òrgan vegetal per deixar anar el pol·len o la llavor.
- 592 **dehiscent** *adj*
es dehiscente adj
 Dit del fruit que s'obre naturalment perquè surti la llavor.
- 593 **dendròmetre** *m*
es dendrómetro m
 Aparell que serveix per mesurar principalment l'alçada dels arbres drets, a més d'altres paràmetres, com ara el diàmetre o l'àrea basal d'una massa forestal.
- 594 **dendrometria** *f*
es dendrometría f
 Ciència que estudia la mesura de les dimensions dels arbres, la forma i l'estimació del volum i del creixement dels arbres i les masses forestals.
- 595 **denejar** *v tr*
es expurgar v tr
es limpiar v tr
- Triar el gra dels cereals o dels llegums per separar-ne les impureses.
- 596 **denominació d'origen** *f*
es denominación de origen f
 Denominació geogràfica que s'utilitza per garantir l'origen i la qualitat d'un producte.
- 597 **dental** *m*
es dental m
 Peça de l'arada on encaixa la rella.
- 598 **denudació** *f*
es denudación f
 Procés pel qual es produeix la pèrdua de sòl vegetal, per agents corrosius o per l'activitat humana, i apareix una capa de sòl estèril.
- 599 **desagregar** *v tr*
es separar v tr
 Separar la semolina del segó en una instal·lació de mòlta de cereals.
- 600 **desalcalinització** *f*
veg. desbasificación f
- 601 **desarrelar** *v tr*
es desarraigat v tr
 Arrencar les arrels d'una planta, especialment si pertanyen a l'empelt o a la varietat.

desbarbadora

- 602 **desbarbadora** *f*
es desbarbadora f
Màquina agrícola que serveix per separar el gra de la brossa.
- 603 **desbarbar** *v tr*
es desbarbar v tr
Eliminar la brossa dels cereals per fregament.
- 604 **desbasificació** *f*
sin. compl. desalcalinització f
es desbasificación f
Eliminació progressiva dels cations bàsics d'un sòl a conseqüència del rentatge amb aigües lleugerament acidificades, fet que en provoca l'empobriment.
- 605 **desbrossadora** *f*
es desbrozadora f
Màquina agrícola que s'utilitza per destruir les males herbes, les mates i els arbusts, amb un dispositiu o disc que gira a gran velocitat.
- 606 **desbrossar** *v tr*
sin. esbrossar v tr
es desbrozar v tr
es desembrozar v tr
Arrencar la brossa dels arbres, dels camins, etc.
- 607 **descalçador** *m*
es descalzador m
Instrument agrícola que serveix per llevar la terra que envolta les arrels d'una planta per trasplantar-la.
- 608 **descalçament** *m*
es descalzamiento m
Operació que consisteix a treure una part de la terra que envolta el peu dels arbres fruiters i dels ceps perquè la varietat no arrelli, ja que anul·laria les característiques de l'empelt.
- 609 **descalçar** *v tr*
es descalzar v tr
Treure una part de la terra que envolta el peu de la planta per trasplantar-la o perquè no arrelli.
- 610 **descalcificació** *f*
es descalcificación f
Dissolució de la part calcària d'una roca o d'un sòl a causa de l'acció continuada de les aigües de superfície i d'infiltració, fet que implica un empobriment en ions de calci.
- 611 **descavallonadora** *f*
es arado descaballonador m
es descaballonadora f
Arada que desfà els cavallons formats entre els peus o els ceps de la llaurada anterior.

- 612 **descavallonar** *v tr*
es deshacer [un caballón] *v tr*
 Desfer els cavallons formats entre els peus o els ceps de la llaurada anterior.
- 613 **descucadora** *f*
es descocador *m*
 Bossa fixada a un cercol proveït d'un mànec, emprada per descucar plantes.
- 614 **descucar** *v tr*
sin. **escucar** *v tr*
es descocar *v tr*
 Eliminar els cucs d'una planta.
- 615 **descuscutar** *v tr*
es eliminar [la cuscuta] *v tr*
 Eliminar la cuscuta especialment de l'alfals.
- 616 **desenasprar** *v tr*
es desrodriagar *v tr*
 Treure els aspres de les plantes quan ja han crescut.
- 617 **desermar** *v tr*
es artigar *v tr*
 Convertir un terreny erm en terra de conreu.
- 618 **desfonament** *m*
es desfonde *m*
 Operació agrícola que consisteix a remoure la terra, de 40 a 80 cm, arrencar les arrels i treure les pedres d'un terreny verge per preparar-lo per al cultiu.
- 619 **desfonar** *v tr*
es desfondar *v tr*
 Treballar la terra profundament, de 40 a 80 cm, per destruir les arrels perjudicials, airejar les capes inferiors i fer-la més permeable.
- 620 **desgramar** *v tr*
sin. **esgramenar** *v tr*
es desgramar *v tr*
 Treure el gram d'un camp de conreu.
- 621 **desgranament** *m*
sin. **esgranament** *m*
es desgrane *m*
 Separació de les plantes dels grans madurs.
- 622 **desgranar** *v tr*
sin. **esgranar** *v tr*
es desgranar *v tr*
 Separar els grans madurs de les plantes.
- 623 **desinfecció** *f*
es desinfección *f*
 Tractament d'un sòl encaminat a eliminar els elements nocius o els organismes patògens que poden perjudicar el conreu.

desinfectar

- 624 **desinfectar** *v tr*
es desinfectar v tr
Eliminar els elements nocius o els organismes patògens que poden perjudicar un conreu.
- 625 **desinfestació** *f*
es desinfestación f
Exterminació d'insectes, de rosegadors o d'altres animals capaços de transmetre infeccions.
- 626 **desinfestar** *v tr*
es desinfestar v tr
Exterminar insectes, rosegadors o altres animals capaços de transmetre infeccions.
- 627 **desinsectació** *f*
es desinsectación f
Destrucció dels insectes i altres artròpodes que poden transmetre malalties.
- 628 **desinsectar** *v tr*
es desinsectar v tr
Eliminar insectes i altres artròpodes que poden transmetre infeccions.
- 629 **desnitrificació** *f*
es desnitrificación f
Procés bioquímic en què es produeix una reducció dels nitrats del sòl en nitrats i, posteriorment, en nitrogen elemental per l'acció de determinats bacteris.
- 630 **despallar** *v tr*
es despajar v tr
Separar la palla del gra després de la batuda.
- 631 **despampolar** *v tr*
sin. espampolar v tr
es despampanar v tr
Llevar els pàmpols que sobren dels ceps, perquè puguin rebre millor l'acció del sol.
- 632 **desrapadora** *f*
sin. compl. esgranadora f
es despallador m
es desrapadora f
Màquina que s'utilitza per separar els grans de raïm abans de premsar-los o trepitjar-los.
- 633 **desrapar** *v tr*
sin. compl. esgranar v tr
es despallillar v tr
es desraspar v tr
Separar els grans de raïm de la rapa abans de premsar-los o trepitjar-los.
- 634 **dessalatge** *m*
es desalación f
Operació destinada a disminuir o a eliminar la concentració salina d'un terreny per fer-lo més adequat al conreu.
- 635 **dessaturació** *f*
es desaturación f

- Pèrdua dels cations del complex d'absorció d'un sòl, que són substituïts per ions d'hidrogen.
- 636 **dessecació** *f*
sin. **dessecament** *m*
es desecación *f*
es desecamiento *m*
 Conjunt de treballs mitjançant els quals es treu l'aigua dels terrenys per convertir-los en cultivables.
- 637 **dessecament** *m*
sin. **dessecació** *f*
- 638 **dessuador** *m*
es sudadero *m*
 Manta que es posa davall la sella per absorbir la suor i evitar que l'animal s'enceti.
- 639 **desterrossar** *v tr*
sin. **esterrejar** *v tr*
sin. **esterrossar** *v tr*
es desterronar *v tr*
 Desfer els terrossos d'un terreny després de cavat o llaurat.
- 640 **destral** *f*
es hacha *f*
 Eina de tall formada per una fulla ampla acerada, de forma aproximadament trapezial amb el tall més o menys corbat, i proveïda d'un mànec que segueix el mateix pla de la fulla.
- 641 **destre** *m*
 Mida longitudinal agrària mallorquina, equivalent a dues canes de Montpeller, o sigui, 4,214 m.
- 642 **desverdiment** *m*
es desverdización *f*
 Acció de desverdir.
- 643 **desverdir** *v tr*
es desverdizar *v tr*
 Canviar el color verd de les fruites, especialment dels cítrics, a través d'un procés químic.
- 644 **devesa** *f*
veg. **pleta** *f*
- 645 **diable** *m*
es trillo *m*
 Trill format per una fusta cilíndrica amb dues rodes tallants, que es fa rodar per damunt l'era i serveix per trencar i tallar la palla.
- 646 **diclorodifeniltricloroetà** *m*
sgl **DDT** *m*
es dedeté *m*
es diclorodifeniltricloroetano *m*
sgl **DDT** *m*
 Insecticida de contacte que actua travessant la coberta quitinosa dels insectes i els paralitza el sistema nerviós.

didal

- 647 **didal** *m*
es dedil m
- Peça de canya o de cuir que els segadors es col·loquen als dits de la mà esquerra per protegir-se de les espines o per no ferir-se amb la punta o tall del volant.
- 648 **dieldrina** *f*
es dieldrina f
- Hidrocarbur clorat utilitzat com a insecticida.
- 649 **dinitrocresol** *m*
es dinitrocresol m
- Derivat dinitrat del cresol que s'utilitza com a herbicida selectiu dels cereals i com a insecticida en el tractament dels arbres fruiters.
- 650 **disc** *m*
es disco m
- Peça en forma de casquet circular que equival al conjunt de la pala i la ganiveta de les arades de pala.
- 651 **distribuidor** *m*
es distribuidora f
- Aparell destinat a subministrar regularment un producte, com ara fertilitzant o aliment per als animals ramaders, en unes quantitats predeterminades.
- 652 **dogal** *m*
es dogal m
- Corda gruixada de cànem amb què es lliga pel coll el bestiar per menar-lo o fermar-lo.
- 653 **drenar** *v tr*
es drenar v tr
- Proveir un terreny d'un sistema de drenatge.
- 654 **drenatge** *m*
es drenaje m
- Operació de llevar d'un terreny humit l'excés d'aigua a través de conductes o canals.
- 655 **drosòmetre** *m*
es drosómetro m
- Aparell que serveix per mesurar la quantitat de rosada caiguda sobre una superfície en un temps determinat.
- 656 **drupa** *f*
es drupa f
- Fruit amb l'epicarpi i el mesocarpi carnosos i l'endocarpi llenyós, procedent d'un ovari supermonocarpel·lar.
- Nota:* Són exemples de drupa la cirera, el préssec i la pruna.

E

- 657 **ectodinamogen -ògena** *adj*
sin. compl. ectodinamomorf -a adj
es ectodinamorfo -fa adj
es ectodinamógeno -na adj
 Dit del sòl la formació del qual ha depès bàsicament del clima.
- 658 **ectodinamomorf -a** *adj*
veg. ectodinamogen -ògena adj
- 659 **ectoparàsit -a** *adj*
es ectoparásito -ta adj
 Dit del paràsit que viu temporalment o permanentment sobre la superfície externa d'un o més hostes.
- 660 **edafització** *f*
es edafización f
 Conjunt de processos físics, químics i biològics que duen a la formació de sòl damunt roca nua.
- 661 **egua** *f*
sin. compl. euga f
es yegua f
 Femella del cavall, que s'explota pel treball, com a animal de sella i també per la carn.
- 662 **eguasser -a** *m i f*
veg. egüer -a m i f
- 663 **egüer -a** *m i f*
sin. compl. eguasser -a m i f
es yegüero -ra m y f
 Persona que guarda les eugues.
- 664 **eixam** *m*
es enjambre m
 Grup nombrós d'abelles compost per la reina, les obreres i els abellots, que abandona el rusc per construir una nova colònia.
- 665 **eixanguer** *m*
es coyunda f
 Corretja de cuir, especialment la que serveix per subjectar el camatimó de l'arada al jou.
Nota: Usat generalment en plural, eixanguers.
- 666 **eixarcolar** *v tr*
sin. birbar v tr
- 667 **eixarmentar** *v tr*
es sarmentar v intr
 Aplegar els sarments podats.
- 668 **eixobrir** *v tr*
sin. eixorbir v tr
es jirpear v tr
 Descalçar els ceps d'una vinya.

eixonar

- 669 **eixonar** *v tr*
sin. escarrar v tr
sin. munyir v tr
es ordeñar v tr
Fer caure les fulles, les flors o els fruits d'una branca desplaçant-hi la mà amunt i avall.
- 670 **eixorbir** *v tr*
sin. eixobrir v tr
- 671 **electrocultiu** *m*
es electrocultivo m
Procediment experimental de conreu que utilitza l'energia elèctrica per activar la germinació i el creixement dels vegetals.
- 672 **eluviació** *f*
es eluviación f
Arrossegament descendent vertical de substàncies dissoltes o de partícules en suspensió, per l'aigua d'infiltració dels sòls.
- 673 **embaladora** *f*
es empacadora f
Màquina agrícola que recull del sòl la palla, la comprimeix i en forma bales.
- 674 **embastar** *v tr*
es enalbardar v tr
Posar el bast a un animal.
- 675 **embrioide** *m*
es embrioide m
Embrió vegetal obtingut *in vitro* en un laboratori.
- 676 **embuinar** *v tr*
es emboñigar v tr
Recobrir l'era d'una capa de buines.
- 677 **emmatar-se** *v pron*
es enmalecerse v pron
Omplir-se de mates.
- 678 **empall** *m*
es bálago m
Palla llarga, sense batre, que queda un cop tallades les espigues.
- 679 **emparrar** *v tr*
es emparrar v tr
Fer enfilear les parres o els ceps o qualsevol altra planta enfiladissa per formar un emparrat.
- 680 **emparrat** *m*
es emparrado m
Cobert fet amb barres, filferros o llistons, que sostenen una o més parres o plantes enfiladisses.
- 681 **empelt** *m*
es injerto m
Procediment de reproducció vegetal que consisteix a unir

un tros de planta, l'empelt pròpiament dit, i un tros d'una altra planta, anomenada patró, per obtenir una sola planta.

682 **empelt anglès** *m*

sin. **empelt de llengüeta** *m*

es injerto de lengüeta *m*

es injerto inglés *m*

Empelt d'agulla en què s'adjunta al peu de la planta un tros de planta de 0,5 cm a 1,5 cm sobre un patró del mateix gruix.

683 **empelt d'agulla** *m*

sin. **empelt de pua** *m*

es injerto de púa *m*

es injerto de aguja *m*

Empelt en què s'adjunta al peu un tros de planta de 4 a 9 cm de llarg proveït d'una o més gemmes.

684 **empelt d'escorça** *m*

sin. **empelt de corona** *m*

es injerto de corona *m*

Empelt d'agulla en què es col·loca el tros de planta o els trossos de planta a la perifèria del patró en un tall longitudinal que només n'afecta l'escorça.

685 **empelt d'escudet** *m*

sin. compl. **empelt en T** *m*

es injerto de escudete *m*

es injerto en T *m*

Empelt de borró en què s'uneix una petita part d'escorça en forma d'escut d'armes que duu una gemma a una altra planta que fa de patró.

686 **empelt de borró** *m*

sin. **empelt de gemma** *m*

es injerto de yema *m*

Empelt que consisteix a inserir sobre el patró una gemma vegetativa amb una petita part d'escorça que es fa quan la planta és en ple creixement.

687 **empelt de canó** *m*

sin. **empelt de canonet** *m*

es injerto de cañutillo *m*

Empelt de borró en què s'adapta al tronc del patró un canó d'escorça amb una o més gemmes.

688 **empelt de canonet** *m*

sin. **empelt de canó** *m*

689 **empelt de contacte** *m*

es injerto de aproximación *m*

es injerto de contacto *m*

Empelt que consisteix a treure alguns centímetres d'escorça de l'empelt i del patró i a fer-hi coincidir íntimament totes dues parts i lligar-les.

690 **empelt de corona** *m*

sin. **empelt d'escorça** *m*

empelt de fenedura

- 691 **empelt de fenedura** *m*
es injerto de hendidura m
Empelt d'agulla emprat per rejovenir els arbres, que es pot fer sobre el tronc si no és gaire gruixat, de menys de 10 cm, o sobre les branques.
- 692 **empelt de gemma** *m*
sin. empelt de borró m
- 693 **empelt de llengüeta** *m*
sin. empelt anglès m
- 694 **empelt de pua** *m*
sin. empelt d'agulla m
- 695 **empelt en T** *m*
veg. empelt d'escudet m
- 696 **empeltador** *m*
es abridor m
Instrument tallant que s'utilitza per empeltar.
- 697 **empeltador -a** *m i f*
es injertador -ra m y f
Persona que es dedica a fer empelts.
- 698 **empeltar** *v tr*
es injertar v tr
Fer un empelt.
- 699 **emprimar** *v intr*
sin. rompre v tr
es romper v tr
es roturar v tr
- Llaurar un terreny per primera vegada per preparar-lo per al conreu.
- 700 **emprivada** *f*
es estiércol m
Llot format d'aigua mesclada amb els fems que es treuen de les latrines i que s'empra com a adob per femar la terra.
- 701 **enarçar** *v tr*
es enzarzar v tr
Envoltar un arbre jove o una planta d'arços perquè el bestiar no se'n mengi les fulles.
- 702 **enasprar** *v tr*
veg. asprar v tr
- 703 **encimar** *v tr*
veg. escapçar v tr
- 704 **enclusa** *f*
sin. encruia f
es yunque m
Peça de ferro que per un extrem acaba en punta i s'afica a terra, i per l'altre té una cara plana damunt la qual els segadors piquen amb un martell la fulla de la falç o la dalla per trempar-ne el tall.
- 705 **encoixinament** *m*
es acolchado m
Aplicació al sòl d'una capa de palla, fems, fulles o altres

- materials secs per conservar-ne la humitat, protegir-lo de la pluja, millorar-ne l'aireig, esmorteir-ne els canvis de temperatura i evitar el creixement de les males herbes.
- 706 **encruia** *f*
sin. enclusa *f*
- 707 **endocarpi** *m*
es endocarpio *m*
Part més interna de la paret del fruit.
- 708 **endoparàsit** *-a adj*
es endoparásito *adj*
Dit del paràsit que viu dins l'hoste.
- 709 **enfiladís** *-issa adj*
es enredadera *adj*
es trepador *-ra adj*
Dit de la planta que creix pujant i agafant-se a un tronc, un aspre o una paret.
- 710 **enfilall** *m*
es sarta *f*
Conjunt de fruits units i en renglera mitjançant un fil.
- 711 **enforcadura** *f*
es horcadura *f*
Punt d'on arranquen les branques principals d'un arbre.
- 712 **enfosquiment enzimàtic** *m*
es oscurecimiento enzimático *m*
Alteració enzimàtica que experimenten diversos aliments vegetals, com les patates, les pomes o les peres, consistent en un enfosquiment progressiu per oxidació de composts *o*-dihidroxifenòlics que contenen.
- 713 **enganxar** *v tr*
es enganchar *v tr*
Subjectar un animal de tir a una màquina agrícola o a un carro perquè l'arrossegui.
- 714 **enginyer** *-a agrònom -a m i f*
es ingeniero *-ra agrónomo -ma m y f*
Enginyer especialitzat en la producció agroalimentària i la gestió mediambiental del medi rural.
- 715 **enherbament** *m*
Tècnica de conreu aplicada a algunes espècies d'arbres fruiters, que consisteix a cobrir d'herba els terrenys, ja sigui espontània o bé conreada.
- 716 **enherbar** *v tr*
es cubrir de hierba [un terreno] *v tr*
Omplir d'herba un terreny.

enherbar-se

- 717 **enherbar-se** *v pron*
es enyerbarse v pron
Omplir-se d'herba un terreny.
- 718 **enjovar** *v tr*
sin. junyir v tr
es enyugar v tr
es uncir v tr
Posar el jou als animals de tir.
- 719 **enrellador** *m*
Extrem del dental de l'arada tradicional on va ficada la rella.
- 720 **ensellament** *m*
es arreos m pl
Conjunt format per la sella i els seus accessoris que es posa a una bístia per cavalcar-la o carregar-la.
- 721 **ensellar** *v tr*
es ensillar v tr
Posar la sella a una bístia.
- 722 **ensitjar** *v tr*
es ensilar v tr
Posar el gra, el farratge o les llavors dins una sitja.
- 723 **ensofrada** *f*
es azufrado m
Tractament fitosanitari que consisteix a escampar sofre sobre algunes plantes per preservar-les de paràsits o de gèrmens nocius.
- 724 **ensofradora** *f*
es azufradora f
Aparell que s'empra per ensofrar.
- 725 **ensofrar** *v tr*
es azufrar v tr
Empolsar amb pólvores de sofre els cultius.
- 726 **ensulfatadora** *f*
veg. sulfatadora f
- 727 **ensulfatar** *v tr*
veg. sulfatar v tr
- 728 **entrecavar** *v tr*
es entrecavar v tr
Cavar els sembrats molt lleugerament per trencar la crosta del sòl, desfer-ne els terrossos de terra i treure'n les males herbes.
- 729 **entresolc** *m*
es entresurco m
Espai entre solc i solc.
- 730 **envinyada** *f*
sin. plantada f
es plantación f
Acció i efecte de plantar ceps.
- 731 **epicarpi** *m*
es epicarpio m
Capa més externa del pericarpi del fruit que s'origina a partir de l'epidermis del carpel.

- Nota:* Constitueix la pell del fruit.
- 732 **equivalent d'humitat** *m*
es equivalente de humedad m
 Aigua que queda adherida a les partícules del sòl després de sotmetre'l a una centrifugació de mil vegades l'acceleració de la gravetat.
- 733 **era** *f*
es era f
 Espai de terra, generalment rodonenc, damunt el qual es posen els cereals o els llegums per batre'ls i separar la palla del gra.
- 734 **erer** *m*
es arel m
es garbillo m
 Garbell gros que s'empra per porgar el gra a l'era.
- 735 **ererar** *v tr*
es arelar v tr
es garbillar v tr
 Porgar el gra amb un erer.
- 736 **erinosi** *f*
es erinosis f
 Malaltia de la vinya i de la perera causada pels àcars eri-òfids *Eriophyes vitis* i *Eriophyes pyri*, respectivament, que provoquen l'aparició de rugositats a les fulles més joves.
- 737 **erm** *m*
sin. ermàs m
es erial m
es yermo m
 Camp que no produeix, ja sigui per abandonament o per fer-lo reposar un temps.
- 738 **ermàs** *m*
sin. erm m
- 739 **esbadocar** *v tr*
 Llevar els badocs bords d'una planta.
- 740 **esbagotar** *v tr*
sin. esgotimar v tr
sin. singlar v tr
es rebuscar v tr
 Collir els bagots o gotims que han quedat en una vinya després de la verema.
- 741 **esbancada** *f*
sin. rompuda f
es rompido m
es roturación f
 Terra que es romp per conrear-la.
- 742 **esbromar-se** *v pron*
es anublarse v pron
 Fer-se malbé els llegums per efecte de les bromes o boires.
- 743 **esbrossar** *v tr*
sin. desbrossar v tr

esbrostar

- 744 **esbrostar** *v tr*
es desbrozar v tr
Llevar la brosta d'una planta, especialment dels ceps.
- 745 **escabellar** *v tr*
es desbrozar v tr
Escapçar una planta que duu massa força.
- 746 **escaldat** *m*
es escaldadura f
Alteració de l'epidermis de determinats fruits, produïda per condicions ambientals desfavorables, caracteritzada perquè els fruits prenen un color grisenc o marró clar.
- 747 **escaldat de l'alzina surera** *m*
sin. assecament de l'alzina surera m
- 748 **escaldat tou** *m*
es escaldadura blanda f
Alteració de la fruita, especialment de les pomes i les peres, per conservar-la a temperatures massa baixes.
- 749 **escaler** *m*
es limonero m
Cavall que va a l'escala del carro.
- 750 **escanyotar** *v tr*
es escardar v tr
Eliminar la canyota i les males herbes d'un camp.
- 751 **escapçar** *v tr*
sin. esmotxar v tr
sin. compl. encimar v tr
es descabezar v tr
es desmochar v tr
Treure la part superior d'una tija o d'un arbre.
- 752 **escarabató de la vinya** *m*
sin. blaveta f
- 753 **escardar** *v tr*
sin. birbar v tr
- 754 **escarificadora** *f*
es escarificadora f
Màquina agrícola proveïda de dents que s'utilitza per fer solcs poc profunds i facilitar el treball posterior.
- 755 **escarificar** *v tr*
es escarificar v tr
Fer solcs poc profunds en el terreny que es vol conrear per facilitar-ne un treball posterior.
- 756 **escarrar** *v tr*
sin. eixonar v tr
- 757 **escarriar** *v tr*
es agramar v tr
Picar les garbes per treure'n el gra o el cànem i separar-ne la fibra.

- 758 **esclofollar** *v tr*
veg. **esclovellar** *v tr*
- 759 **esclovellar** *v tr*
sin. compl. **esclofollar** *v tr*
es descascarar *v tr*
es descascarillar *v tr*
Llevar la clovella d'un fruit.
- 760 **escocell** *m*
es alcorque *m*
es socava *f*
Clot que es fa al voltant dels arbres i de les plantes, generalment de llocs públics, perquè puguin ser regats.
- 761 **escorça** *f*
es corteza *f*
Coberta externa del tronc i les branques de les plantes llenyoses.
- 762 **escorredor** *m*
es desaguadero *m*
es tijera *f*
Conducte o sèquia per on s'escorren les aigües sobreres d'un camp, d'un hort o d'una construcció.
- 763 **escorretjades** *f pl*
sin. corretjades *f pl*
- 764 **escorxar** *v tr*
es derrubiar *v tr*
Arrencar, l'aigua corrent, la capa superficial d'un terreny.
- 765 **escucar** *v tr*
sin. descucar *v tr*
- 766 **escudet** *m*
es escudete *m*
Tros d'escorça de la planta que es vol empeltar, en forma d'escut, que conté almenys un ull, i se separa de l'arbre per fer-ne un empelt.
- 767 **escugular** *v tr*
es arrancar [la ballueca de] *v tr*
Treure la cugula d'un camp de conreu perquè hi creixin només els cereals.
- 768 **esgotimar** *v tr*
sin. esbagoitar *v tr*
- 769 **esgramenar** *v tr*
sin. desgramar *v tr*
- 770 **esgranadora** *f*
veg. desrapadora *f*
- 771 **esgranament** *m*
sin. desgranament *m*
- 772 **esgranar** *v tr*
sin. desgranar *v tr*
- 773 **esgranar** *v tr*
veg. desrapar *v tr*
- 774 **esllucar** *v tr*
es deschuponar *v tr*
Treure els llucs d'una planta o d'un arbre.

esmotxar

- 775 **esmotxar** *v tr*
sin. escapçar v tr
- 776 **espallussar** *v tr*
es desgranzar v tr
Separar el gra del pallús.
- 777 **espampolar** *v tr*
sin. despampolar v tr
- 778 **espanotxar** *v tr*
es despinocar v tr
es espinocar v tr
Treure les fulles de la panotxa del blat de moro.
- 779 **espantall** *m*
sin. espantaocells m
es espantajo m
es espantapájaros m
Objecte que es posa en un indret, generalment un conreu, per espantar els ocells.
- 780 **espantaocells** *m*
sin. espantall m
- 781 **espedregar** *v tr*
es despedregar v tr
Treure les pedres d'un camp, d'un hort o d'un jardí.
- 782 **espiga** *f*
es espiga f
Conjunt de grans disposats al llarg d'un eix comú que forma la part terminal de les tiges o cames de la majoria de cereals i de gramínies silvestres.
- 783 **espigall** *m*
es flor f
Inflorescència de les cols i altres hortalisses, que té lloc al cim del tronc.
- 784 **espigam** *m*
es multitud de espigas f
Gran quantitat d'espigues.
- 785 **espigar** *v intr*
es espigar v intr
Treure espigues les plantes, especialment els cereals.
- 786 **espigar-se** *v pron*
es espigarse v pron
Créixer massa algunes hortalisses per la qual cosa deixen de ser aptes per a l'alimentació.
- 787 **espigó** *m*
sin. compl. espigot m
es zuro m
Panotxa de blat de moro un cop desgranada.
- 788 **espigot** *m*
veg. espigó m
- 789 **espina** *f*
es espina f
Estructura punxeguda i rígida, proveïda de vasos conductors, originada per la modificació d'alguns òrgans vegetals.

- 790 **esplet** *m*
es cosecha f
 Conjunt de fruits produïts en una vegada, especialment si són abundants.
- 791 **espletar** *v intr*
es dar [frutos] v tr
es producir [frutos] v tr
 Produir fruits de manera abundant.
- 792 **espodassar** *v tr*
sin. espodegassar v tr
es cachipodar v tr
es escamujar v tr
 Podar un arbre o un arbust de manera imperfecta.
- 793 **espodegassar** *v tr*
sin. espodassar v tr
- 794 **espora** *f*
es espora f
 Element reproductor dels vegetals, en general unicel·lular, però pluricel·lular en alguns fongs, que dona lloc a un nou individu.
- 795 **esporgador** *-a m i f*
sin. exsecallador -a m i f
sin. podador -a m i f
es podador -ra m y f
 Persona que es dedica a esporgar arbres.
- 796 **esporgadora** *f*
es podón m
- 797 **esporgar** *v tr*
sin. exsecallar v tr
sin. podar v tr
es escamondar v tr
es podar v tr
 Eina per esporgar, amb un mànec curt i una peça metàl·lica plana i ampla que serveix per tallar les branques. Llevar les branques supèrflues, malaltes o mortes d'un arbre perquè fructifiqui millor, per donar-li una forma determinada o per produir fusta de qualitat.
- 798 **esportí** *m*
es capacho m
 Recipient format per dos discs d'espart units per les vores, un dels quals amb un orifici central circular per on s'introdueix la pasta d'oliva que s'ha de premsar.
- 799 **espuntar** *v tr*
sin. pinçar v tr
es despuntar v tr
es pinzar v tr
 Eliminar la gemma apical d'una planta per aconseguir que es desenvolupin les gemmes laterals.
- 800 **esqueix** *m*
es esqueje m
 Tros de tija d'una planta, separada de la planta mare, que es

esqueixat –ada

planta a terra o es posa en un medi adequat perquè arrel·li i origini una planta sencera semblant a la planta mare.

- 801 **esqueixat –ada** *adj*
es arrancado –da adj
es desgajado –da adj

Dit de la branca que ha estat arrencada d'un arbre o d'una planta, els teixits dels quals s'han fet malbé.

- 802 **esquellerinc** *m*
sin. esquellí m
sin. esquellinc m
es cascabel m
es cencerrillo m

Cada un dels picarols o campanetes que guarneixen un collar de ca o d'animal de bast.

- 803 **esquellí** *m*
sin. esquellerinc m

- 804 **esquellinc** *m*
sin. esquellerinc m

- 805 **esquist** *m*
es esquisto m

Roca granelluda susceptible de dividir-se en fulls estrets o en plans paral·lels.

- 806 **estaca** *f*
es estaca f

Tros de branca o de tronc que se separa de la planta mare i

que es planta a terra perquè tregui arrels i esdevingui un nou arbre o arbust.

- 807 **estacada** *f*
es estacada f

Conjunt d'estaques que, clavades en terres poc consistents, serveixen per augmentar-ne la compacitat i prevenir l'erosió de les aigües.

- 808 **estaló** *m*
es horca f

Pal bifurcat en un dels dos extrems que serveix per sostenir les branques dels arbres, armar parrals, etc.

- 809 **estoloc** *m*
es codillo m
es gancho m
es garrón m

Tros que queda d'una branca quan no es talla arran del tronc.

- 810 **estància** *f*

Solar més petit que el lloc, generalment de menys de 20 hectàrees, on pot viure o no el masover.

Nota: Divisió pròpia de Menorca.

- 811 **estassabarders** *m*
es rozadera f
es rozón m

- Eina de tall, variant del podall, amb un mànec llarg, que serveix per tallar bardisses.
- 812 **estassador** –a *m i f*
es rozador –ra *m y f*
- Persona que es dedica a tallar les males herbes, les bardisses, etc.
- 813 **estassar** *v tr*
es desbrozar *v tr*
- Netejar de males herbes, bardisses, etc., un terreny, un jardí o un camí.
- 814 **estat d'un sòl** *m*
es estado de un suelo *m*
- Aspecte d'un sòl segons el seu contingut en aigua.
- 815 **estat líquid** *m*
es estado líquido *m*
- Estat del sòl quan és molt humid i sembla fang.
- 816 **estat plàstic** *m*
es estado plástico *m*
- Estat del sòl amb un contingut d'humitat que fa que pugui suportar l'acció de determinats esforços sense rompre's.
- Nota:* És l'estat intermedi entre l'estat sec i l'estat líquid.
- 817 **estat sec** *m*
es estado seco *m*
- Estat del sòl quan les partícules que el formen es mantenen unides formant agregats mitjançant forces de cohesió.
- 818 **estella** *f*
es astilla *f*
- Fragment curt d'una fusta després de tallar-la en sentit longitudinal.
- 819 **estellallenya** *m*
es cuña *f*
- Tascó que serveix per partir llenya.
- 820 **estellar** *v tr*
es astillar *v tr*
- Trencar la fusta en trossos petits i en sentit longitudinal per fer-ne llenya.
- 821 **estenalles** *f pl*
sin. tenalles *f pl*
es tenazas *f pl*
- Instrument que consisteix en dues palanques de metall encreuades que poden girar al voltant d'un eix comú situat en el seu punt d'encreuament, i que serveix per agafar fortament una cosa, arrencar-la o tallar-la.
- 822 **estèril** *adj*
sin. compl. bord –a *adj*
es estéril *adj*
es infecundo –da *adj*

estèril

Dit d'un vegetal que no fa fruits o els fa molt petits.

- 823 **estèril** *adj*
sin. compl. bord -a adj
es estéril adj
es infecundo -da adj

Dit de la terra que no és apropiada per a la producció agrícola.

- 824 **esterrejar** *v tr*
sin. desterrossar v tr

- 825 **esterrossador** *m*
sin. rascle m
es desterronador m

Estri que s'utilitza per aplanar la terra.

- 826 **esterrossar** *v tr*
sin. desterrossar v tr

- 827 **esteva** *f*
es esteva f

Peça corba de la part posterior de l'arada per on l'agafa el llaurador.

- 828 **estisores de podar** *f pl*
sin. podadora de tisora f
sin. tisores de podar f pl
es tijeras de podar f

Podadora semblant a unes estisores, amb fulles llargues o fulles curtes.

- 829 **estiuatges** *m pl*
es veranadero m

Pastures de muntanya que s'aprofiten a l'estiu.

- 830 **estivació** *f*
es estivación f

Procés a què se sotmeten algunes llavors i alguns bulbs per reproduir les condicions ambientals necessàries d'estiu perquè germinin.

- 831 **estivada** *f*

Tros de terreny que es destina al conreu de plantes d'estiu, com síndries, melons, tomàtigs, etc.

Nota: Denominació pròpia de Menorca.

- 832 **estratificació** *f*
es estratificación f

Operació que consisteix a disposar les llavors en capes d'arena o terra fina, alternativament, per aconseguir-ne una millor conservació i evitar-ne l'alteració.

- 833 **estratificar** *v tr*
es estratificar v tr

Disposar les llavors en capes d'arena o terra fina, alternativament, per aconseguir-ne una millor conservació i evitar-ne l'alteració.

- 834 **estringuet** *m*
es estringue m

- Cadena que serveix per lligar i frenar les rodes d'un carro quan s'ha de desencallar i quan la càrrega no està equilibrada.
- 835 **estroncany** *m*
Branca tallada que surt devers un pam de la soca.
- 836 **estronxar** *v tr*
Fer malbé, una pedregada, una calcigada, etc., els conreus o els sembrats.
- 837 **estructura** *f*
es estructura f
Característica física essencial d'un sòl segons la manera d'unir-se les partícules.
- 838 **estructura agrària** *f*
es estructura agraria f
Disposició del territori tenint en compte el règim agrari, l'estructura territorial, la grandària de les explotacions agrícoles segons el tipus d'agricultura i l'estructura social i el condicionament de les parcel·les.
- 839 **estructuració** *f*
es estructuración f
Constitució d'una estructura en el sòl.
- 840 **etiolament** *m*
sin. compl. afilament m
es ahilamiento m
es etiolación f
Allargament anormal de la planta a causa de la poca llum, que es caracteritza per l'allargament dels entrenusos i la decoloració per manca de clorofil·la.
- 841 **etiolar-se** *v pron*
sin. compl. afilear-se v pron
es ahilarse v pron
es etiolizarse v pron
Allargar-se anormalment una planta per manca de llum.
- 842 **euga** *f*
veg. egua f
- 843 **Europa verda** *f*
es Europa verde f
Denominació dels països del Mercat Comú quan es consideren els problemes agrícoles.
- 844 **evapotranspiració** *f*
es evapotranspiración f
Quantitat d'aigua que passa a l'atmosfera per evaporació directa i per transpiració de les plantes.
- 845 **evapotranspiròmetre** *m*
es evapotranspirómetro m
Aparell constituït per un recipient ple de terra amb vege-

exantema

tació que serveix per mesurar l'evapotranspiració.

846 **exantema** *m*
es exantema m

Malaltia dels cítrics relacionada amb la carència de coure, que es caracteritza per l'erupció de pústules rogenques i gomoses a les branques i a les fulles.

847 **excoriosi** *f*
es excoriosis f

Malaltia de la vinya que clivella la base dels sarments.

848 **èxode rural** *m*
es éxodo rural m

Migració total o parcial de la població de les zones rurals, especialment de la població agrícola, cap a les ciutats.

849 **exostosi** *f*
es exostosis f

Protuberància anormal en el tronc d'un arbre, generalment de caràcter patològic.

850 **explantació** *f*
es explanto m

Fragment de planta de dimensions variables utilitzat per iniciar un cultiu in vitro.

851 **explotació a temps parcial** *f*
es explotación a tiempo parcial f

Explotació agrícola en què les feines d'explotació es compaginen amb activitats externes, generalment en la indústria.

852 **explotació agrícola** *f*
es explotación agrícola f

Conjunt d'instal·lacions i activitats aplicades al funcionament d'una empresa agrícola o industrial al llarg de tot el procés de producció i comercialització.

853 **explotació capitalista** *f*
es explotación capitalista f

Explotació agrícola en què els treballadors són principalment assalariats.

854 **explotació comercial** *f*
es explotación comercial f

Explotació agrícola els productes de la qual es destinen al mercat per obtenir-ne beneficis.

855 **explotació complexa** *f*
es explotación compleja f

Explotació agrícola dedicada a productes molt variats.

856 **explotació d'autosubsistència** *f*
es explotación de autosubsistencia f

Explotació agrícola els productes de la qual es destinen

- exclusivament a mantenir els propietaris i els treballadors.
- 857 **explotació directa** *f*
es explotación directa *f*
 Explotació agrícola gestionada directament pel propietari de les terres.
- 858 **explotació especialitzada** *f*
es explotación especializada *f*
 Explotació agrícola que es dedica exclusivament a un sol producte.
- 859 **explotació estatal** *f*
es explotación estatal *f*
 Explotació agrícola en què els treballadors depenen de l'estat, que n'és el propietari.
- 860 **explotació familiar** *f*
es explotación familiar *f*
 Explotació agrícola en què el propietari i la seva família són els treballadors principals.
- 861 **explotació indirecta** *f*
es explotación indirecta *f*
- Explotació agrícola gestionada per una persona que no n'és la propietària.
- 862 **exsecallador** *-a m i f*
sin. esporgador -a m i f
- 863 **exsecallar** *v tr*
sin. esporgar v tr
- 864 **exsudació** *f*
sin. compl. lacrimació f
es lacrimación *f*
 Emissió de líquid en forma de gotes a través de les ferides de les plantes.
- 865 **exsudat** *m*
es exudado *m*
 Líquid més o menys dens que surt de les lesions de les plantes.
- 866 **extirpadora** *f*
es extirpador *m*
 Màquina agrícola que serveix per tallar la terra i les arrels de les herbes.

F

- 867 **falç** *f*
es hoz f
Eina que serveix per segar o tallar l'herba, formada per una fulla de ferro acerat corbada, tallant o dentada a la seva part còncava, amb un dels extrems acabat en punxa i l'altre introduït dins un mànec de fusta.
- 868 **falç bosquera** *f*
es podadera f
Falç molt resistent, amb un mànec llarg i dos tallants, que s'empra per tallar les branques dels arbres.
- 869 **falcella** *f*
sin. corbella f
- 870 **falçó** *m*
sin. compl. podadora de fulla f
es hocino m
Podadora que té la forma d'una falç petita, d'una paleta o d'una espàtula, i que s'utilitza per tallar herbes, per empeltar i per veremar.
- 871 **falsa tinya del blat** *f*
sin. cuc del blat m
- 872 **fanga** *f*
es laya f
Eina que serveix per remoure la terra composta d'una pala o forca de ferro de dues o més pues a l'extrem i un mànec.
- 873 **fangada** *f*
Quantitat de terra que es remou o s'alça d'una vegada amb la fanga.
- 874 **fangar** *v tr*
es layar v tr
Remoure la terra amb la fanga.
- 875 **farina d'ossos** *f*
es harina de huesos f
Farina obtinguda de la maccació d'ossos d'animals des-carnats i assecats que s'empra com a adob agrícola i per alimentar el bestiar i l'aviram.
- 876 **fasciació** *f*
es fasciación f
Anomalia de les plantes que consisteix en l'aplanament de tiges, branques o arrels, generalment causada per alteracions en el metabolisme.
- 877 **fastigiat -ada** *adj*
es fastigiado -da adj
Dit dels arbres que tenen les branques dretes i acostades al tronc, de manera que la capçada acaba en punta.

- 878 **favater** *m*
es garbillo [para habas] m
 Garbell que s'utilitza per porgar faves.
- 879 **feixa** *f*
sin. bancal m
- 880 **fem** *m*
es estiércol m
 Adob fet amb excrements d'animals domèstics d'una explotació agrícola i palla, més o menys fermentat.
Nota: Usat generalment en plural, *fems*.
- 881 **femer** *m*
es estercolero m
 Lloc on es depositen els fems perquè fermentin.
- 882 **fenc** *m*
es heno m
 Farratge sec, sotmès a un procés de fenificació, que pot conservar-se emmagatzemat, per consumir-lo el bestiar posteriorment.
- 883 **fenificació** *f*
es henaje f
 Procés d'asseccament al sol pel qual es transforma el farratge verd acabat de segar en fenc destinat a emmagatzemar-se per a un consum posterior.
- 884 **fenificar** *v tr*
es henificar v tr
 Assecar el farratge fresc escampat al sol per conservar-lo com a fenc.
- 885 **fenologia** *f*
es fenología f
 Branca de l'ecologia que estudia les variacions atmosfèriques en relació amb la vida dels animals i de les plantes.
- 886 **ferida** *f*
es herida f
 Esquinçament dels teixits vegetals.
- 887 **feridura de la vinya** *f*
sin. feridura dels ceps f
sin. llampat dels ceps m
es yesca f
 Malaltia de la vinya causada per un fong que provoca la dessecació dels ceps.
- 888 **feridura dels ceps** *f*
sin. feridura de la vinya f
- 889 **fermentació** *f*
es fermentación f
 Procés de descomposició de substàncies orgàniques pels enzims de llevats, bacteris o fongs, que pot produir despreniment de gasos.

fermentar

- 890 **fermentar** *v tr*
es fermentar v tr
Produir la fermentació d'una substància.
- 891 **ferradura** *f*
es herradura f
Peça estreta de ferro que s'adapta a les peüngles dels equins o dels bovins, a les quals es fixa amb claus, amb la finalitat de protegir-les.
- 892 **ferrar** *v tr*
es herrar v tr
Clavar les ferradures a les peüngles de les bèsties.
- 893 **fèrtil** *adj*
es fértil adj
Dit de la terra que produeix collites abundants.
- 894 **fèrtil** *adj*
es fértil adj
Dit d'un període de temps durant el qual la terra produeix fruits abundants.
- 895 **fertilitat** *f*
es fertilidad f
Capacitat del sòl per produir collites més o menys abundants.
- 896 **fertilitat adquirida** *f*
es fertilidad adquirida f
Fertilitat d'un sòl la capacitat de producció del qual és el resultat d'un conreu prolongat.
- 897 **fertilitat natural** *f*
es fertilidad natural f
Fertilitat d'un sòl la capacitat de producció del qual és inherent i depèn únicament de la pròpia qualitat del sòl.
- 898 **fertilització** *f*
sin. adobament m
- 899 **fertilitzant** *m*
sin. adob m
- 900 **fertilitzar** *v tr*
sin. adobar v tr
- 901 **fertirrigació** *f*
es fertirrigación f
Tècnica d'adobament que consisteix a aplicar els fertilitzants químics dissolts en l'aigua de regar.
- 902 **fes** *m*
es azadón m
Aixada que té el ferro amb punta o boca estreta per un costat i amb escarpell o tallant per l'altre.
- 903 **figueral** *m*
sin. figueral m
es higueral m
Parcel·la plantada de figueres de moro, destinades princi-

- palment a l'alimentació del bestiar porcí.
- 904 **figueraler** *-a m i f*
es recogedor -ra de higos m y f
Persona que treballa en un figueral, especialment a collir les figues o assecar-les.
- 905 **figuerar** *m*
sin. figueral m
- 906 **filera** *f*
sin. compl. renglera f
es hilera f
es liño m
Conjunt d'arbres o d'altres plantes situats l'un al costat de l'altre formant una línia.
- 907 **filiforme** *adj*
es filiforme adj
Dit del segment o de l'òrgan llarg i prim com un fil.
- 908 **fillol** *m*
sin. tany m
es renuevo m
es retoño m
es vástago m
Brot que surt a la base de la tija principal de determinades plantes i que es pot emprar per a la seva multiplicació.
- 909 **fil-loxera** *f*
es filoxera f
- Malaltia de la vinya causada per un insecte homòpter de la família *Phylloxeridae*, que ataca les arrels i les fulles del cep.
- 910 **filoptosi** *f*
es filoptosis f
Defoliació precoç d'una planta a causa d'una temperatura excessiva, com a mecanisme de defensa per disminuir la respiració.
- 911 **fisiogènic** *-a adj*
es fisiogénico -ca adj
Dit de la malaltia d'una planta causada per factors ambientals o fisiològics i no per paràsits.
- 912 **fitiatria** *f*
es fitiatria f
Ciència que estudia els mètodes de tractament dels vegetals que pateixen alguna malaltia o alguna plaga.
- 913 **fitoalexina** *f*
es fitoalexina f
Substància antibiòtica produïda en gran quantitat per les plantes superiors en resposta a una infecció per fongs o a factors ambientals adversos.
- 914 **fitocida** *m*
es fitocida m

fitofàrmac

Producte capaç de matar certes plantes o llavors o d'impedir-ne el desenvolupament.

Nota: Són fitocides els arboricides, els herbicides i els fungicides.

915 **fitofàrmac** *m*

es fitofármaco m

Producte emprat per combatre les malalties i les plagues de les plantes.

916 **fitofarmàcia** *f*

sin. fitofarmacologia f

es fitofarmacia f

Ciència que estudia els productes emprats per protegir els vegetals contra les malalties i els paràsits.

917 **fitofarmacologia** *f*

sin. fitofarmàcia f

918 **fitohormona** *f*

sin. compl. hormona vegetal f

es fitohormona f

Hormona que controla el desenvolupament dels vegetals.

919 **fitopatogen -ògena** *adj*

es fitopatógeno -na adj

Dit de l'agent que provoca una malaltia a les plantes.

920 **fitopatogènesi** *f*

es fitopatogénesis f

Seqüència d'esdeveniments durant el procés de malaltia infecciosa dels vegetals, entre el contacte d'un agent patògen amb un hoste receptiu i la multiplicació final del patògen.

921 **fitopatologia** *f*

es fitopatología f

Ciència que estudia les malalties de les plantes, que poden ser causades per virus, paràsits vegetals, agents animals o també per factors ambientals.

922 **fitoregulador** *m*

sin. regulador de creixement m

es fitorregulador m

es regulador de crecimiento m

Substància química natural o sintètica que, en concentracions molt baixes, s'aplica a les plantes per accelerar-ne el desenvolupament o per retardar-lo.

923 **fitosanitari** *m*

veg. pesticida m

924 **fitosanitari -ària** *adj*

es fitosanitario -ria adj

Dit del producte o utensili que s'utilitza en el tractament de les malalties vegetals.

925 **fitotècnia** *f*

es fitotecnia f

- Part de l'agronomia que estudia els processos de producció de les plantes de conreu.
- 926 **fitotòxic** *-a adj*
es fitotóxico -ca adj
Dit d'una substància tòxica per a les plantes.
- 927 **fitotoxicitat** *f*
es fitotoxicidad f
Capacitat d'un compost químic per produir danys a les plantes.
- 928 **fitotró** *m*
es fitotrón m
Instal·lació on s'estudia la influència de les condicions climàtiques, com la llum, la temperatura i els elements nutritius, sobre el desenvolupament de les plantes.
- 929 **flavedo** *m*
es flavedo m
Pell externa dels fruits cítrics.
Nota: En el fruit immadur és verd intens, però quan és madur torna de color groc, com la llimona, o ataronjat, com la taronja.
- 930 **floració** *f*
es floración f
Procés de desenvolupament de les flors comprès des de l'obertura de la primera flor fins al marcimement de la darrera.
- 931 **floricultor** *-a m i f*
es floricultor -ra m y f
Persona que es dedica a la floricultura.
- 932 **floricultura** *f*
es floricultura f
Branca de l'horticultura que tracta del conreu de les flors.
- 933 **floridura** *f*
sin. compl. podridura f
es podredumbre f
Capa de vegetació, sovint vellutada i pulverulenta, que es forma sobre la superfície d'òrgans carnosos, arrels o fusta de les plantes superiors, causada per fongs ficomicets sapròfits.
- 934 **floridura blanca** *f*
es moho común m
Floridura causada pel fong *Mucor mucedo* que ataca sobretot la fruita.
- 935 **floridura blava** *f*
es moho azul m
Floridura causada pel fong *Penicillium italicum* que parasita els cítrics.
- 936 **floridura verda** *f*
es moho verde m
Floridura causada pel fong *Penicillium digitatum*, que forma vegetació principalment sobre les taronges i les llimones.

fogal

- 937 **fogal** *m*
Malaltia causada per fongs paràsits que causen el podriment de l'escorça d'alguns arbres com l'olivera o l'alzina surera.
- 938 **foliar** *adj*
es foliar adj
Relatiu o pertanyent a la fulla.
- 939 **foliocal·losi** *f*
es foliocelosis f
Malaltia dels cítrics que es caracteritza per l'esgrogueïment parcial de les fulles a les zones internervials.
- 940 **font** *m*
Ferida d'un arbre d'on surt un suc més o menys aigualós.
- 941 **foravila** *m sin. camp m*
- 942 **forca** *f*
es horca f
Eina de dues o més puntes llargues en un extrem i un mànec llarg, que serveix per apilotar, regirar palla o fems i també per carregar garbes.
- 943 **forcat** *m*
es aviento m
Forca gran que s'utilitza per tirar l'herba o la palla al paller o al carro.
- 944 **formiguer** *m*
sin. compl. boïc m
sin. compl. boïga f
es chamicera f
Terra artigada cremant feixos de llenya o de brossa i conreada de bell nou després d'uns anys de tenir-la inculca.
- 945 **fort** *-a adj*
es fuerte adj
Dit d'una terra compacta, argilosa, mala de treballar.
- 946 **fosfatar** *v tr*
es fosfatar v tr
Adobar una terra o un conreu amb fosfats.
- 947 **fotosíntesi** *f*
es fotosíntesis f
Conjunt de reaccions que serveixen per sintetitzar composts orgànics, a partir de composts inorgànics, mitjançant l'energia lumínica.
- 948 **fracció** *f*
es fracción f
Porció d'un sòl els components de la qual estan compresos entre uns límits determinats de magnituds.
- 949 **fracció arena** *f*
sin. fracció sorra f
es fracción arena f

- Fracció de partícules mida arena present en un sòl, compresa entre 2 i 1/16 mm.
- 950 **fracció argila** *f*
es fracción arcilla f
Fracció de partícules mida argila present en un sòl, inferior a 1/256 mm.
- 951 **fracció llim** *f*
es fracción limo f
Fracció de partícules mida llim present en un sòl, compresa entre 1/16 i 1/256 mm.
- 952 **fracció mecànica** *f*
es fracción mecánica f
Porció que queda d'una mostra de sòl, després d'extreure'n la matèria orgànica, els carbonats i les sals solubles.
- 953 **fracció sorra** *f*
sin. fracció arena f
- 954 **frau** *m*
es almanta f
es entreliño m
Espai que queda entre dos arbres o dues plantes o entre dues fileres de plantes en un camp o en un hort.
- 955 **fre** *m*
es freno m
Instrument de ferro en forma d'anella al qual es lliguen les
- regnes, que es posa a la boca del cavall i serveix per subjectar-lo i menar-lo.
- 956 **fresa** *f*
es fresa f
Peça rotativa dels motocultors, constituïda per uns ganxos corbats, muntats sobre un eix giratori, que treballen el sòl.
- 957 **fresar** *v tr*
es fresar v tr
Passar la fresa per un camp.
- 958 **front peoner** *m*
es frente pionero m
Zona en què s'inicia el procés d'explotació agrícola, que separa les regions que no han estat llaurades mai de les ja explotades.
- 959 **fructícola** *adj*
es frutícola adj
Relatiu o pertanyent a la fructicultura.
- 960 **fructicultor** *-a m i f*
es fructicultor -ra m y f
Persona que es dedica a la fructicultura.
- 961 **fructicultura** *f*
es fructicultura f
Branca de l'agricultura que es dedica a l'estudi i al conreu d'arbres i plantes fruiters.

fructificació

- 962 **fructificació** *f*
es fructificació *f*
Procés de formació del fruit.
- 963 **fructificació** *f*
es fructificació *f*
Òrgan esporífer de les criptògames.
- 964 **fructificar** *v intr*
es fructificar *v intr*
Produir fruit.
- 965 **fructificar** *v intr*
es fructificar *v intr*
Produir espores o llavors.
- 966 **fruit** *m*
es fruto *m*
Òrgan de les angiospermes, originat pel desenvolupament de l'ovari, que conté les llavors i contribueix a la seva disseminació.
- 967 **fruita** *f*
es fruta *f*
Producte comestible d'alguns vegetals.
- 968 **fruiter** *-a adj*
es frutal *adj*
Dit de la planta o de l'arbre que es conrea especialment per a la producció de fruita.
- 969 **fruiterar** *m*
es campo de frutales *m*
es plantación de frutales *f*
Camp plantat d'arbres fruiters.
- 970 **frumentari** *-ària adj*
es frumentario *-ria adj*
Relatiu al blat i als altres cereals, sobretot en relació amb el comerç i l'abastament públic.
- 971 **fuet** *m*
es látigo *m*
es zurriago *m*
Corda o corretja petita, fixada a un mànec, amb què es colpeja els cavalls, els muls i altres bísties.
- 972 **fullar** *v intr*
es hojecer *v intr*
Treure fulla, els arbres.
- 973 **fumagina** *f*
sin. mascara de l'olivera *f*
sin. negre *m o f*
sin. socarrell *m*
es negrilla *f*
Malaltia, principalment de l'olivera, que cobreix l'arbre d'un polsim negre, causada per diversos fongs.
- 974 **fumigació** *f*
es fumigación *f*
Desinfecció d'un camp, d'un conreu o d'un local mitjançant fum, gas o vapor produïts per substàncies químiques.

- 975 **fumigador** *m*
es fumigador m
 Aparell que s'utilitza per escampar el fum o el vapor produït per substàncies químiques.
- 976 **fumigant** *m*
es fumigante m
 Substància que, convertida en gas, s'empra per exterminar microorganismes, insectes i rosegadors.
- 977 **fumigar** *v tr*
es fumigar v tr
 Desinfectar un camp, un conreu o un local mitjançant fum, gas o vapor produïts per substàncies químiques.
- 978 **fúngic -a** *adj*
es fúngico -ca adj
 Relatiu o pertanyent als fongs.
- 979 **fungicida** *m*
es fungicida m
 Substància emprada per combatre infeccions fúngiques en animals i vegetals.
- 980 **fusariosi vascular** *f*
sin. compl. traqueofusariosi f
es fusariosis vascular f
es traqueofusariosis f
 Malaltia vascular de les plantes produïda per fongs del gènere *Fusarium*, que produeix la necrosi del xilema i el marciament general de la planta.
- 981 **fustal** *m*
es fustal m
 Classe natural d'edat formada per troncs de diàmetre normal de més de 20 centímetres.
- 982 **fustell** *m*
es pasador de yugo m
 Passador que subjecta l'ansí al jou.

G

- 983 **gaiato** *m*
es cayado m
 Bastó corbat per un extrem.
- 984 **gala** *f*
sin. cecidi m
- 985 **galet** *m*
es telón m
 Tros d'una branca que queda a l'arbre després de podar-lo.
- 986 **gallinassa** *f*
es gallinaza f
 Excrement de gallina o d'aus de corral en general que s'utilitza com a adob.
- 987 **ganivet d'empeltar** *m*
es navaja de injertar m
 Ganivet que s'utilitza per fer empelts, especialment empelts d'escut.
- 988 **ganxo** *m*
es gancho m
 Peça de material dur, generalment de metall, corba i acabada en punta, que serveix per penjar-hi, agafar-hi o per estirar-hi alguna cosa.
- 989 **garangola** *f*
es alcorque m
es socava f
- 990 **garba** *f*
es haz m
 Feix d'espigues tallades.
- 991 **garbejar** *v intr*
es barcinar v intr
 Traginar les garbes amuntegades del camp a l'era.
- 992 **garbell** *m*
es criba f
 Sedàs mecànic dotat de moviment vibratori, que s'empra per separar les impureses de sòlids granulats.
- 993 **garbella** *f*
es arel m
 Garbell gros.
- 994 **garbellador** – *a m i f*
es cribador –ra m y f
 Persona que es dedica a garbellar especialment el blat.
- 995 **garbellador** – *a adj*
es cribador –ra adj
 Dit de l'aparell que serveix per garbellar.

- 996 **garbelladures** *f pl*
veg. porgueres *f pl*
- 997 **garbellar** *v tr*
sin. porgar *v tr*
es cribar *v tr*
- Netejar el blat o altres llavors amb el garbell per eliminar-ne impureses o per seleccionar-ne el gruix.
- 998 **garbera** *f*
es garbera *f*
es hacina *f*
- Conjunt de garbes col·locades ordenadament.
- 999 **garberar** *v intr*
es hacinar *v tr*
- Col·locar les garbes en garberes.
- 1000 **garbís** *m*
es tamo *m*
- Pols o palla menuda provinent de la batuda.
- Nota:* Usat generalment en plural, *garbissos*.
- 1001 **garriguer** *-a m i f*
veg. guarda forestal *m i f*
- 1002 **garrofera** *f*
sin. garrovera *f*
es almacén de algarrobas *m*
- Lloc tancat on es guarden les garroves.
- 1003 **garrotador** *m*
- Peça de fusta corbada que serveix per lligar-hi la corda i estrènyer la càrrega d'un carro, d'una bística, etc.
- 1004 **garrovera** *f*
sin. garrofera *f*
- 1005 **gavell** *m*
es gavilla *f*
- Conjunt de sarments.
- 1006 **gavella** *f*
es gavilla *f*
- Feix petit de cereals que el segador pot encloure dins la mà i que després formarà una garba.
- 1007 **gaveta** *f*
es hoyo [rectangular] *m*
- Clot rectangular més o menys llarguer, fet en el camp, on han de plantar un arbre i principalment un cep.
- 1008 **gavilans** *m pl*
sin. arpiots *m pl*
- 1009 **gemma** *f*
sin. borró *m*
- 1010 **generós** *-osa adj*
- Dit d'un sòl molt productiu.
- 1011 **genivó** *m*
- Llenca de terra que queda sense llaurar entre solc i solc.

genollera

- 1012 **genollera** *f*
es rodillera f
Peça de cuir que es posa als genolls del cavall per evitar que es lesioni si cau.
- 1013 **germinació** *f*
es germinación f
Pas d'una llavor a planta adulta, que s'esdevé en les condicions ambientals favorables.
- 1014 **germinador** *m*
es germinador m
Aparell o recipient destinat a col·locar-hi les llavors que es volen fer germinar.
- 1015 **germinador** *m*
es germinador m
Local il·luminat, amb la temperatura i la humitat controlades, on es dipositen patates o altres tubercles destinats a servir de productors de noves plantes.
- 1016 **germinar** *v intr*
es germinar v intr
Començar, una llavor o una espora, el procés de desenvolupament.
- 1017 **gibberel·lina** *f*
es giberelina f
Grup de fitohormones produïdes pel fong *Gibberella fujikuroi* i per les cèl·lules de les plantes superiors, que s'utilitzen per estimular el creixement, la germinació, l'espigueig i la partenocàrpia.
- 1018 **glanera** *f*
es granero para bellotas m
Lloc destinat a guardar-hi els aglans.
- 1019 **gleosporiosi** *f*
es gleosporiosis f
Malaltia de les plantes causada per fongs del gènere *Gleosporium*.
- 1020 **gomosi** *f*
es gomosis f
Malaltia dels arbres, especialment dels fruiters, que es caracteritza per la presència de nòduls gomosos a l'escorça i als fruits, com a reacció a un medi desfavorable, com l'excés d'aigua en un sòl impermeable, l'efecte de les gelades o la presència de fongs i bacteris.
- 1021 **gotim** *m*
sin. singló m
es carpa f
es gajo m
Porció de raïm formada per uns quants grans.
- 1022 **gotim** *m*
sin. singló m

- es cencerrón m*
es redrojo m
- Raïm petit, no madur, que queda sense collir quan es fa la veremada.
- 1023 **gra m**
es grano m
- Fruit o llavor dels cereals.
- 1024 **gra de raïm m**
veg. baia f
- 1025 **gram m**
es grama f
- Planta herbàcia de la família de les gramínies, de tiges postrades o ascendents, d'inflorescència digitada, formada per espiguetes linears, comuna en camps sembrats, mala d'esvair i perjudicial per a les plantacions.
- 1026 **gramínies fpl**
es gramíneas fpl
- Família de plantes generalment herbàcies entre les quals destaquen els cereals.
- 1027 **granejar v tr**
es granear v tr
- Escampar el gra en un terreny.
- 1028 **graner m**
es granero m
- Espai d'una construcció agrícola on s'emmagatzemen el gra i els farratges.
- 1029 **granís m**
es ahechadura f
es granzas fpl
- Conjunt de grans petits caiguts d'una planta que no s'aprofiten.
- Nota: El plural de granís és granissos.*
- 1030 **granja f**
sin. mas m
sin. masia f
sin. possessió f
es granja f
es predio m
- Casa de camp amb una porció gran de terreny destinada a la producció agrícola i ramadera.
- 1031 **grapís m**
es granzones m pl
- Palla menuda i arestes esbocinats, mesclats amb gra brut o terra, que queden després de porgar els cereals.
- Nota: El plural de grapís és grapissos.*
- 1032 **gropera f**
es baticola f
- Corretja que surt de la part de darrere de la sella i acaba en un trau per on es fa passar la coa de l'animal.
- 1033 **gualdrapa f**
es gualdrapa f

guano

Manta de tela llarga amb corretges que s'usa per protegir i adornar la gropa d'una cavalcadura.

1034 **guano** *m*

es guano m

Substància formada per excrements i cadàvers d'ocells marins que s'utilitza com a adob.

1035 **guarda forestal** *m i f*

sin. guardabosc m i f

sin. compl. garriguer -a m i f

es guarda forestal m y f

es guardabosque m y f

es guardabosques m y f

Persona encarregada de guardar els boscos d'un territori.

1036 **guardabosc** *m i f*

sin. guarda forestal m i f

1037 **guaret** *m*

es barbecho m

Sistema de conreu que consisteix a deixar la terra sense sembrar durant un o més anys perquè reposi.

1038 **guaret forestal** *m*

es barbecho forestal m

Tècnica que consisteix a deixar en repòs durant un temps una parcel·la de bosc netejada i conreada perquè torni a repoblar-se naturalment i es reconstitueixi el bosc.

Nota: Aquesta tècnica és pròpia de països tropicals.

1039 **guaretar** *v tr*

es barbechar v tr

Conrear la terra mitjançant el sistema de guaret.

1040 **guarniments** *m pl*

es guarniciones f pl

Conjunt de corretges, collar, brides i altres arreu que es posen a un animal de sella per al transport o la feina en general.

1041 **guarnir** *v tr*

es aparejar v tr

Posar els guarniments a un animal de tragí.

1042 **guia** *f*

es guía f

Cavalleria enganxada al davant de tot en un tir de vuit o més animals.

H

- 1043 **haveria** *f*
veg. **animal de bast** *m*
- 1044 **hectàrea** *f*
es hectárea *f*
Mesura de superfície equivalent a cent àrees o deu mil metres quadrats.
- 1045 **heliosi** *f*
es heliosis *f*
Alteració que es produeix en una planta exposada molt de temps al sol, especialment en el cas d'una planta d'ombra o després d'unes condicions de poca llum.
- 1046 **helmintosporiosi** *f*
es helmintosporiosis *f*
Malaltia de les plantes causada per fongs del gènere *Helminthosporium*, molt corrent en conreus de cereals, que provoca taques allargades en forma d'estries en un principi incolores i després d'un temps negreses.
- 1047 **herbassejar** *v intr*
veg. **herbejar** *v intr*
- 1048 **herbatge** *m*
es prado *m*
Lloc cobert d'herba.
- 1049 **herbejar** *v intr*
sin. **compl. herbassejar** *v intr*
es herbajar *v intr*
es herbajear *v intr*
Pasturar, el bestiar, l'herba dels prats.
- 1050 **herbera** *f*
es henal *m*
es henil *m*
Lloc on es guarda l'herba.
- 1051 **herbicida** *m*
es herbicida *m*
Producte químic que s'utilitza per destruir les males herbes.
- 1052 **hèrnia de la col** *f*
es hernia de la col *f*
Malaltia de les crucíferes causada pel fong *Plasmodiophora brassicae*, que es caracteritza per l'aparició d'uns bonys a l'arrel i al coll de la planta de la col, que es panseix i mor.
- 1053 **heterosi** *f*
sin. **compl. vigor híbrid** *m*
es heterosis *f*
es vigor híbrido *m*
Augment del vigor general de la descendència híbridògena respecte de la parental.

heterosporiosi

- 1054 **heterosporiosi** *f*
es heterosporiosis f
Malaltia dels clavells i algunes plantes bulboses, causada per fongs del gènere *Heterosporium*, que provoca taques a les fulles.
- 1055 **hexaclorobenzè** *m*
es hexaclorobenceno m
Producte fungicida obtingut per cloració enèrgica del benzè i d'alguns alquibenzens.
- 1056 **híbrid** *m*
es híbrido m
Animal o planta que procedeix de l'encreuament de dos individus genèticament diferents.
- 1057 **híbrid -a** *adj*
es híbrido -da adj
Dit de l'animal o de la planta que procedeix de l'encreuament de dos individus genèticament diferents.
- 1058 **híbrid doble** *m*
es híbrido doble m
Híbrid resultat de l'encreuament entre dos híbrids simples.
- 1059 **híbrid simple** *m*
es híbrido simple m
Híbrid resultat de l'encreuament entre dues línies pures
- obtingudes per autofecundació natural o artificial.
- 1060 **hibridació** *f*
es hibridación f
Procés de creació d'híbrids.
- 1061 **hibridar** *v tr*
es hibridar v tr
Produir híbrids artificialment a partir d'individus d'espècies distintes.
- 1062 **hibridar-se** *v pron*
es hibridarse v pron
Produir-se híbrids espontàniament.
- 1063 **hidràulica agrícola** *f*
es hidráulica agrícola f
Ciència i tècnica que s'ocupa de la utilització agrícola de l'aigua.
- 1064 **hidroponia** *f*
es hidroponía f
Conreu de plantes en un sòl estèril regat amb una solució aquosa que conté tots els productes minerals necessaris per al desenvolupament de les plantes.
- 1065 **hifa** *f*
es hifa f
Cadascun dels elements filamentosos que constitueixen el miceli de la majoria dels fongs.

- 1066 **hivernacle** *m*
es invernadero m
 Construcció amb coberta i parets translúcides, on es conreen les plantes amb les condicions més favorables per escurçar-ne el cicle productiu o per preservar-les contra l'acció del fred.
- 1067 **hora d'aigua** *f*
es hora de agua f
 Quantitat d'aigua de regar que passa en una hora per un rec o un conducte.
- 1068 **hormona vegetal** *f*
veg. fitohormona f
- 1069 **hort** *m*
 Mesura de superfície que equival a la setzava part d'una quarterada, equivalent a 443,94 m².
- 1070 **hort** *m*
es huerto m
 Tros de terra no gaire extens on es conreen especialment hortalisses i arbres fruiters.
- 1071 **horta** *f*
es huerta f
 Terra de regadiu destinada al conreu d'hortalisses, arbres fruiters, plantes industrials o farratges.
- 1072 **hortal** *m*
es cortinal m
 Hort tancat de paret.
- 1073 **hortalissa** *f*
es hortaliza f
 Planta herbàcia comestible que es conrea en els horts.
- 1074 **horticultor** *-a m i f*
sin. compl. hortolà -ana m i f
es horticultor -ra m y f
 Persona dedicada a l'horticultura.
- 1075 **horticultura** *f*
es horticultura f
 Branca de l'agricultura que s'ocupa de les tècniques i els mètodes en el conreu de verdures, llegums i fruita.
- 1076 **hortolà** *-ana m i f*
veg. horticultor -a m i f
- 1077 **humífer** *-a adj*
es humífero -ra adj
 Dit d'un sòl ric en humus.
- 1078 **humitejar** *v tr*
es humedecer v tr
 Regar una planta molt lleugerament amb polvoritzadors, especialment les llavors i les petites plantes dels viviers.
- 1079 **humus** *m*
es humus m

humus brut

Matèria orgànica, d'origen vegetal i animal, que es troba a la capa superficial d'un sòl.

- 1080 **humus brut** *m*
sin. **humus mor** *m*
es humus bruto *m*
es humus mor *m*

Humus fullós o fibrós creat en condicions d'aerobiosi i format en un medi biològicament poc actiu i àcid, en una vegetació resinosa i sobre roques silícies.

- 1081 **humus cru** *m*
es humus crudo *m*

Humus poc descompost i de natura àcida.

- 1082 **humus móder** *m*
es humus moder *m*

Humus de tipus intermedi entre l'humus brut i l'humus mull, creat en condicions d'aerobiosi.

- 1083 **humus mor** *m*
sin. **humus brut** *m*

- 1084 **humus mull** *m*
es humus dulce *m*
es humus mull *m*

Humus grumós i terrossenc creat en condicions d'aerobiosi i format en un medi biològicament actiu i amb un pH pròxim al neutre.

- 1085 **incisió anular** *f*
es incisión anular f
 Operació que consisteix a tallar un fragment anular d'escorça de les vinyes i dels arbres fruiters per incrementar-ne la floració i la fructificació i afavorir-ne l'engrossiment dels fruits.
- 1086 **inclusió** *f*
 Tractament d'una mostra de sòl amb productes aglutinants per poder-ne fer talls microscòpics.
- 1087 **incompatibilitat** *f*
es incompatibilidad f
 Impossibilitat de fecundació entre varietats.
- 1088 **índex foliar** *m*
es índice foliar m
 Suma de l'àrea foliar d'una població vegetal que habita en una àrea determinada.
- 1089 **inflorescència** *f*
es inflorescencia f
 Sistema de ramificació que produeix un conjunt de flors sobre un mateix eix.
- 1090 **ingení** *m*
es ingenio de azúcar m
- Finca amb una plantació de canya de sucre i una indústria per obtenir-ne el sucre.
- 1091 **injector** *m*
es inyector m
 Aparell d'ús agrícola que s'utilitza per injectar en profunditat, directament en el sòl, productes químics.
- 1092 **insecticida** *m*
es insecticida m
 Producte emprat per eliminar els insectes nocius per a l'home, els conreus i els productes alimentaris.
- 1093 **insectífug** *-a adj*
es insectifugo -ga adj
 Dit del producte que repel·leix els insectes.
- 1094 **intercultiu** *m*
 Cultiu d'una planta devora una altra de dues espècies diferents que no competeixen l'una amb l'altra durant el mateix interval de temps.
- 1095 **irrigació** *f*
veg. regatge m
- 1096 **irrigar** *v tr*
veg. regar v tr

J

- 1097 **jaç protector** *m*
es abrigo vegetal *m*
 Coberta de fulles, de palla o d'una altra matèria orgànica feta per protegir el sòl, per conservar-ne la humitat, per contenir el creixement de les males herbes o com a protecció contra el fred.
- 1098 **jardinatge** *m*
 Conreu de jardins.
- 1099 **jardiner -a** *m i f*
es jardinero *-ra m y f*
 Persona que es dedica al conreu i al manteniment dels jardins.
- 1100 **jardineria** *f*
es jardinería *f*
 Activitat artesana que s'ocupa de conrear els jardins i de conservar-los.
- 1101 **jornal** *m*
es yugada *f*
 Mesura de superfície agrària que correspon a l'extensió de terra que pot llaurar-se en un dia normal de feina.
- 1102 **jou** *m*
es yugo *m*
 Peça de fusta o de metall, més o menys corbat, amb què es junyeixen els animals pel cap o pel coll a l'arada o al carro.
- 1103 **jouell** *m*
es camella *f*
es gamella *f*
 Cadascuna de les dues meitats del jou, a la qual va junyit un animal.
- 1104 **jova** *f*
es yunta *f*
 Parella de bous junyits per llaurar.
- 1105 **jovada** *f*
es yugada *f*
 Mesura agrària de superfície equivalent a l'extensió de terra que una parella de bous pot llaurar en una jornada.
- 1106 **jull** *m*
es cizaña *f*
es joyo *m*
 Planta gramínia de l'espècie *Lolium temulentum* que creix espontàniament en els camps de cereals, les llavors de la qual són metzinoses.
- 1107 **juller** *m*
es triguero [para eliminar la cizaña] *m*
 Garbell utilitzat per separar les llavors del jull del gra dels cereals.
- 1108 **junyir** *v tr*
sin. enjovar *v tr*

L

- 1109 **lacrimació** *f*
veg. **exsudació** *f*
- 1110 **latifundi** *m*
es latifundio m
Explotació agrària de gran extensió que pertany a un sol propietari.
Nota: S'oposa a minifundi.
- 1111 **lepra** *f*
es lepra f
Malaltia de l'escorça d'alguns arbres fruiters causada per fongs ascomicets del gènere *Taphrina*.
- 1112 **lindà** *m*
sin. lindane m
es lindane m
es lindano m
Insecticida constituït per la mescla de les tres formes isòmeres alfa, beta i gamma de l'hexaclorociclohexà.
- 1113 **lindane** *m* *sin. lindà m*
- 1114 **líquid de Knop** *m*
sin. medi de Knop m
es líquido de Knop m
Medi nutritiu per a les plantes amb clorofil·la que conté potassi, nitrogen, oxigen i fòsfor.
- 1115 **lisímetre** *m*
es lisímetro m
Aparell que serveix per mesurar la quantitat d'aigua de pluja que es filtra a través del sòl.
- 1116 **litiasi** *f*
es litiasis f
Malaltia de les peres causada per manca d'humitat i caracteritzada per granulacions dures a la polpa.
- 1117 **lixiviació** *f*
es lixiviación f
Arrossegament, per l'aigua de pluja que circula en sentit descendent, de les matèries solubles o col·loïdals d'un terreny que pot conduir a un procés d'emporbriment del sòl.
- 1118 **llaç** *m*
es lazo m
Corda que en un cap té un ull per on passa l'altre cap, que escorren-se en estirar-lo, fa més petita la бага i serveix per estrènyer o subjectar.
- 1119 **llamburda** *f*
es espolón m
Ram curt i gruixat d'alguns fruiters de llavor acabat amb un borró fructífer.

llampat dels ceps

- 1120 **llampat dels ceps** *m*
sin. feridura de la vinya f
- 1121 **llança** *f*
es lanza f
Peça allargada, de fusta o de metall, fixada pel seu extrem inferior al joc de davant d'un carruatge, a cada costat del qual s'enganxa un animal de tir.
- 1122 **llançada** *f*
es tiro m
Conjunt dels cavalls que s'enganxen a la llança d'un carruatge.
- 1123 **llancer** *m*
es caballo de tiro m
Cadascun dels cavalls que van enganxats a la llança d'un carruatge.
- 1124 **llaurada** *f*
es arada f
es labor f
es labranza f
Operació de remoure la terra fent-hi solcs amb l'arada o amb qualsevol altra màquina semblant per deixar-la a punt de sembrar.
- 1125 **llaurador** *-a adj*
es labrador -ra adj
Dit de l'animal amb bones condicions per llaurar.
- 1126 **llauradora** *f*
es grada f
Instrument compost d'una post amb ganivets que serveix per desfer els terrossos de la terra.
- 1127 **llaurar** *v tr*
es arar v tr
es labrar v tr
Remoure la terra fent solcs amb l'arada.
- 1128 **llavor** *f*
sin. compl. sement f
es semilla f
Gra que en diverses formes produeix la planta i que, en caure o ser sembrat, produeix noves plantes de la mateixa espècie.
- 1129 **llecadora** *f*
es caña [para recoger higos chumbos] f
Canya oberta en un extrem que serveix per collir figues de moro o una altra fruita sense pujar a l'arbre.
- 1130 **llegó** *m*
sin. lligó m
es legón m
es ligón m
Aixada petita.
- 1131 **llegona** *f*
sin. lligona f
es ligona f

Aixada amb la peça de ferro molt ampla i quasi quadrada.

1132 **llegum** *m*

es legumbre f

Fruit dehiscent i monocarpel·lar, amb les llavors fixades al llarg de la sutura ventral, característic de les lleguminoses.

1133 **llegum sec** *m*

es legumbre seca f

Llegum que s'ha deixat madurar i assecar a la planta i que es conserva fàcilment després de la collita, com ara els cigrons, les mongetes, les lletilles, etc.

1134 **llegum verd** *m*

es legumbre fresca f
es legumbre verde f

Llegum que s'ha de consumir fresc o que se sotmet a congelació per conservar-lo, com ara les mongetes tendres, les faves tendres i també alguna classe de pèsols tendres.

1135 **lleguminós -osa** *adj*

es leguminoso -sa adj

Dit de les plantes que fan el fruit en llegum.

1136 **llençol** *m*

es tela f

Peça gran, de tela basta, que s'empra especialment per

dormir a l'era o a la pallissa i també per transportar garbes o palla, entre altres usos.

1137 **llendera** *f*

es cordel m

Corda prima de cànem.

1138 **lленыam** *m*

es leña f

Conjunt de la fusta d'un arbre.

1139 **lленыataire** *m i f*

veg. llenyater -a m i f

1140 **lленыater -a** *m i f*

sin. compl. lленыataire m i f
es leñador -ra m y f

Persona que es dedica a fer llenya al bosc.

1141 **lленыer** *m*

es leñera f
es leñero m

Lloc on es guarda la llenya.

1142 **lleuger -a** *adj*

es ligero -ra adj

Dit del sòl que té poca cohesió entre els seus elements, que fa que sigui fàcil de treballar.

1143 **llevat** *m*

es levadura f

Ferment que determina la transformació dels líquids sucrats en líquids alcohòlics.

llevat

- 1144 **llevat** *m*
es levadura f
Fong unicel·lular que es reproduïx per gemmació, productor d'enzims que provoquen fermentacions en productes orgànics naturals.
- 1145 **lli** *m*
es lino m
Planta herbàcia de la família de les linàcies (*Linum usitatissimum*), de fulles linears o lanceolades, flors blavoses i fruit en càpsula, del qual s'extreu l'oli de llinosa.
- 1146 **lligador** *-a m i f*
es atador -ra m y f
Persona que es dedica a lligar les garbes durant la sega.
- 1147 **lligó** *m*
sin. llegó m
- 1148 **lligona** *f*
sin. llegona f
- 1149 **llimella** *f*
sin. veremall m
es podón m
Ganivet corbat emprat per veremar.
- 1150 **llinosa** *f*
es linaza f
Llavor del lli.
- 1151 **lloba** *f*
sin. llobada f
es loba f
es lobada f
Tros de solc sense llaurar per oblit del llaurador o per un obstacle.
- 1152 **lloba** *f*
sin. llobada f
Clapa d'herba que el bestiar deixa sense pasturar.
- 1153 **llobada** *f*
sin. lloba f
- 1154 **llobada** *f*
sin. lloba f
- 1155 **lloc** *m*
Explotació agrària menorquina, generalment de tipus familiar.
- 1156 **lloca** *f*
es clueca f
Gallina que cova.
- 1157 **lloca** *adj*
es modorro -rra adj
Dit de les pomes, les peres i altres fruites massa madures, amb una consistència blana i els teixits més pròxims al cor enfosquits.
- 1158 **llom** *m*
sin. cavalló m

- 1159 **llongues** *f pl*
es tirantes m pl
 Regnes llargues amb què es guia l'animal que llaura o que bat.
- 1160 **llot** *m*
es lodo m
 Fang tou que es forma per la mescla d'aigües corrents o estancades amb la terra.
- 1161 **lluc** *m*
veg. rebrot m
- 1162 **llucar** *v intr*
veg. rebrotar v intr
- 1163 **lluita biològica** *f*
es lucha biológica f
 Mètode de protecció de conreus que es basa en l'ús de depredadors o de paràsits naturals de les espècies perjudicials o en la interferència del seu cicle biològic.
- 1164 **lluita integrada** *f*
es lucha integrada f
- 1165 **lluita química** *f*
es lucha química f
 Mètode de protecció de conreus contra les plagues i les malalties contagioses mitjançant l'aplicació de substàncies químiques.
- 1166 **localitzadora** *f*
es localizador m
 Adobadora amb un sistema que, en lloc de distribuir-lo per tot el sòl, permet col·locar l'adob en un lloc concret.
- 1167 **lumbricultura** *f*
es lumbricultura f
 Crià de cucs de terra, generalment amb la finalitat de destinar-los a la regeneració de terrenys agrícoles.

M

- 1168 **macronutriient** *m*
es macronutriente m
 Element mineral que necessita la planta en quantitats elevades.
Nota: Són macronutrients el nitrogen, el fòsfor, el potassi, el magnesi, el calci i el sofre.
- 1169 **madral** *m*
sin. canal principal m
- 1170 **madrina** *f* *es* *madrina f*
 Corretja o corda que es lliga als musells dels dos cavalls o muls que van junts perquè marxïn iguals.
- 1171 **madur** *-a adj*
es *maduro -ra adj*
 Dit del fruit, de l'òrgan o de la comunitat vegetal completament desenvolupat.
- 1172 **maduració** *f*
es *maduración f*
 Procés d'adquisició de les característiques adultes d'una cèl·lula, un teixit, un òrgan o un individu.
- 1173 **maduració** *f*
es *maduración f*
- Operació que consisteix a deixar reposar un producte alimentari, amb ferments o sense, perquè agafi unes propietats determinades.
- 1174 **madurador** *m*
veg. cambra de maduració f
- 1175 **madurar** *v intr*
es *madurar v intr*
 Esdevenir madur un fruit, un òrgan o una comunitat vegetal.
- 1176 **madurar** *v tr*
es *madurar v tr*
 Deixar reposar un producte alimentari amb ferments o sense, perquè agafi unes propietats determinades.
- 1177 **maduresa** *f*
es *madurez m*
 Estat final del procés de maduració.
- 1178 **magall** *m*
sin. magalla f
es *legón m*
 Aixada estreta proveïda d'escarpell que serveix per cavar la terra, remoure-la i arrancar-ne l'herba o el pedreny.

- 1179 **magalla** *f*
sin. magall *m*
- 1180 **magencar** *v intr*
es binar v tr
Fer la segona llaurada a les vinyes o a les plantes en general durant el mes de maig.
- 1181 **mala herba** *f*
es mala hierba *f*
Herba que creix espontàniament entre les plantes conreades i en perjudica el desenvolupament.
- 1182 **malabonança** *f*
es mal año *m*
Clima dolent per a les collites o les plantes en general.
- 1183 **malaltia** *f*
sin. compl. malura *f*
es enfermedad *f*
Alteració de l'estat fisiològic d'una planta que provoca un desequilibri de les seves funcions.
- 1184 **malaltia per carència** *f*
es enfermedad carencial *f*
Malaltia de la planta causada per l'absència o la insuficiència d'elements nutritius indispensables en el sòl.
- 1185 **malherbologia** *f*
es malherbología *f*
- Part de la botànica i de les ciències agronòmiques que s'ocupa de l'estudi de les males herbes dels conreus i dels mètodes per combatre-les.
- 1186 **mallorquina** *f*
Carro petit de dues rodes, amb dos seients i capota.
- 1187 **malura** *f*
veg. malaltia *f*
- 1188 **mànega** *f*
es manguera *f*
Tub llarg i flexible que s'utilitza per conduir o llançar l'aigua de reg en una direcció determinada.
- 1189 **manipulació genètica** *f*
es manipulación genética *f*
Conjunt d'operacions que consisteixen a interrompre el cicle sexual per obtenir un organisme amb una nova combinació de les propietats genètiques.
- 1190 **mannà** *m*
es maná *m*
Líquid gomós i dolç que flueix de certes plantes, produït per incisió a la tija i emprat com a purgant.
- 1191 **mantí** *m*
es mancera *f*

màquina agrícola

- Extremitat superior corbada de l'esteva de l'arada.
- 1192 **màquina agrícola** *f*
es màquina agrícola *f*
- Màquina que es mou per mitjà d'energia mecànica i que s'empra per a les feines agrícoles, en substitució del treball manual.
- 1193 **màquina de batre** *f*
veg. **batedora** *f*
- 1194 **marcescència** *f*
es marcescència *f*
- Pèrdua de la turgència en una planta o en una part d'una planta per falta d'aigua en els teixits.
- 1195 **marciment** *m*
es marchitamiento *m*
es marchitez *f*
- Pèrdua de turgència, total o parcial, dels teixits d'una planta, per manca d'aigua o per patògens que afecten el seu sistema vascular.
- 1196 **marcir-se** *v pron*
sin. **mustiar-se** *v pron*
es marchitarse *v pron*
es mustiarse *v pron*
- Perdre, una planta, la turgència.
- 1197 **marga** *f*
es marga *f*
- Roca sedimentària composta d'argila i de carbonat càlcic que s'utilitza com a adob.
- 1198 **margar** *v tr*
es margar *v tr*
- Adobar la terra amb marga.
- 1199 **marge** *m*
es muro de bancal *m*
- Paret feta de pedres, generalment en sec, que serveix per contenir la terra d'una feixa o marjada i evitar les esllavissades.
- 1200 **margener** *-a m i f*
veg. **marger** *-a m i f*
- 1201 **marger** *-a m i f*
sin. compl. **margener** *-a m i f*
es constructor *-ra* de murs de bancal *m y f*
- Persona que fa marges de paret seca.
- 1202 **marjada** *f*
es bancal *m*
- Porció de terra limitada per un marge.
- 1203 **marjal** *m*
es muro *m*
es ribazo *m*
- Marge gros que serveix de contenció d'un tros de terreny.

- 1204 **martingala** *f*
es gamarra f
Corretja que duu el cavall ensellat, que va des del cinglador fins a sota la gola del cavall, i que serveix per impedir que aixequi massa el cap o que l'acoti a terra.
- 1205 **mas** *m*
sin. granja f
- 1206 **mascara** *f*
sin. carbó m
- 1207 **mascara de l'olivera** *f*
sin. fumagina f
- 1208 **masclejar** *v tr*
es machear v tr
Espolsar les pales del pol·len de les palmeres mascles damunt les flors de les palmeres femelles per fecundar-les.
- 1209 **masia** *f*
sin. granja f
- 1210 **mata** *f*
es mata f
Arbust de poca alçària.
- 1211 **matxet** *m*
es machete m
Coltell llarg i pesant que s'emptra per tallar branques.
- 1212 **medi de Knop** *m*
sin. líquid de Knop m
- 1213 **mesocarpi** *m*
es mesocarpio m
Capa intermèdia de la paret del fruit, entre l'epicarpi i l'endocarpi.
- 1214 **mesquita** *f*
veg. bassa f
- 1215 **messes** *fpl*
es mieses fpl
Sembrats de plantes segadores, especialment cereals.
- 1216 **messes** *fpl*
es mies f
Temps de sega.
- 1217 **mestissatge** *m*
es mestizaje m
Encreuament de varietats vegetals diferents però d'una mateixa espècie.
- 1218 **metabisulfit** *m*
es metabisulfito m
Producte que pot ser metabisulfit de potassi o piro-sulfit que es descomposa i es forma solfurós (SO₂), utilitzat especialment per impedir la fermentació del vi.
- 1219 **metabolisme** *m*
es metabolismo m
Conjunt de reaccions bioquímiques que experimenten els éssers vius.

miceli

- 1220 **miceli** *m*
es micelio m
Conjunt de les hifes que formen la part vegetativa dels fongs.
- 1221 **micoplasma** *m*
es micoplasma m
Procariota del gènere *Mycoplasma*, patògen per als animals i els éssers humans.
- 1222 **micoriza** *f*
es micorriza f
Agrupació simbiòtica formada per les arrels de les plantes mancades de pèls i el miceli de certs bolets que absorbeixen les substàncies nutritives del sòl.
- 1223 **microirrigació** *f*
veg. regatge gota a gota m
- 1224 **micronutrient** *m*
es micronutriente m
Element mineral que necessita la planta en quantitats petites.
Nota: Són micronutrients el ferro, el coure, el bor, el zinc, el manganès, el molibdè i el clor.
- 1225 **midó** *m*
es almidón m
Reserva intracel·lular de glúcids, molt polimeritzada, que s'obté de llegums, cereals, castanyes i aglans.
- 1226 **míldiu de la vinya** *m*
Fong de gènere *Plasmopara* que afecta les plantes.
- 1227 **mineralització** *f*
es mineralización f
Transformació de les substàncies orgàniques del sòl, que condueix a l'alliberament de substàncies minerals.
- 1228 **minifundi** *m*
es minifundio m
Explotació agrícola de poca extensió, amb una producció generalment insuficient per mantenir els seus conreadors.
Nota: S'oposa a *latifundi*.
- 1229 **mola** *f*
es grupo [de árboles, plantas] m
Grup d'arbres o de plantes d'una mateixa espècie plantats en una mateixa àrea.
- 1230 **mola** *f*
es muela f
Mesura de cabals d'aigua, equivalent a la quantitat d'aigua que passa per les síquies.
- 1231 **mola** *f*
es muela f
Penyalar elevat de cim pla.

- 1232 **molador** *m*
es muelo *m*
es parva *f*
 Caramull de blat apilat a l'era.
- 1233 **molsa** *f*
es musgo *m*
 Planta de la divisió dels briòfits, fixada al substrat per mitjà de rizoides, de caulidís amb fil·lídís disposats a l'entorn i espores que originen un protonema filamentós.
- 1234 **moniliasi** *f*
es moniliasis *f*
 Malaltia dels fruiters produïda per fongs del gènere *Monilia*.
- 1235 **monjoia** *f*
 Muntet de pedres o de terra de dins un camp que serveix per indicar la direcció dels solcs, el nivell a què s'ha de reduir un terreny, etc.
- 1236 **monocultiu** *m*
veg. **monocultura** *f*
- 1237 **monocultura** *f*
sin. compl. **monocultiu** *m*
es monocultivo *m*
 Conreu d'una única espècie vegetal en una explotació agrícola.
- 1238 **morral** *m*
sin. **morrió** *m*
es bozal *m*
es morral *m*
 Aparell fet de corretges o de filferros que es posa al musell de certs animals per impedir que mosseguin.
- 1239 **morral** *m*
sin. compl. **civadera** *f*
es cebadera *f*
es morral *m*
 Sarró que es penja sota el morro dels cavalls, dels muls, etc., perquè mengin.
- 1240 **morralles** *fpl*
veg. **cabestre** *m*
- 1241 **morrió** *m*
sin. **morral** *m*
- 1242 **mos** *m*
es bocado *m*
 Part del fre que entra dins la boca del cavall.
- 1243 **mosaic** *m*
es mosaico *m*
 Malaltia de les plantes causada per diferents virus, que generalment es manifesta amb la presència de taques irregulars a les fulles de color verd clar, verd fosc i groguenc.
- 1244 **mot** *m*
 Marge artificial que s'empra per desviar, conduir o aturar l'aigua d'un rec.

mota

- 1245 **mota** *f*
es cepellón m
Pilot de terra que es deixa adherit a les arrels de les plantes per transplantar-les.
- 1246 **motocultor** *m*
es motocultor m
Màquina agrícola de petites dimensions, amb un rengle de dents corbes a la part davantera i un manillar o uns mànecs per aguantar-la el conductor, que serveix per remoure i esterrossar la terra.
- 1247 **motosegadora** *f*
es motosegadora f
Segadora amb motor, proveïda d'una barra de tall, que es mena com un motocultor.
- 1248 **motoserra** *f*
es motosierra f
Serra mecànica constituïda per una peça d'acer envoltada d'una cadena amb dents agudes, que s'utilitza per tallar arbres o en podes severes.
- 1249 **muda** *f*
es muda f
Procés de canvi de les estructures epidèrmiques protectores d'alguns animals, com el pèl, les plomes i les banyes.
- 1250 **muda** *f*
sin. pua f
es púa f
Trosset de tanyada o brot d'una planta que s'aplica a la branca d'una altra per empeltarla.
- 1251 **mudar** *v tr*
es mudar v tr
Fer la muda un animal.
- 1252 **mujada** *f*
sin. bovada f
- 1253 **mul** *m*
es macho m
es mulo m
Mascle híbrid de cavall i somera (mul somerí) o d'ase i egua (mul eguí).
- 1254 **mula** *f*
es mula f
Mul femella, híbrid de l'ase i l'egua o del cavall i la somera, generalment estèril, que s'explota per al treball agrícola.
- 1255 **mundina** *f*
es mundina f
Mesura superficial agrària equivalent a una setzena part de la bovada.
- 1256 **munyir** *v tr*
sin. eixonar v tr

1257 **munyir** *v tr*
es ordeñar v tr

Extreure la llet d'una femella manipulant el braguer, ja sigui de manera manual o mecànica.

1258 **murgó** *m*
sin. capficat m

1259 **murgonar** *v tr*
sin. capficar v tr

1260 **muserola** *f*
es muserola f

Corretja de la brida que passa sobre el nas del cavall per evitar que obri massa la boca.

1261 **mustiar-se** *v pron*
sin. marcir-se v pron

N

- 1262 **nàstia** *f*
es nastia f
 Moviment d'una planta o d'un òrgan vegetal causat per un factor extern.
Nota: Aquest moviment sol afectar sobretot les fulles i les peces florals.
- 1263 **naturalitzar-se** *v pron*
es naturalizarse v pron
 Estendre's i adaptar-se una espècie vegetal per una zona que no és la seva.
- 1264 **nebulització** *f*
es nebulización f
 Distribució de l'aigua en partícules molt fines, formant una espècie de boira, mitjançant un nebulitzador.
- 1265 **nebulitzador** *m*
es nebulizador m
 Difusor de reg que vaporitza l'aigua a una distància reduïda a una gran pressió i que s'empra en hivernacles per aconseguir una alta humitat de l'aire.
- 1266 **nebulitzar** *v tr*
es nebulizar v tr
 Espargar un líquid en gotes molt petites mitjançant un nebulitzador.
- 1267 **necrosi** *f*
es necrosis f
 Mort dels teixits d'una planta per un paràsit, per una alteració fisiològica o per factors climàtics, que en provoca l'ennegriment i l'assecamment.
- 1268 **necròtic** *-a adj*
es necrótico -ca adj
 Relatiu o pertanyent a la necrosi.
- 1269 **negadívol** *-a adj*
es anegadizo -za adj
 Dit de les terres que les ri-uades inunden fàcilment.
- 1270 **negre** *m o f*
sin. fumagina f
- 1271 **nematocecidí** *m*
es nematodocecidio m
 Cecidi causat pel parasitisme de cucs nematodes.
- 1272 **neula** *f*
 Malaltia de les plantes, causada generalment per les condicions climàtiques, per fongs paràsits o per altres factors.

- 1273 **neulia** *f*
es nebladura f
 Malaltia de les plantes causada per la boira, que es manifesta amb esgrogueïment, asseca-ment abans de la maduresa i mal desenvolupament dels fruits.
- 1274 **neulim** *m*
 Fruita que ha madurat mala-ment per la neulia.
- 1275 **neutre -a** *adj*
es neutro -tra adj
 Dit del sòl sense acidesa o quasi nul·la, amb un pH pro- per al 7, que, per tant, pre- senta una bona fertilitat i una estructura estable.
- 1276 **nial** *adj*
es gárgol adj
es huero -ra adj
 Dit de l'ou que ha estat covat i no ha produït pollet.
- 1277 **niella** *f*
es neguilla f
 Planta herbàcia anual de l'espècie *Agrostemma githago*, alta, pilosa, de poques fulles, flors solitàries purpúries i fruit amb llavors tòxiques, que és una mala herba dels sem- brats.
- 1278 **nieller** *m*
es trigoero [para eliminar la neguilla] m
 Garbell que s'utilitza per sepa- rar el blat de la niella i d'altres llavors.
- 1279 **nigrescent** *adj*
es nigricante adj
 Dit de la planta o element ve- getal que s'ennegreix.
- 1280 **nitrat de Xile** *m*
sin. nitratina f
es nitratina f
 Nitrat de sodi que s'utilitza com a adob.
- 1281 **nitratina** *f*
sin. nitrat de Xile m
- 1282 **nitrificació** *f*
es nitrificación f
 Transformació de l'amoníac en nitrats i dels nitrats en ni- trats, per acció de determi- nats bacteris del sòl.
- 1283 **nitroinjecció** *f*
es nitroinyección f
 Tècnica d'adobament que consisteix a incorporar di- rectament amoníac gasós en un sòl per assegurar-ne el ni- trogen.
- 1284 **nitrosació** *f*
es nitrosación f

nus

Transformació del nitrogen amoniacal present en el sòl en nitrogen nitrós per l'acció de certs bacteris aeròbics en la primera fase del procés de nitrificació.

1285 **nus** *m*
es nudo m

Lloc de la tija on s'insereix una o més fulles.

1286 **núvols artificials** *m pl*
es nubes artificiales fpl

Fumada espessa, obtinguda per combustió de diverses matèries, que protegeix les plantes de les gelades, especialment durant la primavera.

O

- 1287 **oïdi** *m*
es oídio m
 Fong erisifaci del gènere *Oidium* i afins.
- 1288 **oïdi** *m*
es oídio m
 Malaltia de les plantes produïda per fongs ectoparàsits del gènere *Oidium* i afins, que produeix taques blanques i cendroses sobre les parts aèries de les plantes.
- 1289 **oïdi de l'avellaner** *m*
es oídio del avellano m
 Oïdi produït per *Phyllactinia corylea*, que afecta el revers de les fulles de l'avellaner i els provoca un color blanquinós.
- 1290 **oïdi de la vinya** *m*
sin. cendrosa de la vinya f
- 1291 **oïdi del roser** *m*
es oídio del rosal m
 Oïdi produït per *Sphaerotheca pannosa*, que afecta principalment la fulla amb l'aparició de taques blanquinoses i en provoca la caiguda prematura.
- 1292 **oïdi del roure** *m*
es oídio del roble m
- Oïdi produït per *Microsphaera alphitoides*, que ataca les fulles de roure, les quals agafen un color blanquinós.
- 1293 **oïdi dels cereals** *m*
es oídio de los cereales m
 Oïdi produït per *Erysiphe graminis*, que es manifesta amb l'aparició de taques blanquinoses sobre les fulles.
- 1294 **oleasa** *f*
 Enzim lipolític del pinyol de les olives.
- 1295 **oleïcultura** *f*
es oleicultura f
 Conreu de les oliveres i de plantes oleaginoses en general.
- 1296 **oleïcultura** *f*
es oleicultura f
 Tècnica i indústria en la fabricació de l'oli, especialment el d'oliva.
- 1297 **oleocel·losi** *f*
es oleocelosis f
 Lesió de les taronges i les llimones provocada per les gelades o la humitat i que consisteix en l'aparició de taques produïdes per l'alliberament de l'oli essencial de la pell.

olivicultura

- 1298 **olivicultura** *f*
es olivicultura *f*
Part de l'agricultura dedicada a l'estudi del conreu de l'olivera.
- 1299 **ombreig** *m*
es sombreado *m*
Atenuació de la intensitat de la llum del sol dins un hivernacle mitjançant diversos sistemes, com ara l'ús de malles, de pintura blanca sobre els vidres, de persianes enrol·lables, entre d'altres.
- 1300 **orb** *-a adj*
es anublado *-da adj*
es atizonado *-da adj*
Dit del cereal, de l'espiga, etc., que no ha granat i s'ha tornat negre, generalment a causa de la malaltia de la càries.
- 1301 **ordi** *m*
es cebada *f*
Cereal de la família de les gramínies, del gènere *Hordeum*, conreat per a farratge, per a la preparació del malt en la indústria cervesera, per a la fabricació de productes alimentaris i també torrat, com a substitutiu del cafè.
- 1302 **ordi pelat** *m*
es cebada mondada *f*
Ordi al gra del qual s'ha tret el primer embolcall.
- 1303 **ordi perlat** *m*
es cebada perlada *f*
Ordi al gra del qual s'han tret tots els embolcalls, sense el germen, i reduït a petites bolles farinoses.
- 1304 **ordiar** *m*
es cebadal *m*
Terreny sembrat d'ordi.
- 1305 **ordiar** *v tr*
es mezclar [cereales] con cebada *v tr*
Mesclar l'ordi amb altres cereals.
- 1306 **ordier** *-a m i f*
es cebadero *-ra m y f*
Persona que ven ordi.
- 1307 **ordier** *-a adj*
es cebadazo *-za adj*
Relatiu o pertanyent a l'ordi.
- 1308 **orella** *f*
sin. orelló *m*
es orejera *f*
Cadascuna de les dues peces metàl·liques o de fusta en forma d'aleta, situades als costats del dental de l'arada, que serveixen per eixamplar el solc i llevar-ne les herbes.
- 1309 **orella de fadri** *f*
Desigualtat d'un camp sembrat que és molt bo a les voreres i no ho és al mig.

- 1310 **orelló** *m*
sin. orella f
- 1311 **organofosforat** *m*
es organofosforado m
Compost químic orgànic derivat del fòsfor que s'usa com a fertilitzant.
- 1312 **ormeig agrícola** *m*
es apero agrícola m
es herramienta agrícola f
Cadascuna de les eines o dels instruments utilitzats en les tasques agrícoles.
- 1313 **ormejar** *v tr*
es aparejar v tr
Proveir de les eines, dels aparells o dels arreués necessaris.
- 1314 **ortigatge** *m*
Malaltia de la vinya, caracteritzada per l'esgrogueïment dels pàmpols.

P

- 1315 **pagès -esa** *m i f*
sin. agricultor -a *m i f*
- 1316 **pagesia** *f*
es campesinado *m*
Conjunt dels estrats rurals que treballen la terra, amb formes, obligacions i organització social amb una certa unitat, definida per un sistema de vida i una cultura.
- 1317 **pala** *f*
es pala *f*
Eina formada per una làmina de fusta o de ferro, de forma generalment rectangular, trapezial o corba, adaptada a un mànec més o menys llarg segons l'ús a què es destina, que sol ser de recollir o de remoure alguna cosa sòlida, pastosa o pulverulenta.
- 1318 **palafanga** *f*
es laya *f*
Pala consistent en una forca de ferro, generalment amb tres forcons, amb un mànec per subjectar-la, que serveix per girar profundament la terra.
- 1319 **paleta plantadora** *f*
es pala plantadora *m*
Plantador en forma de pala petita.
- 1320 **palla** *f*
es paja *f*
Conjunt de les tiges de blat, d'ordi i d'altres gramínies, seques i separades del gra, emprat com a farratge, per fer el llit del bestiar, per embalar o per emplenar.
- 1321 **paller** *m*
veg. pallissa *f*
- 1322 **pallera** *f*
Forca que s'utilitza per girar la palla.
- 1323 **palleró** *m*
Paller petit, sense pal, fet amb la palla de la batuda.
- 1324 **pallissa** *f*
sin. compl. paller *m*
es pajar *m*
Lloc cobert destinat a guardar-hi la palla.
- 1325 **pallol** *m*
es granero *m*
es silo *m*
Lloc destinat a guardar-hi el gra i el forment per al consum de la població.
- 1326 **pallot** *m*
veg. pallús *m*

- 1327 **pallús** *m*
sin. compl. pallot m
es granzas fpl
es granzones m pl
 Rebuig de la palla.
- 1328 **paló** *m*
es paleta f
 Pala petita que usen els agricultors per fer clots i sembrar-hi llavors.
- 1329 **pàmpol** *m*
es pámpana f
es pámpano m
 Fulla de cep o de figuera.
- 1330 **panera** *f*
veg. cuca molla f
- 1331 **panotxa** *f*
es mazorca f
es panocha f
 Fruit del blat de les Índies, en espiga densa, amb grans molt units.
- 1332 **pansa** *f*
es pasa f
es uva pasa f
 Gra de raïm dessecat.
- 1333 **paradiclorobenzè** *m*
es paradichlorobenceno m
 Derivat diclorat del benzè, blanc, cristal·litzat, insoluble en aigua i soluble en dissolvents orgànics, utilitzat com a insecticida.
- 1334 **paràsit** *m*
es parásito m
 Organisme que viu estrictament a expenses d'un altre, de manera permanent o durant una fase del seu cicle vital.
- 1335 **parasitar** *v tr*
es parasitar v tr
 Envair, un paràsit, un organisme animal o vegetal i viure a costa seu.
- 1336 **parcejar** *v tr*
 Distribuir terres en diverses explotacions confiades a parcers.
- 1337 **parcel·la** *f*
es parcela f
 Porció més petita d'un terreny agrícola.
- 1338 **parcer** *-a m i f*
es aparcerero -ra m y f
 Persona que treballa una terra en contracte de parceria.
- 1339 **parceria** *f*
es aparcería f
 Contracte d'explotació agrícola pel qual el propietari cedeix temporalment l'ús de la terra a un agricultor, a canvi generalment del pagament d'una part dels fruits o dels productes.

parell

- 1340 **parell** *m*
es yunta f
Conjunt de dos bous, dues mules o d'altres dues bísties semblants, que són junyits per treballar, sobretot amb l'arada, o per tirar un carro.
- 1341 **parellada** *f*
sin. bovada f
- 1342 **pareller** *-a m i f*
es yuntero -ra m y f
Persona que llaura amb un parell de muls.
- 1343 **paret seca** *f*
es albarrada f
es pared de piedra seca f
es pared seca f
Paret construïda amb pedres, sense cap tipus de material que les lligui.
- 1344 **parra** *f*
es parra f
Vinya cultivada en forma alta, distribuïda de forma horitzontal, generalment enfilada i sostinguda per estolons de forma plana.
- 1345 **partenocàrpia** *f*
es partenocarpia f
Formació del fruit sense fecundació prèvia dels primordis seminals.
- 1346 **partenocàrpia accidental** *f*
es partenocarpia accidental f
Partenocàrpia provocada per factors climàtics.
- 1347 **partenocàrpia estimulativa** *f*
es partenocarpia estimulativa f
Producció de fruits partenocàrpics per pol·linització però sense fecundació.
Nota: És típica d'algunes varietats de raïm.
- 1348 **partenocàrpia induïda** *f*
es partenocarpia inducida f
Partenocàrpia provocada per l'aplicació de reguladors de creixement.
- 1349 **partenocàrpia vegetativa** *f*
es partenocarpia vegetativa f
Partenocàrpia que no necessita l'estímul de la pol·linització.
Nota: És típica especialment del caqui i de la figuera.
- 1350 **parterre** *m*
es parterre m
Espai d'un jardí plantat de flors o de gespa i generalment amb caminals.
- 1351 **partidor** *m*
es partidor m
Dispositiu que serveix per dividir l'aigua d'un canal de rec en diversos corrents.

- 1352 **pasta saturada** *f*
es pasta saturada f
 Pasta que s'obté afegint aigua a un determinat pes de terra, de manera que tots els porus quedin saturats d'aigua, que serveix per determinar el pH del sòl.
- 1353 **pastera** *f*
es artesilla f
 Recipient que, en una sínia, rep l'aigua que hi aboquen els catúfols.
- 1354 **pastera** *f*
es artesa f
es masera f
 Recipient de fusta, de fons pla i parets interiors inclinades, dins el qual es pasta la farina per fer els pans.
- 1355 **patotoxina** *f*
es patotoxina f
 Toxina produïda per un patogen amb el fi d'atacar els teixits de l'hostatger.
- 1356 **patró** *m*
sin. compl. peu m
sin. compl. portaempelt m
es patrón m
es pie m
es portainjerto m
 Planta que serveix de base a l'empelt perquè desenvolupi el sistema radicular de la nova planta.
- 1357 **peciól** *m*
es peciolo m
es peciólo m
 Part més estreta de la fulla, que uneix el limbe amb la tija.
- 1358 **peciolar** *adj*
es peciolar adj
 Relatiu o pertanyent al peciól.
- 1359 **peduncle** *m*
es pedúnculo m
 Suport allargat i més aviat gruixut d'un organisme vegetal, generalment part d'una tija, una flor o una inflorescència.
- 1360 **penicil·li** *m*
es penicilio m
 Floridura del gènere *Penicillium*, de l'ordre de les eurocials.
- 1361 **percolació** *f*
es percolación f
 Circulació de la solució nutritiva del substrat en els conreus sense sòl.
- 1362 **percolació** *f*
es percolación f
 Moviment descendent de l'aigua a través del sòl.
- 1363 **perenne** *adj*
es perenne adj
 Dit de la planta que viu més de dos anys.

perenne

- 1364 **perenne** *adj*
es perenne adj
Dit de la fulla que viu més d'un període vegetatiu.
- 1365 **perla** *f*
Part opaca del gra d'arròs del qual s'ha llevat la testa.
- 1366 **perxejar** *v tr*
es varear v tr
Fer caure la fruita d'un arbre amb una perxa per recol·lectar-la.
- 1367 **pes específic** *m*
es peso específico m
Pes en quilograms d'un volum de 100 l de gra, mesurat en unes condicions estàndards.
- 1368 **pesticida** *m*
sin. producte fitosanitari m
sin. compl. fitosanitari m
sin. compl. plaguicida m
es pesticida m
es plaguicida m
Producte químic que s'utilitza per lluitar contra els fongs, els insectes i les males herbes.
- 1369 **peu** *m*
veg. patró m
- 1370 **pic** *m*
es pico m
Eina que consisteix en una peça de ferro o d'acer, acaba-
- da en punta en un dels seus extrems o en tots dos, proveïda d'un mànec, que serveix per picar la terra endurida.
- 1371 **picadora** *f*
es picadora f
Màquina agrícola que sega, trosseja i carrega en un remolc el farratge, verd o sec.
- 1372 **picarol** *m*
es esquila f
Esquilla petita, que fa de 4 a 12 cm d'alçada, generalment de forma aplanada, que duen penjada les cabres, les ovelles i els bous.
- 1373 **picassó** *m*
Martell gros, però no tant com la picassa, amb el ferro acabat en punta per un extrem i en un tronc de piràmide per l'altre, que serveix per trossejar pedra.
- 1374 **piló** *m*
Peça gruixuda i massissa de fusta, generalment de forma cilíndrica, que serveix per seure-hi o per picar-hi o tallar-hi alguna cosa.
- 1375 **pinçar** *v tr*
sin. espuntar v tr
- 1376 **pinta** *f*
es peine m

- Eina consistent en una làmina prima generalment metàl·lica, proveïda de pues, que forma part de diverses màquines agrícoles.
- 1377 **pinyol** *m*
es hueso m
Part interna llenyosa d'un fruit carnós.
- 1378 **pinyolar** *v intr*
es formarse y endurecerse el hueso [de un fruto] v pron
Formar-se i endurir-se el pinyol d'un fruit.
- 1379 **piretrina** *f*
es piretrina f
Insecticida natural contingut en els aquenis i les flors del crisantem, espècies de *Chrysanthemum*, que s'obté a partir de flors seques i polvoritzades o per síntesi química.
- 1380 **plaga** *f*
es plaga f
Proliferació massiva i sobtada d'organismes vivents de la mateixa espècie que causa grans danys a poblacions animals o vegetals.
- 1381 **plaguicida** *m*
veg. pesticida m
- 1382 **plançó** *m*
es plantón m
es rampollo m
Rebrot plantat perquè arrelí.
- 1383 **plançó** *m*
es pimpollo m
es plantón m
Arbre nou destinat a ser trasplantat.
- 1384 **plantació** *f*
sin. vinya f
es plantación f
es viña f
Conjunt de ceps plantats que consituteix una unitat de cultiu.
- 1385 **plantació** *f*
es plantación f
Gran explotació agrícola, generalment de plantes d'una mateixa classe, amb finalitats comercials.
- 1386 **plantació** *f*
es plantación f
Conjunt de plantes conreades.
- 1387 **plantació** *f*
es plantación f
Col·locació de les plantes en un lloc definitiu de conreu.
- 1388 **plantació amb arrel nua** *f*
es plantación a raíz desnuda f

plantació amb mota

- Plantació d'arbres i arbusts sense massa de terra adherida a les arrels.
- 1389 **plantació amb mota** *f*
sin. **plantació amb pa de terra** *f*
es plantación en cepellón *f*
Plantació d'arbres i arbusts preparats per trasplantar amb la terra al voltant de les arrels.
- 1390 **plantació amb pa de terra** *f*
sin. **plantació amb mota** *f*
- 1391 **plantació d'alta densitat** *f*
es plantación de alta densidad *f*
Plantació en què s'ha augmentat considerablement el nombre d'arbres per hectàrea de manera permanent, generalment a causa de la manipulació del seu desenvolupament.
- 1392 **plantació manual** *f*
es plantación manual *f*
Plantació que es fa sense l'assistència de màquines.
- 1393 **plantació mecànica** *f*
es plantación mecánica *f*
Plantació en què les plantes es col·loquen en terra mecànicament.
- 1394 **plantada** *f*
sin. **envinyada** *f*
- 1395 **plantador** *m*
es plantador *m*
Eina agrícola, consistent generalment en una pala triangular de ferro proveïda d'un mànec amb un agafador al seu extrem, que serveix per plantar i trasplantar.
- 1396 **plantadora** *f*
es plantadora *f*
Màquina agrícola que, amb diversos mecanismes, colga a terra especialment tubercles, però també llavors, bulbs i plançons.
- 1397 **plantar** *v tr*
es plantar *v tr*
Ficar dins la terra una planta, un arbrissó, un tubercle o un esqueix perquè hi creixi.
- 1398 **plantar a portell** *v tr*
es plantar a tresbolillo *v tr*
es plantar al tresbolillo *v tr*
Plantar els arbres formant rengles paral·lels, de manera que els de cada un es corresponguin amb el punt mitjà dels buits que deixen els dos arbres del rengle del seu costat.
- 1399 **planter** *m*
sin. **viver** *m*
es plantel *m*

Lloc on es planten i es crien les plantes destinades a ser trasplantades.

1400 **planter** *m*
es plantel m

Conjunt de plantes joves destinades a ser trasplantades.

1401 **plàntula** *f*
es plántula f

Planta que comença a germinar.

1402 **platabanda** *f*
es arriate m
es platabanda f

Llenca alçada de terra, generalment al peu d'una paret, plantada de flors i arbusts.

1403 **pleta** *f*
sin. compl. closa f
sin. compl. devesa f
es dehesa f

Tros de terra tancat destinat al pasturatge del bestiar.

1404 **plomatge** *m*
es plumaje m

Conjunt de les plomes que cobreixen el cos d'un ocell.

1405 **poalanca** *f*
veg. cigonya f

1406 **poda** *f*
es poda f

Operació que consisteix a treure, de manera metòdica, les branques supèrflues, malaltes o mortes dels arbres, dels arbusts i dels ceps, per deixar-los en millors condicions de producció o per donar-los una forma determinada.

1407 **poda d'arrels** *f*
es poda de raíces f

Poda que consisteix a tallar les arrels en el planter per estimular-ne el creixement i facilitar-ne la trasplantació.

1408 **poda d'estiu** *f*
sin. poda en verd f
es poda en verde f

Poda lleugera durant l'etapa de creixement que consisteix a eliminar els brots superiors de l'arbre o dels arbusts quan tenen fulla per controlar-ne el desenvolupament.

1409 **poda d'hivern** *f*
sin. poda en sec f
es poda de invierno f
es poda en seco f

Poda que es realitza durant el període de repòs vegetatiu de la vinya, des de la caiguda de la fulla fins a la brotació.

1410 **poda de formació** *f*
es poda de formación f

Poda que s'aplica a les espècies fruíteres per regularitzar i

poda de fructificació

- equilibrar harmònicament el desenvolupament de la capçada.
- 1411 **poda de fructificació** *f*
es poda de fructificación *f*
Poda que consisteix a eliminar periòdicament les branques defectuoses o sobreres de l'arbre per aconseguir fruits o perquè se'n mantengui la fructificació.
- 1412 **poda de neteja** *f*
es poda de limpieza *f*
Poda que consisteix a eliminar les branques seques, malaltes o mal orientades dels arbres o dels arbusts per sanejar-los.
- 1413 **poda en sec** *f*
sin. **poda d'hivern** *f*
- 1414 **poda en verd** *f*
sin. **poda d'estiu** *f*
- 1415 **podador** *-a m i f*
sin. **esporgador** *-a m i f*
- 1416 **podadora** *f*
es podadera *f*
Eina que s'empra per tallar les branques sobreres, mortes o malaltes, dels arbres, arbusts, ceps, etc.
- 1417 **podadora de fulla** *f*
veg. **falçó** *m*
- 1418 **podadora de jardiner** *f*
es podadera para setos *f*
es tijera de jardinero *f*
Podadora de tisora de fulles llargues amb mànecs llargs de fusta.
- 1419 **podadora de tisora** *f*
sin. **estisores de podar** *f pl*
- 1420 **podar** *v tr*
sin. **esporgar** *v tr*
- 1421 **poder absorbent** *m*
es poder absorbente *m*
Propietat dels col·loides del sòl, carregats d'electricitat negativa, de retenir els cations o càrregues positives, la qual cosa determina la capacitat nutritiva del sòl.
- 1422 **podridura** *f*
veg. **floridura** *f*
- 1423 **podridura de les arrels** *f*
sin. compl. **barba de vaca** *f*
es podredumbre de las raíces *f*
Podridura causada pels fongs *Armillaria mellea* i *Rosselinia necatrix*, que ataca l'escorça de les arrels, especialment greu en els arbres fruiters i la vinya.
- 1424 **podrit de castanyer** *m*
sin. **terra de castanyer** *f*
Adob natural resultant de la descomposició de les restes mortes dels castanyers.

- 1425 **policonreu** *m*
veg. policultura *f*
- 1426 **policultiu** *m*
veg. policultura *f*
- 1427 **policultura** *f*
sin. compl. policonreu *m*
sin. compl. policultiu *m*
es policultivo *m*
- Sistema de conreu que consisteix a conrear en una mateixa terra diverses espècies vegetals.
- 1428 **política agrícola comuna** *f*
es política agrícola común *f*
- Conjunt de decisions preses per la Comunitat Europea amb l'objectiu d'incrementar la productivitat, garantir un nivell de vida equitatiu a la població agrícola, establir els mercats, garantir la seguretat del proveïment i assegurar al consumidor els subministaments a uns preus raonables.
- 1429 **politja** *f*
sin. corriola *f*
- 1430 **pollegó** *m*
es gajo *m*
- Branqueta curta o broc tallat del tronc d'una planta.
- 1431 **pollís** *m*
es chupón *m*
- 1432 **polpa** *f*
es pulpa *f*
- Part carnosa dels fruits o d'altres òrgans vegetals.
- 1433 **polvoritzadora** *m*
es pulverizador *m*
- Màquina agrícola emprada per fumigar plantes mitjançant la polvorització del líquid, especialment en extensions considerables.
- 1434 **polvoritzadora de motxilla** *f*
es pulverizador de mochila *m*
- Polvoritzadora portàtil, de 15-20 litres de cabuda, que un operari duu penjada a l'esquena.
- 1435 **pomologia** *f*
es pomología *f*
- Part de l'horticultura que tracta del conreu dels fruits comestibles.
- 1436 **poncella** *f*
sin. capoll *m*
- 1437 **porgadures** *fpl*
veg. porgueres *fpl*

porgar

- 1438 **porgar** *v tr*
sin. garbellar v tr
- 1439 **porgar** *v intr*
es caer prematuramente [un fruto] v intr
Caure els fruits d'un arbre abans de madurar.
- 1440 **porgueres** *fpl*
sin. compl. garbelladures fpl
sin. compl. porgadures fpl
es ahechaduras fpl
es granzas fpl
Restes que queden al garbell un cop s'ha porgat el blat o altres cereals.
- 1441 **porós -osa** *adj*
es poroso -sa adj
Dit d'un sòl amb porositat alta.
- 1442 **porositat** *f*
es porosidad f
Relació del volum de l'espai d'un sòl no ocupat per la fracció sòlida i el volum total del sòl.
- 1443 **portadora** *f*
es comporta f
Recipient per transportar raïm, vi, fruita, terra, etc., format per dogues de fusta, de fons i boca generalment ovalats, més alt que ample i amb la boca més gran que el fons,
- proveït de dos agafadors situats als extrems del diàmetre gran de la boca.
- 1444 **portaempelt** *m*
veg. patró m
- 1445 **portella** *f*
Post llevadissa de fusta d'un carro que serveix perquè no caigui la càrrega.
- 1446 **porxo** *m*
es cobertizo m
Espai cobert, limitat lateralment per columnes i adossat per l'altre costat a un mur o façana, destinat a protegir de la intempèrie persones, animals o coses.
- 1447 **porxo** *m*
es desván m
Habitació o conjunt d'habitacions del pis més alt d'una casa, sota teulada, que es destina generalment a guardar-hi les eines, la collita o objectes de poc ús.
- 1448 **possessió** *f*
sin. granja f
- 1449 **praticultura** *f*
es praticultura f
Part de l'agricultura que tracta del conreu, l'estudi i la millora de prats i pastures.

- 1450 **premsa** *f*
es prensa f
 Màquina agrícola que s'utilitza per reduir el volum d'alguns productes agrícoles per compressió, per facilitar-ne l'emmagatzematge i la conservació i també per extreure'n el suc.
- 1451 **primall** *m*
sin. primalla f
es terreno delgado m
es tierra de poca profundidad f
 Terra de conreu poc profunda.
- 1452 **primalla** *f*
sin. primall m
- 1453 **primerenc -a** *adj*
es temprano -ra adj
es temprano -na adj
 Dit de la fruita que arriba o madura abans del temps ordinarí.
Nota: Per oposició a tardà -ana.
- 1454 **procumbent** *adj*
sin. compl. ajagut -da adj
sin. compl. prostrat -ada adj
es postrado -da adj
es procumbente adj
es tendido -da adj
 Dit de les tiges i les plantes recolzades o ajagudes a terra, però no arrelades.
- 1455 **producte fitosanitari** *m*
sin. pesticida m
- 1456 **prostrat -ada** *adj*
veg. procumbent adj
- 1457 **pteridòfits** *m pl*
es pteridofitas f pl
es pteridofitos m pl
 Plantes coromofítiques i arquegoniades, amb alternança de generacions, que comprèn els licopodis, les selaginelles, els isòets, les coes de cavall i les falgueres.
- 1458 **pua** *f*
sin. muda f
- 1459 **purí** *m*
es purín m
 Líquid constituït per una mescla de dejeccions sòlides i líquides, restes de jaç, restes de productes d'alimentació animal i aigua, que és usat com a adob.
Nota: Usat generalment en plural, purins.
- 1460 **purina** *f*
es purina f
 Compost heterocíclic, de dos anells, format per la unió de pirimidina i imidazole, que intervé en l'estructura d'un gran nombre de composts naturals d'interès biològic.

Q

- 1461 **quadró** *m*
es cuartón m
 Tros de terra de conreu de forma quadrada.
- 1462 **quartar** *v tr*
es cuartar v tr
 Llaurar un camp per quarta vegada dins el mateix any.
- 1463 **quartera** *f*
es cuartera f
 Mesura de capacitat per a grans que equival aproximadament a 70 litres.
- 1464 **quarterada** *f*
es cuarterada f
 Mesura de superfície agrària que equival a 71,03 àrees o 7.103 m².
- 1465 **quartó** *m*
es cuartón m
 Mesura de superfície agrària igual a la quarta part d'una quarterada, equivalent a 1.775 m².
- 1466 **quelat de ferro** *m*
es quelato de hierro m
 Complex de coordinació a base de ferro que s'utilitza per combatre la clorosi fèrrica dels conreus.
- 1467 **quimera** *f*
es quimera f
 Individu vegetal mixt format per via vegetativa a partir del cal·lus d'un empelt.
- 1468 **quintana** *f*
 Tros de terra tancat de paret al voltant d'una casa de pagès.

R

- 1469 **rabassa** *f*
veg. **soca** *f*
- 1470 **rabasta** *f*
veg. **tafarra** *f*
- 1471 **rafal** *m*
es casa de campo *f*
es rafal *m*
Casa de camp amb un tros de terra no gaire gran.
- 1472 **raïm** *m*
es racimo *m*
es uva *f*
Fruita comestible de la vinya constituïda per un conjunt de baies, els grans de raïm, agrupades al voltant d'un eix ramificat.
- 1473 **raïm blanc** *m*
es uva blanca *f*
Raïm amb la pell dels grans de raïm groguenca o verdosa.
- 1474 **raïm negre** *m*
es uva tinta *f*
Raïm amb la pell dels grans de raïm morada o rogenca.
- 1475 **raïm pansa** *m*
sin. **raïm panser** *m*
es uva de pasificación *f*
Raïm destinat a ser tractat per obtenir-ne panses.
- 1476 **raïm panser** *m*
sin. **raïm pansa** *m*
- 1477 **raïmar** *v intr*
es racimar *v intr*
Produir raïms.
- 1478 **ram** *m*
es ramo *m*
Branca amb fulles tallada de l'arbre.
- 1479 **rama** *f*
es rama *f*
Conjunt de les branques d'un arbre, especialment les més primes o allunyades de la soca.
- 1480 **ramal** *m*
sin. **ronsal** *m*
es ramal *m*
es ronzal *m*
Corda que es ferma al coll o al cap del les bísties per fermar-les o per menar-les caminant.
- 1481 **ramar** *v intr*
veg. **brancar** *v intr*
- 1482 **rampant** *m*
es rampa *f*
Terreny que fa pendent.
- 1483 **rampí** *m*
es rastrillo *m*

rampinadora

- Eina agrícola consistent en un mànec llarg que té en un extrem un travesser proveït de dents de fusta o de ferro, que serveix per arreplegar la palla, l'herba segada, per gratar la terra, etc.
- 1484 **rampinadora** *f*
es rastrillo m
Màquina agrícola que serveix per recollir, airejar i voltejar el fenc.
- 1485 **rampinar** *v tr*
es rastrillar v tr
Recollir l'herba, la palla, etc., amb el rampí o la rampinadora.
- 1486 **rampoina** *f*
es broza f
es chupones m pl
Conjunt de brots perjudicials d'una planta que convé treure.
- 1487 **rapa** *f*
es escobajo m
es raspa f
es raspajo m
Part llenyosa del raïm que sosté els grans de raïm.
- 1488 **rapa** *f*
es rapa f
Raïmet que formen les flors de l'olivera.
- 1489 **rapar** *v intr*
es echar la rapa v tr
Treure rapa l'olivera.
- 1490 **rasadora** *f*
es raedera f
es rasqueta f
Peça corba d'acer d'una arada de discs que serveix per tombar la terra que s'hi adhereix.
- 1491 **rasclar** *v tr*
es rastrillar v tr
Arreplegar la palla o l'herba amb el rascle.
- 1492 **rasclar** *v tr*
es rastrillar v tr
Passar el rascle per damunt d'un sòl per desfer els terrossos i deixar la terra més fina.
- 1493 **rascle** *m*
sin. esterrossador m
- 1494 **rasplet** *m*
es rastrillo m
Rascle petit que normalment s'empra per fer solcs per sembrar.
- 1495 **ratat** *m*
Malaltia de l'olivera produïda per l'aranyó.
- 1496 **raticida** *m*
es raticida m

- Producte tòxic emprat per exterminar rates.
- 1497 **raticida** *adj*
es raticida adj
Dit del producte tòxic emprat per exterminar rates.
- 1498 **rebordall** *m*
Residu d'hortalisses o de fruites.
- 1499 **rebordeir-se** *v pron*
sin. rebordonir-se v pron
es revenirse v pron
Aturar-se de créixer una planta abans d'estar ben formada.
- 1500 **rebordeir-se** *v pron*
sin. rebordonir-se v pron
es retoñar v intr
Tornar a rebrotar una planta.
- 1501 **rebordonir-se** *v pron*
sin. rebordeir-se v pron
- 1502 **rebordonir-se** *v pron*
sin. rebordeir-se v pron
- 1503 **rebranca** *f*
Branca que no surt directament de la soca, sinó d'una altra branca.
- 1504 **rebrot** *m*
sin. compl. lluc m
es rebrote m
es retoño m
- Brot nou que surt de l'arrel, la tija o la soca d'una planta llenyosa.
- 1505 **rebrotar** *v intr.*
sin. compl. llucar v intr
es rebrotar v intr
es retoñar v intr
Treure brots nous una planta.
- 1506 **rebrotim** *m*
Conjunt de rebrots d'una planta que solen perjudicar-la i s'han de treure.
- 1507 **rec** *m*
sin. canal de regatge m
- 1508 **recalç** *m*
sin. recalçament m
es recalce m
Acaramullament de terra al voltant del peu d'una planta o d'un arbre per protegir-los del fred, afavorir-ne l'escalfament i l'escorriment de l'aigua i per evitar que el sol arribi a les parts que es volen de color blanc.
- 1509 **recalçament** *m*
sin. recalç m
- 1510 **recer** *m*
sin. abric m
- 1511 **recol·lecció** *f*
veg. collita f

recol·lectar

- 1512 **recol·lectar** *v tr*
es recolectar v tr
Fer la collita de productes agrícoles.
- 1513 **recol·lectora** *f*
es cosechadora f
Màquina agrícola autopropulsada, arrossegada o empesada per un tractor, que serveix per fer la collita d'algun producte que produeix la terra.
- 1514 **recol·lectora d'hortalisses** *f*
es cosechadora de hortalizas f
Recol·lectora dissenyada especialment per rentar, seleccionar i encaixar les hortalisses.
- 1515 **recol·lectora de blat d'indi** *f*
veg. recol·lectora de blat de les Índies f
- 1516 **recol·lectora de blat de les Índies** *f*
sin. compl. recol·lectora de blat d'indi f
sin. compl. recol·lectora de blat de moro f
es cosechadora de maíz f
Recol·lectora amb un sistema de batuda i neteja dissenyat especialment per collir blat de les Índies.
- 1517 **recol·lectora de blat de moro** *f*
veg. recol·lectora de blat de les Índies f
- 1518 **reculant** *m*
sin. compl. reculera f
es cejadero m
Cadascuna de les corretges que van de la retranca als braços del carruatge, que serveixen perquè l'animal pugui fer recular el vehicle cap enrere o frenar-lo a les baixades.
- 1519 **reculera** *f*
veg. reculant m
- 1520 **recursos naturals** *m pl*
es recursos naturales m pl
Béns donats per la natura, a través del sòl, el subsòl, les aigües, la fauna, la vegetació, etc., necessaris per satisfer les necessitats humanes i com a primeres matèries dels processos productius.
- 1521 **redol** *m*
es cuadro m
Part d'un terreny on es conreen plantes generalment d'una mateixa espècie.
- 1522 **redorta** *f*
veg. sarment m
- 1523 **reforma agrària** *f*
es reforma agraria f
Procés polític de caràcter massiu que té com a objectiu fonamental un canvi en el règim de la propietat i l'explotació

- de la terra, fet que transforma les relacions entre els grups socials.
- 1524 **reg** *m*
veg. regatge m
- 1525 **regadiu** *m*
sin. compl. reguiu m
es regadío m
Terreny de conreu que es rega.
- 1526 **regador** *-a adj*
Dit del conreu o la planta que es pot regar o que necessita ser regat.
- 1527 **regadora** *f*
es regadora f
Recipient portàtil, de plàstic o de metall, que serveix per regar i que consisteix en una caixa cilíndrica amb un broc.
- 1528 **regar** *v tr*
sin. compl. irrigar v tr
es irrigar v tr
es regar v tr
Aportar humitat a un sòl amb mitjans artificials.
- 1529 **regatge** *m*
sin. compl. irrigació f
sin. compl. reg m
es irrigación f
es riego m
Distribució per mitjans artificials d'aigua a una terra de
- conreu per compensar la insuficiència de les precipitacions i de les reserves hídriques del sòl i afavorir el desenvolupament de les plantes.
- 1530 **regatge de superfície** *m*
es riego a pie m
es riego por gravedad m
es riego por superficie m
Regatge en què l'aigua circula a l'aire lliure per la superfície del terreny, generalment anivellada.
- 1531 **regatge gota a gota** *m*
sin. regatge localitzat m
sin. compl. microirrigació f
es microirrigación f
es irrigación por goteo f
es riego por goteo m
Regatge en què l'aigua es distribueix amb una pressió molt feble arran del peu de les plantes, a través d'uns orificis practicats en uns tubs que poden estar suspesos o bé recolzats sobre el sòl mateix.
- 1532 **regatge localitzat** *m*
sin. regatge gota a gota m
- 1533 **regatge per aspersió** *m*
es riego por aspersión m
Regatge que, mitjançant els aspersors, distribueix l'aigua en forma de pluja.

regatge per escolament

- 1534 **regatge per escolament** *m*
es riego por desborde m
Regatge de superfície que es practica en terrenys de poc pendent, on l'aigua flueix damunt el terreny per l'acció de la gravetat a través d'uns recs, uns reguerons i unes síquies.
- 1535 **regatge per infiltració** *m*
es riego por infiltración m
Regatge de superfície en què s'utilitzen carenes o erols de poca llargada, separats per uns recs o reguerons a través dels quals l'aigua es distribueix fins als peus de les plantes i s'infiltra progressivament en el sòl.
Nota: Aquest sistema de regatge s'utilitza en els conreus d'hortalisses i fruita.
- 1536 **regatge per submersió** *m*
es riego por sumersión m
Regatge de superfície que es realitza en terrenys plans, envoltats de discs, damunt els quals l'aigua roman un temps.
Nota: Aquest sistema de regatge és el que s'utilitza en arrossars.
- 1537 **regna** *f*
es rienda f
Cadascuna de les dues corretges de la brida amb què es governen els animals de sella o de tir.
- Nota:* Usat generalment en plural.
- 1538 **reguerall** *m*
veg. regueró m
- 1539 **regueró** *m*
sin. compl. reguerall m
sin. compl. reguerol m
es reguera f
es reguero m
Rec petit per on passa l'aigua per regar.
- 1540 **reguerol** *m*
veg. regueró m
- 1541 **reguiu** *m*
veg. regadiu m
- 1542 **reguívol** *-a adj*
es regadío -día adj
Dit d'un terreny que es pot regar.
- 1543 **regulador** *m*
es regulador de surco m
Dispositiu d'una arada que regula la fondària i l'amplada dels solcs mitjançant un ajustament de l'alçada de la rella i de la ganiveta.
- 1544 **regulador de creixement** *m*
sin. fitoregulador m
- 1545 **rejuveniment** *m*
es rejuvenecimiento m

rentadora de fruita i hortalisses

- Reversió de la fase de desenvolupament d'una planta mitjançant empelts successius de gemmes adultes en patrons juvenils o després de la formació d'embrions somàtics en explantacions d'origen adult.
- 1546 **rella** *f*
es reja f
- Peça de ferro tallant per un extrem i amb un mànec o una cua per l'altre, amb què és fixada al dental de l'arada, que serveix per penetrar dins la terra, tallar-la horitzontalment i obrir-hi els solcs.
- 1547 **remoure la terra** *v tr*
es remover la tierra v tr
- Tornar a cavar la terra o llaurar-la.
- 1548 **renadiu -iva** *adj*
sin. renadívol -a adj
es renaciente adj
- Dit de la planta o del fruit que torna a brotar sense ser sembrat de nou, molt sovint després de la sega.
- 1549 **renadívol -a** *adj*
sin. renadiu -iva adj
- 1550 **rendiment** *m*
es rendimiento m
- Pes o volum d'una collita en relació amb la unitat de super-
- fície conreada, que s'expressa normalment en tones per hectàrea o en quintars mètrics.
- 1551 **rendzina** *f*
es rendzina f
- Sòl format sobre roca calcària, amb un perfil poc profund i humífer, molt utilitzat en el conreu intensiu de cereals.
- 1552 **renglera** *f*
veg. filera f
- 1553 **rentadora d'arrels i tubercles** *f*
es lavadora de raíces y tubérculos f
- Màquina agrícola que, mitjançant un sistema de rotació de l'aigua, serveix per netejar les partícules adherides a les arrels i als tubercles.
- 1554 **rentadora d'ous** *f*
es lavadora de huevos f
- Màquina agrícola que, mitjançant un sistema de fricció amb raspalls de goma, neteja els ous amb aigua i detergent.
- 1555 **rentadora de fruita i hortalisses** *f*
es lavadora de frutas y hortalizas f
- Màquina agrícola, proveïda generalment d'un mecanisme de rentatge amb aigua per immersió o per aspersió, que ser-

repelar

veix per netejar les partícules adherides a la fruita i a les hortalisses.

1556 **repelar** *v tr*

es remondar v tr

Netejar per segona vegada un arbre.

1557 **replantar** *v tr*

es replantar v tr

Tornar a plantar arbres o plantes en un terreny.

1558 **ressegar** *v tr*

es resegar v tr

Segar per segona vegada un camp.

1559 **residual** *adj*

es residual adj

Dit del producte encara actiu sobre una superfície o sobre un organisme durant un temps després de la seva aplicació.

1560 **resistència** *f*

es resistencia f

Capacitat d'una espècie per suportar condicions ambientals desfavorables i l'acció d'agents patògens nocius.

1561 **ressementar** *v tr*

es resembrar v tr

Tornar a sembrar un terreny o una part d'aquest, general-

ment per haver-se fet malbé la primera sembrada.

1562 **restoblar** *v tr*

es resembrar [la misma simiente] v tr

Sembrar, en un terreny, el mateix cereal o el mateix llegum dos o més anys seguits.

1563 **restoble** *m*

es resiembra f

Sembrada de la mateixa llavor durant dos anys en un mateix camp.

1564 **retranca** *f*

veg. tafarra f

1565 **retranga** *f*

veg. tafarra f

1566 **revolució agrícola** *f*

es revolución agrícola f

Canvi profund i qualitatiu del procés de producció agrícola que afecta la natura de l'ecosistema conreat, la forma i la quantitat d'energia utilitzada, tant la humana com l'animal i la tècnica, la potència de les màquines i la productivitat del treball.

1567 **revolució verda** *f*

es revolución verde f

Procés d'adaptació i difusió de les tècniques modernes

agrícoles i ramaderes en països en via de desenvolupament, que ha donat com a resultat un gran increment de la producció de cereals.

1568 **robot agrícola** *m*

es robot agrícola m

Màquina que pot realitzar determinades tasques agrícoles.

1569 **robot munyidor** *m*

es robot de ordeño m

Robot agrícola que consisteix en un braç mecànic articulats amb una mugronera al seu extrem amb què duu a terme la munyida a través d'un ordenador que controla tot el procés de producció.

1570 **robot recol·lector** *m*

es robot recolector m

Robot agrícola emprat en la recol·lecció automatitzada de diversos productes agrícoles, com ara cítrics i fruita, amb un sistema de localització i de collita ràpida i sense fer-los malbé.

1571 **rodable** *m*

sin. tiràs m

es rastra [de empuje o tiro humano] f

es recogedor [de empuje o tiro humano] m

Eina que consisteix en una post fixada transversalment a

l'extrem d'un mànec llarg, que serveix per arreplegar el gra o per aplanar al terra.

Nota: El plural de tiràs és tiràs-sos.

1572 **romana** *f*

es romana f

Balança de braços desiguals, en què el cos que es pesa es col·loca a l'extrem del braç menor i s'equilibra amb un pes que es fa córrer al llarg del braç major.

1573 **rompre** *v tr*

sin. emprimar v intr

1574 **rompuda** *f*

sin. esbancada f

1575 **rompuda** *f*

sin. compl. rota f

es roturación f

Operació de llaurar la terra per primera vegada per conrear-la.

1576 **ronsal** *m*

sin. ramal m

1577 **ronya** *f*

sin. clivellat m

1578 **ronyac** *m*

Berruga que surt a l'escorça d'un arbre.

1579 **ròssec** *m*

veg. rosseguera f

rosseguera

- 1580 **rosseguera** *f*
sin. compl. ròssec m
es deslizadero m
Lloc rost per on es fan baixar, rossegant, els troncs i els feixos de llenya del bosc.
- 1581 **rostoll** *m*
es rastrojo m
Conjunt de les tiges de blat, ordi, sègol i altres cereals que romanen arrelades a la terra després de la sega.
- 1582 **rostollar** *m*
es rastrojera f
Conjunt de camps de rostoll.
- 1583 **rostollar** *v intr*
es rastrojear v intr
Pasturar el bestiar pel rostoll.
- 1584 **rostollar** *v intr*
es alzar v tr
Llaurar el rostoll.
- 1585 **rota** *f*
veg. rompuda f
- 1586 **rota** *f*
Tros de terra que era garriga i ha estat sembrada.
- 1587 **rotació de conreus** *f*
es rotación de cultivos f
Tècnica de conreu basada en l'alternança ordenada de diferents conreus en un ma-
- teix terreny, a fi d'aconseguir el màxim rendiment i evitar, a la vegada, el guaret i l'esgotament del sòl.
- 1588 **rotenona** *f*
es rotenona f
Cetona extreta de les arrels de diverses espècies de *Derris*, que s'utilitza com a insecticida contra els paràsits dels vegetals.
- 1589 **rovell** *m*
es añublo m
es roya f
Malaltia de les plantes causada per fongs uredinals, especialment del gènere *Puccinia*, que afecta sobretot les fulles i les tiges de cereals.
Nota: Generalment, el mot *rovell* va seguit del nom de la planta a la qual ataca: *rovell del blat*, *rovell del julivert*, *rovell del pèsol*, etc.
- 1590 **rovellar-se** *v pron*
es aherrumbrarse v pron
Agafar, els cereals, la malaltia del rovell.
- 1591 **rural** *adj*
es rural adj
Relatiu o pertanyent a la vida del camp i les seves labors.
- 1592 **ruralia** *f*
sin. camp m

S

- 1593 **saba** *f*
es savia f
 Líquid nutritiu que circula pels vasos conductors de les plantes, constituït d'aigua i substàncies minerals i orgàniques dissoltes.
- 1594 **saca** *f*
es saca f
 Sac gros, generalment de quatre pams d'amplada de boca, fet de tela ordinària, que serveix per contenir-hi cereals o altres productes agrícoles.
- 1595 **safareig** *m*
es alberca f
es estanque m
 Dipòsit artificial, fet de parets de pedra o de ciment, que conté l'aigua destinada a regar.
Nota: El plural de *safareig* és *safareigs* o *safaretjos*.
- 1596 **safra** *f*
es zafra f
 Collita de la canya de sucre.
- 1597 **saió** *m*
 Tros de terra apte per conrear, de dimensions variables segons les contrades.
- 1598 **saioner** *-a m i f*
 Persona que pren un o més saions per conrear-los.
- 1599 **saó** *f*
es sazón f
 Grau d'humitat d'una terra que és suficient per produir fruit, per llaurar o per sembrar, especialment després d'haver plogut.
- 1600 **sarment** *m o f*
es sarmiento m
 Branca llarga, prima i enfiladissa de plantes diverses.
- 1601 **sarment** *m o f*
sin. compl. redorta f
sin. compl. verga f
es sarmiento m
 Branca llarga i prima de la vinya d'on broten les fulles, els circells i els fruits.
- 1602 **sàrria** *f*
es serón m
 Recipient d'espart o de palma, en forma de senalla grossa, que forma bossa a cada un dels dos extrems, posat de través damunt d'una bístia i usat per transportar coses diverses.

SAT

- 1603 **SAT** *f*
veg. **societat agrària de trans-**
formació *f*
- 1604 **seca** *f*
veg. **sequera** *f*
- 1605 **secada** *f*
veg. **sequera** *f*
- 1606 **secall** *m*
es *reseco* *m*
es *reviejo* *m*
 Branca seca d'un arbre.
- 1607 **secall** *m*
es *secarral* *f*
 Terreny molt sec, en què l'aigua de pluja no cau gaire.
- 1608 **secall** *m*
 Fruit que té el bessó sec.
- 1609 **secalló** **-ona** *adj*
es *seco* **-ca** *adj*
 Dit del fruit molt bla i arrugat per madur.
- 1610 **sedàs** *m*
es *cedazo* *m*
 Cèrcol, generalment de fusta, amb un fons de teixit més o menys clar, que serveix per passar farina, guix, terra o altres matèries pulverulentes o granulars.
- 1611 **sega** *f*
sin. **segada** *f*
es *siega* *f*
 Acció i efecte de tallar les messes.
- 1612 **sega** *f*
es *siega* *f*
 Època en què es fa la sega.
- 1613 **segada** *f*
sin. **sega** *f*
- 1614 **segador** **-a** *m i f*
es *segador* **-ra** *m y f*
 Persona que fa feina de segar els sembrats.
- 1615 **segador** **-a** *adj*
es *segador* **-ra** *adj*
 Que sega o serveix per segar.
- 1616 **segadora** *f*
es *cosecadora* *f*
 Màquina agrícola que serveix per segar herba o cereals.
- 1617 **segadora-agarbadora** *f*
es *segadora*-*acondicionadora* *f*
 Màquina agrícola que sega els camps de cereals i, simultàniament, forma les garbes.
- 1618 **segadora-batedora** *f*
 Màquina agrícola que sega les messes i en fa la batuda.

- 1619 **segar** *v tr*
es segar v tr
 Tallar les messes o l'herba amb la falç, amb la dalla o amb la màquina segadora.
- 1620 **segó** *m*
es salvado m
 Pellofa dels cereals, especialment del blat, mòlta, que se separa de la farina i se subministra amb el pinso al bestiar i l'aviram.
- 1621 **sègol banyut** *m*
es cornezuelo del centeno m
 Sègol atacat pel fong ascomiçet *Claviceps purpurea*.
- 1622 **selecció** *f*
es selección f
 Procés sistemàtic d'elecció realitzada per la natura, resultat de la influència del medi, o realitzada per l'home, en una espècie animal o vegetal, dels individus que assegurin la reproducció d'aquesta espècie de manera preferent o exclusiva.
- 1623 **sella** *f*
es silla f
 Seient de cuir, adaptat a l'esquena del cavall, del qual pengen els gambals i els estreps.
- 1624 **selleter** *-a m i f*
es guarnicionero -ra m y f
 Persona que fabrica selles i altres guarniments de cuir per a les bísties.
- 1625 **selletó** *m*
sin. bastet m
- 1626 **selló** *m*
sin. bastet m
- 1627 **semar-se** *v pron*
es secarse v pron
 Perdre la força vital una planta.
- 1628 **sembra** *f*
sin. compl. sembrada m
es siembra f
 Operació d'escampar o de plantar les llavors de les plantes en una terra adientment llaurada i adobada perquè hi germinin.
- 1629 **sembra** *f*
es siembra f
 Període de l'any en què es duu a terme la sembra.
- 1630 **sembra a barreig** *f*
veg. sembra a eixams f
- 1631 **sembra a caveguell** *f*
veg. sembra a cavulls f

sembra a cavalls

- 1632 **sembra a cavalls** *f*
sin. compl. **sembra a caveguell** *f*
sin. compl. **sembra a motes** *f*
sin. compl. **sembra a poms** *f*
sin. compl. **sembra al colpet** *f*
sin. compl. **sembra amb paló** *f*
es sembra a golpes *f*
Sembra en què es fan clotets en terra on es dipositen alguns grans.
- 1633 **sembra a eixams** *f*
sin. compl. **sembra a barreig** *f*
sin. compl. **sembra a grapat** *f*
sin. compl. **sembra a pols** *f*
sin. compl. **sembra a ruix** *f*
es sembra a voleo *f*
Sembra en què el sembrador o la màquina sembradora distribueix a grapades el gra o les llavors a l'atzar.
- 1634 **sembra a grapat** *f*
veg. **sembra a eixams** *f*
- 1635 **sembra a mà** *f*
es sembra a mano *f*
Sembra en què la distribució de les llavors es fa a mà, al pas, procurant distribuir-les de manera uniforme.
- 1636 **sembra a motes** *f*
veg. **sembra a cavalls** *f*
- 1637 **sembra a pols** *f*
veg. **sembra a eixams** *f*
- 1638 **sembra a poms** *f*
veg. **sembra a cavalls** *f*
- 1639 **sembra a ruix** *f*
veg. **sembra a eixams** *f*
- 1640 **sembra a solc** *f*
sin. compl. **sembra a xorret** *f*
sin. compl. **sembra al solquet** *f*
es sembra a chorrillo *f*
es sembra en surco *f*
Sembra en què les llavors es dipositen a una certa profunditat dins uns solcs fets prèviament o durant la mateixa operació.
- 1641 **sembra a xorret** *f*
veg. **sembra a solc** *f*
- 1642 **sembra al colpet** *f*
veg. **sembra a cavalls** *f*
- 1643 **sembra al solquet** *f*
veg. **sembra a solc** *f*
- 644 **sembra amb paló** *f*
veg. **sembra a cavalls** *f*
- 1645 **sembra de precisió** *f*
es sembra de precisión *f*
Sembra, bàsicament amb màquines, en què s'enterren les llavors o l'estaca, segons el cas, a una profunditat i separació predeterminades.
- 1646 **sembra directa** *f*
es sembra directa *f*
Sembra en què les llavors se situen directament en un emplaçament definitiu, en un sòl

- amb unes condicions determinades d'humitat i de temperatura adequades.
- 1647 **sembra indirecta** *f*
es siembra indirecta f
 Sembra en què les llavors no se sembren directament sobre el sòl, sinó que se sembren a cobert, generalment en planters, per poder controlar les condicions ambientals.
- 1648 **sembrada** *f*
veg. sembra f
- 1649 **sembradora** *f*
es sembradora f
 Màquina agrícola arrossegada per un tractor que serveix per sembrar grans o llavors.
- 1650 **sembradora a cops** *f*
es sembradora a golpes f
 Sembradora que diposita les llavors en grups o d'una en una a una distància definida, de manera que formin una línia de sembra.
- 1651 **sembradora a eixams** *f*
sin. compl. sembradora a ruix f
es sembradora a voleo f
 Sembradora que escampa a l'atzar les llavors contingudes en una tremuja sobre tota la superfície que s'ha de sembrar.
- 1652 **sembradora a ruix** *f*
veg. sembradora a eixams f
- 1653 **sembradora adobadora** *f*
es sembradora abonadora f
 Sembradora que en una mateixa passada diposita les llavors i distribueix l'adob.
- 1654 **sembradora centrífuga** *f*
es sembradora centrífuga f
 Sembradora que distribueix les llavors a eixams per mitjà d'una tremuja amb paletes que giren a gran velocitat i dirigeixen les llavors, regulades per un sistema de comportes, cap als tubs de sortida.
- 1655 **sembradora pneumàtica** *f*
es sembradora neumática f
 Sembradora que distribueix les llavors a eixams amb un corrent d'aire que les envia cap als tubs de sortida.
- 1656 **sembradura** *f*
es sembradura f
 Llavor de cereal sembrada.
- 1657 **sembrar** *v tr*
es sembrar v tr
 Escampar o dipositar la llavor d'una planta en la terra.
- 1658 **sement** *f*
veg. llavor f

sementer

- 1659 **sementer** *m*
sin. compl. almàixera f
es almáciga f
es semillero m
Lloc on se sembren les plantes que després han de ser trasplantades.
- 1660 **semolina** *f*
es semolina f
Sèmola molt fina que s'utilitza en l'alimentació del bestiar.
- 1661 **senalla** *f*
es cenacho m
es espuerta f
Recipient fet de palma o d'espert, més ample de boca que de baix, que s'usa per contenir i transportar terra, fems i productes agrícoles.
- 1662 **sénia** *f*
veg. sínia f
- 1663 **sequer** *m*
es pasera f
Conjunt de canyissos plens de fruita per assecar, especialment albercocs i figues.
- 1664 **sequera** *f*
sin. compl. seca f
sin. compl. secada f
es sequía f
Absència o deficiència prolongada de pluja, que pot causar problemes greus en relació amb determinats conreus.
- 1665 **séquia** *f*
sin. canal de regatge m
- 1666 **séquia fillola** *f*
sin. sequiola f
sin. síquia fillola f
sin. siquiola f
es hijuela f
Síquia secundària d'un sistema de regatge, que pren l'aigua de la síquia mare.
- 1667 **séquia major** *m*
sin. canal principal m
- 1668 **séquia mare** *m*
sin. canal principal m
- 1669 **sequiola** *f*
sin. séquia fillola f
- 1670 **serreta** *f*
es perrillo m
Peça de ferro semicircular i amb una de les vores dentades, que es posa damunt el morro d'una bístia de tir per poder frenar-la o governar-la amb l'acció de les regnes.
- 1671 **sideració** *f*
es sideración f
Ús d'adobs verds.
- 1672 **silvinita** *f*
es silvinita f
Clorur doble de sodi i de potassi que s'empra com a fertilitzant.

- 1673 **singló** *m*
sin. gotim m
- 1674 **singló** *m*
sin. gotim m
- 1675 **singlonar** *v tr*
sin. esbagotar v tr
- 1676 **sínia** *f*
sin. compl. sénia f
es noria f
Màquina d'elevat aigua subterrània, especialment de pous poc profunds, que consisteix en una roda horitzontal, accionada per un animal que dona voltes, que engrana amb una altra roda vertical que mou una sèrie de catúfols al llarg d'una cadena sense fi, la part inferior de la qual va submergida en l'aigua.
- 1677 **síquia** *f*
sin. canal de regatge m
- 1678 **síquia fillola** *f*
sin. séquia fillola f
- 1679 **síquia major** *f*
sin. canal principal m
- 1680 **síquia mare** *f*
sin. canal principal m
- 1681 **siquiola** *f*
sin. séquia fillola f
- 1682 **sistema agrari** *m*
es sistema agrario m
- Sistema de producció que permet estudiar i caracteritzar una societat agrària i la seva agricultura i que respon a una sèrie de condicions geogràfiques i econòmiques, variables en l'espai i en el temps.
- 1683 **sitja** *f*
es silo m
Dipòsit, de planxa d'acer o de formigó armat, generalment elevat, que serveix per emmagatzemar i conservar productes agrícoles, especialment cereals.
- 1684 **sobrecingla** *f*
es sobrecincha f
Corretja o faixa que passa per davall la panxa d'una bístia i per damunt la manta cobertora, subjectant-la.
- 1685 **sobrellom** *m*
es lomera f
Conjunt de corretges que van col·locades damunt l'esquena d'una bístia de càrrega per mantenir al seu lloc les altres peces del guarniment.
- 1686 **sobresemar** *v tr*
es sobresemar v tr
Sembrar en una terra on no ha germinat el que s'ha sembrat.

sobtar-se

- 1687 **sobtar-se** *v pron*
es abochornarse v pron
es asurar v tr
Fer-se malbé els sembrats per una ventada càlida i seca.
- 1688 **soca** *f*
sin. compl. rabassa f
es cepa f
Part inferior de la soca d'un arbre o d'un arbust coberta per la terra, d'on arrenquen les arrels.
- 1689 **soca** *f*
es tronco m
Tronc d'un arbre.
- 1690 **socarrell** *m*
sin. fumagina f
- 1691 **societat agrària de transformació** *f*
sg/ SAT f
es sociedad agraria de transformación f
sg/ SAT f
Societat civil amb una finalitat economicosocial encaminada a produir, transformar i comercialitzar els productes agrícoles, ramaders i forestals, a realitzar millores en el medi rural i a prestar uns serveis comuns.
- 1692 **sofra** *f*
es sufra f
es zofra f
- Corretja ampla que passa per damunt el selletó i que té a cada extrem una anella formada pel mateix cuir dins la qual passen els braços del carro, que són així sostinguts.
- 1693 **sofre** *m*
es azufre m
Element químic no metàl·lic que s'utilitza com a raticida, fúngicida i acaricida.
- 1694 **sòl** *m*
sin. terra f
es suelo m
Capa superficial de l'escorça terrestre considerada segons la seva naturalesa o les seves qualitats reproductives.
- 1695 **solc** *m*
es surco m
Clot llarguer i de poca fondària, fet amb l'arada o amb l'aixada, per plantar-hi hortalisses o per remoure la terra.
- 1696 **solcar** *v tr*
es surcar v tr
Fer solcs a la terra per sembrar-hi.
- 1697 **soll** *f*
sin. compl. cort f
es pocilga f
Corral on es tenen els porcs tancats per engreixar-los.

- 1698 **solució** *f*
es solución f
 Adob líquid resultat de la dissolució d'un material fertilitzant en aigua.
- 1699 **solució nutritiva** *f*
es solución nutritiva f
 Solució de sals minerals en una proporció i una concentració adequades per al desenvolupament òptim d'un conreu hidropònic.
- 1700 **sorregar** *v tr*
es sorregar v tr
 Regar o humitejar accidentalment, per filtració, una terra diferent de la que es volia regar.
- 1701 **sublimat corrosiu** *m*
veg. clorur de mercuri (II) m
- 1702 **subsòl** *m*
es subsuelo m
 Sòl que es troba sota la capa del terreny de conreu o sota una capa de terra qualsevol.
- 1703 **subsolador** *m*
sin. arada de subsòl f
- 1704 **subsolar** *v tr*
es subsolar v tr
 Solcar amb el subsolador.
- 1705 **subsolatge** *m*
es subsolado m
 Acció i efecte de subsolar.
- 1706 **substrat** *m*
es sustrato m
 Sòl sobre el qual creix una planta.
- 1707 **sulfatació** *f*
es sulfatación f
es sulfatado m
 Aplicació de sulfat de coure o de ferro a les parts aèries de les plantes de conreu, per immersió o per polvorització, per combatre les malalties criptogàmiques.
Nota: La sulfatació es fa especialment sobre la vinya per protegir-la del míldiu.
- 1708 **sulfatadora** *f*
sin. compl. ensulfatadora f
es sulfatador m
es sulfatadora f
 Màquina de polvoritzar que s'empra en la sulfatació de la part aèria de les plantes de conreu.
- 1709 **sulfatar** *v tr*
sin. compl. ensulfatar v tr
es sulfatar v tr
 Aplicar a la vinya o a altres plantes de conreu una dissolució de sulfat de coure o de ferro, per immersió o per

superfosfat

polvorització, per combatre les malalties criptogàmiques.

1710 **superfosfat** *m*
es superfosfato *m*

Adob obtingut per acció de l'àcid sulfúric sobre el fosfat de calci tribàsic.

T

- 1711 **tabissot** *m*
es zuro m
 Panotxa de blat de les Índies desgranada.
- 1712 **taboll** *-a adj*
es enverado -da adj
 Dit de determinats fruits que comencen a prendre el color de madurs.
- 1713 **tafarra** *f*
sin. compl. rabasta f
sin. compl. retranca f
sin. compl. retranca f
es ataharre m
 Peça de cuir o de cànem que subjecta la sella o el bast passant per davall la coa de l'animal.
- 1714 **tafulla** *f*
es atahúlla f
es tahúlla f
 Mesura agrària meridional, quadrat de 16 braces, això és, 256 braces quadrades, equivalent a 10,64 àrees.
- 1715 **tala** *f*
sin. tallada f
es corta f
es corte m
es tala f
 Operació que consisteix a tallar els arbres d'un bosc per la base o a eliminar-los per qualsevol altre procediment.
- 1716 **tala d'ombra** *f*
 Tala que es duu a terme en uns quants arbres de manera que proporcionin una ombra completa al sòl.
- 1717 **tala de sembra** *f*
es corta de siembra f
 Tala que es duu a terme per donar més llum al sòl per a la sembra i la fructificació de les llavors.
- 1718 **tala manual** *f*
es corta manual f
es tala manual f
 Tala que es fa amb serres manuals o amb destrals.
- 1719 **tala mecànica** *f*
es corta mecánica f
es tala mecánica f
 Tala feta amb serres accionades per motor d'explosió o, no tant sovint, de funcionament elèctric o pneumàtic.
- 1720 **tallaarrels** *m*
es cortarraíces m

tallabarder

- Màquina agrícola emprada per reduir a fragments petits els tubercles i les arrels destinats a l'alimentació del bestiar o a la seva transformació en la indústria alimentària.
- 1721 **tallabarder** *m*
es cortasetos m
es tijeras cortasetos f pl
- Màquina amb dues fulles tallants en forma de serra acoblades a un cos on es troba el motor.
- 1722 **tallada** *f*
sin. tala f
- 1723 **tallagespa** *m*
es cortacésped m
- Segadora domèstica de petites dimensions, manual o motoritzada, emprada per tallar la gespa del jardí.
- 1724 **tallant** *m*
es cuchilla f
- Peça de ferro de l'arada que serveix per tallar la terra en llaurar.
- 1725 **tancó** *m*
- Tancat petit conradís que hi ha devora una casa de camp.
- 1726 **tany** *m*
sin. fillol m
- 1727 **tanyada** *f*
es renuevos m pl
es retoños m pl
- Conjunt de tanys d'una planta.
- 1728 **tardà -ana** *adj*
sin. tardívol -a adj
es tardío -a adj
- Dit d'una fruita que arriba o que madura tard.
- Nota:* Per oposició a *primerenc -a*.
- 1729 **tardaneries** *f pl*
sin. tardanies f pl
es tardíos m pl
- Fruits que es cullen a la tardor.
- 1730 **tardanies** *f pl*
sin. tardaneries f pl
- 1731 **tardívol -a** *adj*
sin. tardà -ana adj
- 1732 **tarquim** *m*
es tarquín m
- Fang que les aigües estancades dipositen en el fons.
- 1733 **tascó** *m*
es cuña f
- Tros de fusta o de metall, de secció triangular, que serveix per obrir cossos sòlids o per mantenir estrets dos cossos entre els quals es col·loca.
- 1734 **tauladora** *f*
es atabladera f

- Post llisa o amb tallants que es passa per damunt la terra de conreu per aplanar-la o per remoure-la.
- 1735 **telera** *f*
sin. compl. tenella f
es telera f
Travesser de fusta o de ferro de l'arada que subjecta el dental a la cameta i serveix per graduar l'angle que formen aquestes dues peces.
- 1736 **tellol** *m*
veg. camella f
- 1737 **tenalles** *fpl*
sin. estenalles fpl
- 1738 **tenassa** *f*
es rodal pedregoso m
Petita extensió de terra empedreïda que generalment es deixa sense conrear.
- 1739 **tenella** *f*
veg. telera f
- 1740 **terçar** *v tr*
sin. compl. tercejar v tr
es terciar v tr
Llaurar per tercera vegada la terra en el mateix any.
- 1741 **tercejar** *v tr*
veg. terçar v tr
- 1742 **terra** *f*
sin. sòl m
- 1743 **terra** *f*
es tierra f
Sòl aprofitable per a les activitats agrícoles.
- 1744 **terra agra** *f*
es tierra fuerte f
Terra poc apta per al conreu, de mal treballar.
- 1745 **terra alberenca** *f*
es tierra ligera f
Terra sorrenca, seca i de poc sòl.
- 1746 **terra alta** *f*
Terra que té l'aigua subterrània relativament endins.
Nota: Per oposició a terra baixa.
- 1747 **terra amorosa** *f*
es tierra franca f
Terra apta per al conreu, de bon treballar.
- 1748 **terra baixa** *f*
Terra que té l'aigua subterrània a poca profunditat.
Nota: Per oposició a terra alta.
- 1749 **terra campà** *f*
sin. terra de sembradura f
es tierra blanca f
es tierra campà f
es tierra de sembradura f
Terra sense arbres destinada al conreu de cereals.

terra conradissa

- 1750 **terra conradissa** *f*
sin. **terra de conreu** *f*
es terra de cultivo *f*
es terra de labor *f*
es terra de labranza *f*

Terra apta per ser conreada.
- 1751 **terra de castanyer** *f*
sin. **podrit de castanyer** *m*
- 1752 **terra de conreu** *f*
sin. **terra conradissa** *f*
- 1753 **terra de regadiu** *f*
sin. compl. **terra de reguiu** *f*
es regadío *m*
es tierra de regadío *f*

Terra dedicada a conreus que es fertilitzen amb regatge.
- 1754 **terra de reguiu** *f*
veg. **terra de regadiu** *f*
- 1755 **terra de secà** *f*
es secano *m*
es tierra de secano *f*

Terra de conreu que només es rega amb l'aigua de pluja.
- 1756 **terra de sembradura** *f*
sin. **terra campa** *f*
- 1757 **terra en repòs** *f*

Terra que s'ha deixat sense conreu durant una temporada.
- 1758 **terra ensorrada** *f*

Terra millorada amb una gran quantitat de sorra.
- 1759 **terra erma** *f*
es tierra yerma *f*
es yermo *m*

Terra improductiva.
- 1760 **terra fresca** *f*

Terra amb aiguamolls.
- 1761 **terra grassa** *f*

Terra amb molt de gruix sense roques.
- 1762 **terra gravosa** *f*

Terra amb macs i sense terrossos.
- 1763 **terra magra** *f*
sin. **terra prima** *f*

Terra de poc gruix, amb roca molt a prop de la superfície.
- 1764 **terra negra** *f*

Terra de color fosc i de bona qualitat per al conreu.
- 1765 **terra nova** *f*

Terra que és sembrada per primera vegada.
- 1766 **terra prima** *f*
sin. **terra magra** *f*
- 1767 **terra trida** *f*

Terra que no fa terrossos, sinó que és tota pulverulenta.

- 1768 **terra vegetal** *f*
es tierra vegetal f
 Terra amb molta matèria orgànica que la fa apta per al conreu.
- 1769 **terra verge** *f*
es tierra virgen f
 Terra que no ha estat mai conreada.
- 1770 **terramper** *m*
sin. terrella f
sin. terreller m
es terrera f
 Tros de terra improductiva, situada generalment a la falda d'una muntanya, on no creix vegetació.
- 1771 **terraprim** *m*
es terreno arenoso [de fácil cultivo] m
 Terreny arenós fàcil de conrear.
- 1772 **terratinent** *m i f*
es terrateniente m y f
 Persona propietària de terres, especialment d'una extensió mitjana o gran.
- 1773 **terrejador** *m*
es criba [para separar la tierra del grano] f
 Garbell que s'utilitza per separar la terra del gra.
- 1774 **terrella** *f*
sin. terramper m
- 1775 **terreller** *m*
sin. terramper m
- 1776 **terròs** *m*
es gleba f
es terrón m
 Porció de terra compacta que s'aixeca en llaurar o cavar.
- 1777 **terrotxa** *f*
 Terra dolenta per al conreu.
- 1778 **testera** *f*
es testera f
 Corretja que forma part de la brida i que va col·locada darrere el cap.
- 1779 **textura** *f*
es textura f
 Naturalesa i disposició de les partícules elementals d'un sòl definides per la seva dimensió (argiles, llims, sorres i graves), que determinen el conjunt de les propietats físiques d'aquest sòl.
- 1780 **tija** *f*
es tallo m
 Òrgan de la planta, normalment aeri i de creixement vertical, proveït de gemmes i portador de fulles.

timó

- 1781 **timó** *m*
es timón m
Peça de l'arada que, fixada a la cameta, la uneix al tir.
- 1782 **tirador** *m*
sin. vara f
es vara f
es varal m
Braç del carro que, formant parell amb un altre, serveix per junyir l'animal al carro.
- 1783 **tirant** *m*
es tirante m
Corretja, corda o peça rígida sotmesa a una tracció, que serveix per estirar una arada o una carreta.
- 1784 **tiràs** *m*
sin. rodable m
- 1785 **tirassa** *f*
es rastra f
es recogedor m
Tiràs de post grossa i mànec curt que és tirat per un animal.
- 1786 **tirassar** *v tr*
es recoger [con la rastra o con el recogedor] v tr
Arreplegar el gra o la palla amb el tiràs.
- 1787 **tisores de podar** *fpl*
sin. estisores de podar fpl
- 1788 **topògraf** *-a m i f*
es topógrafo -fa m y f
Persona experta en topografia.
- 1789 **topografia** *f*
es topografía f
Tècnica de determinar la forma i les dimensions d'un terreny i representar-lo gràficament.
- 1790 **topografia** *f*
es topografía f
Conjunt de particularitats que presenta la superfície d'un terreny.
- 1791 **tornall** *m*
Darrer solc que fa un llaurador quan deixa la llaurada que separa el tros llaurat del que no hi està.
- 1792 **toro** *m*
veg. bou m
- 1793 **tosell** *-a adj*
es chamorro -rra adj
Dit del blat o xeixa, sobretot d'espiga petita, que no té aresta.
- 1794 **toxina** *f*
es toxina f
Substància tòxica produïda per un organisme animal, vegetal o bacterià.

- 1795 **traçador** *m*
es marcador *m*
es trazador *m*
 Dispositiu de les sembradores que serveix per marcar sobre el sòl el camí que ha de seguir la roda davantera del tractor.
- 1796 **tractorista** *m i f*
es tractorista *m y f*
 Persona que condueix un tractor.
- 1797 **tragella** *f*
es traïlla *f*
 Caixò obert per un costat que, arrossegat o empès, serveix per llevar les desigualtats d'un terreny.
- 1798 **tragellar** *v tr*
es traillar *v tr*
 Anivellar la terra passant-hi la tragella.
- 1799 **traiga** *f*
es barzón *m*
 Anella de fusta o de ferro que subjecta el jou al timó de l'arada o a l'espigó de la carreta.
- 1800 **traqueobacteriosi** *f*
es traqueobacteriosis *f*
 Malaltia vascular de les plantes provocada per bacteris fitopatògens, que produeixen la necrosi dels vasos conductors de la saba.
- 1801 **traqueofusariosi** *f*
veg. fusariosi vascular *f*
- 1802 **traqueoverticil·losi** *f*
veg. verticil·losi *f*
- 1803 **traspalar** *v tr*
es traspalar *v tr*
 Ventar el gra amb la pala.
- 1804 **trasplantació** *f*
veg. trasplantament *m*
- 1805 **trasplantadora** *f*
es trasplantadora *f*
 Màquina agrícola que s'utilitza per plantar a terra les plantes criades en un viver un cop han arribat a un desenvolupament suficient.
Nota: Aquestes màquines estan dotades d'un dispositiu obridor de solcs, d'un tanc subministrador d'aigua, d'un sistema per depositar la planta i de discs cobridors del solc.
- 1806 **trasplantament** *f*
sin. compl. trasplantació *f*
es trasplante *m*
 Operació que consisteix a mudar una planta del lloc on està plantada a un altre.
- 1807 **trasplantar** *v tr*
es trasplantar *v tr*
 Mudar una planta del lloc on està plantada a un altre.

traumatonàstia

- 1808 **traumatonàstia** *f*
es traumatonastia f
Nàstia provocada per una ferida.
- 1809 **traumatotaxi** *f*
es traumatotaxis f
Canvi de posició dels nuclis de les cèl·lules intactes immediates o pròximes a una ferida d'una planta.
- 1810 **traumatotropisme** *m*
es traumatotropismo m
Tropisme causat per una ferida.
- 1811 **trill** *m*
es trillo m
Instrument agrícola que consisteix en un corró o en una post amb ferros tallants i que s'utilitza per batre o per capolar la palla.
- 1812 **trilla** *f*
es trilla f
Separació del gra de la palla.
- 1813 **trillar** *v tr*
es trillar v tr
Batre amb el trill.
- 1814 **tronc** *m*
es tronco m
Part d'un arbre o d'un arbust compresa entre les arrels i el naixement de les branques.
- 1815 **troncar** *v tr*
es cortar por el tronco v tr
Tallar un arbre pel tronc.
- 1816 **troncut –uda** *adj*
es duro –ra adj
Dit de la palla que no ha estat prou aixafada en la batuda.
- 1817 **tronxo** *m*
es troncho m
Tronc de les hortalisses.
- 1818 **tropisme** *m*
es tropismo m
Moviment d'orientació d'una planta o d'un membre seu per la influència d'un factor estimulants.
- 1819 **tros** *m*
es terreno m
es terruño m
Porció de terra de foravila, generalment de conreu.
- 1820 **trull** *m*
veg. cup m
- 1821 **tubercle** *m*
sin. compl. tubèrcul m
es tubérculo m
Porció curta i gruixada, generalment subterrània i de forma globulosa, d'alguna part de la planta, rica en substàncies de reserva.

1822 **tubèrcul** *m*
veg. **tubercle** *m*

1823 **tubercultura** *f*
es truficultura *f*

Conreu de tòfones amb finalitats comercials.

1824 **tuberització** *f*
es tuberización *f*

Fenomen fisiològic que es caracteritza per la formació de tubercles.

1825 **turgència** *f*
es turgencia *f*

Inflament de les cèl·lules vegetals per penetració d'aigua al protoplast, que contribueix a mantenir la planta erecta.

U

- 1826 **ull** *m*
es cogollo m
 Porció més interior d'alguns vegetals i d'algunes hortalisses, que és la part més tendra i atapeïda.
Nota: Es parla, per exemple, de l'*ull de l'enciam*.
- 1827 **ull** *m*
es botón m
es yema f
 Brot per on comença a sortir una planta.
- 1828 **ull de gall** *m*
es repilo m
 Malaltia de l'olivera produïda pel fong del grup deuteromicets *Spilocaea oleaginea*, que produeix taques marronoses sobretot a les fulles i de vegades als fruits i a les tiges tendres.
- 1829 **ull de gat** *m*
 Malaltia de les plantes produïda pel basidiomicet *Mycena citricolor*, que causa taques rodonesques a les fulles i finalment defoliació.
- 1830 **ulleres** *fpl*
veg. clucales fpl
- 1831 **umbracle** *m*
es umbráculo m
 Lloc cobert que deixa passar l'aire destinat a resguardar les plantes del sol.
- 1832 **urea** *f*
es urea f
 Substància soluble, component principal de l'orina dels mamífers, que s'utilitza com a font de nitrogen.

V

- 1833 **vara** *f*
sin. tirador m
- 1834 **variegació** *f*
es variegación f
Coloració irregular dels òrgans vegetals, com les fulles i les flors, amb l'aparició de taques més clares per la manca de pigments.
- 1835 **varietat** *f*
es variedad f
Categoria taxonòmica inferior a l'espècie i subspècie i superior a la forma.
- 1836 **varietat d'hivern** *f*
es variedad de invierno f
Varietat d'un conreu el cicle vegetatiu del qual requereix la vernalització per escurçar-lo i poder plantar la varietat a la primavera.
- 1837 **vencill** *m*
sin. vencís m
es tramojo m
es vencejo m
Lligall fet de brins de cereals, d'esparg o de sarment, per lligar garbes o feixos d'herba.
- 1838 **vencilló** *m*
- Corretja que va fixa a cada costella del collar d'una haveria i que serveix per lligar aquest amb el braç del carro o del forcat.
- 1839 **vencís** *m*
sin. vencill m
- 1840 **ventadora** *f*
es aventadora f
Màquina agrícola que serveix per netejar el gra de les impureses sobre un garbell amb un corrent d'aire produït per un ventilador.
- 1841 **ventar** *v tr*
es aventar v tr
Netejar el gra de les impureses amb la màquina ventadora.
- 1842 **ventrera** *f*
sin. compl. barriguera f
es barriguera f
Corretja que va de braç a braç del carro per davall del ventre de l'animal per evitar que el vehicle s'alci.
- 1843 **veral** *m*
es rodal m
Extensió de sembrat que es distingeix dels altres perquè és més alt o més ben espigat.

verdanc

- 1844 **verdanc** *m*
sin. **verduc** *m*
es verdasca *f*
Branca tendra i flexible.
- 1845 **verdassegar** *v tr*
es segar en verde *v tr*
Segar els cereals abans de ser madurs.
- 1846 **verduc** *m*
sin. **verdanc** *m*
- 1847 **verdura** *f*
es verdura *f*
Hortalissa conreada per aprofitar-ne les fulles i les tiges tendres (l'enciam, la col, els espinacs, etc.) o les inflorescències (el bròquil, la col-flori, la carxofa, etc.).
- 1848 **verema** *f*
sin. **veremada** *f*
es cosecha *f*
es recolección *f*
es vendimia *f*
Collita del raïm, que es duu a terme quan ha arribat al punt de maduració per fer vi o per al consum humà.
- 1849 **verema** *f*
sin. **veremada** *f*
es cosecha *f*
es recolección *f*
es vendimia *f*
Període en què es fa la collita del raïm.
- 1850 **verema** *f*
sin. **veremada** *f*
es cosecha *f*
es recolección *f*
es vendimia *f*
Quantitat total de raïm que s'ha collit.
- 1851 **veremada** *f*
sin. **verema** *f*
- 1852 **veremada** *f*
sin. **verema** *f*
- 1853 **veremada** *f*
sin. **verema** *f*
- 1854 **veremador** *m*
es cuévano *m*
Cove petit, de boca ovalada, amb una ansa grossa que va de banda a banda i dues de petites, que serveix per posar-hi el raïm i transportar-lo a les portadores.
- 1855 **veremador** *-a m i f*
es vendimiador *-ra m y f*
Persona que verema.
- 1856 **veremadora** *f*
es vendimiadora *f*
Màquina de veremar proveïda d'uns mecanismes que sacsegen els ceps per fer-ne caure els raïms.

- 1857 **veremall** *m*
sin. llimella f
- 1858 **veremar** *v tr i intr*
es vendimiar v tr i intr
Collir els raïms de la vinya quan són prou madurs.
- 1859 **veremar** *v tr i intr*
es vendimiar v tr i intr
Agafar els raïms, del cep o de la vinya, com a tasca global.
- 1860 **verga** *f*
veg. sarmen *m o f*
- 1861 **verger** *m*
es vergel m
Hort amb varietat de flors i d'arbres fruiters.
- 1862 **verguer** *m*
es jerpa f
es serpa f
Sarmen llarg que es deixa en un cep generalment per enterrar-lo perquè en brotin de nous.
- 1863 **vergueres** *fpl*
sin. batolles fpl
- 1864 **vergueró** *m*
Bastó curt que forma part de la verguera.
- 1865 **vernalització** *f*
es vernalización f
- Tractament de les llavors de cereals d'hivern o de les plantes joves que consisteix a deixar-les un temps a baixa temperatura per canviar-ne el ritme de desenvolupament, l'estació de germinació i la data de la floració.
- 1866 **verol** *m*
es envero m
Color d'un fruit quan perd la verdor i comença a madurar.
- 1867 **verol** *m*
es envero m
- 1868 **verolar** *v intr*
es enverar v intr
Fruit que comença a tenir color de madur.
- 1869 **verticil·losi** *f*
sin. compl. traqueovorticil·losi f
es verticilosis f
Malaltia vascular de les plantes produïda per fongs del gènere *Verticillium*, que produeix el marcimement de la planta.
- 1870 **vigor híbrid** *m*
veg. heterosi f
- 1871 **vinya** *f*
sin. plantació f

vinya

- 1872 **vinya** *f*
es viña f
Terreny plantat de vinya.
- 1873 **vinyater** *-a m i f*
es viñador -ra m y f
es viñero -ra m y f
Persona que té o conrea vinya.
Nota: En castellà, *viñero* *-ra* designa l'amo de la vinya.
- 1874 **virescència** *f*
es virescencia f
Fenomen que consisteix a tornar de color verd un òrgan que generalment no és d'aquest color.
- 1875 **viticultor** *-a m i f*
es viticultor -ra m y f
Persona experta en viticultura.
- 1876 **viticultura** *f*
sin. compl. ampelologia f
es viticultura f
Branca de l'agricultura dedicada a l'estudi i al conreu de la vinya per a la producció de raïm.
- 1877 **vitivinicultura** *f*
es vitivinicultura f
Art de conrear la vinya per a la producció de vi.
- 1878 **vitrescència** *f*
es vitrescencia f
Alteració fisiològica d'algunes fruites que es caracteritza per l'aparició d'àrees translúcides en els teixits interns.
- 1879 **vivaç** *adj*
es vivaz adj
Dit de la planta perenne que té les parts aèries anuals.
- 1880 **viver** *m*
sin. planter m
- 1881 **viver** *m*
es vivero m
Instal·lació destinada a criar animals aquàtics amb finalitats comercials.
- 1882 **vivotoxina** *f*
Substància tòxica produïda en una planta malalta, ja sigui per un patògen o per la mateixa planta, i que causa els símptomes de la malaltia.
- 1883 **volant** *m*
Falç grossa amb tall llis en lloc de dents.

X

- 1884 **xancre** *m*
sin. compl. càncer m
es càncer m
es cancro m
es chancro m
- Malaltia dels arbres, causada per criptògames o bacteris, que es caracteritza per una ulceració a l'escorça, amb tendència a estendre's i destruir els teixits veïns.
- 1885 **xapa** *f*
- Aixada petita amb el tall molt estret, que s'empra sobretot per entrecavar i tallar llenya prima.
- 1886 **xapeta** *f*
sin. compl. aixadell m
es escarda f
es escardillo m
- Aixada petita de fulla estreta que s'utilitza principalment per arrencar les males herbes i per fer clots no gaire fondos.
- 1887 **xerec** *m*
- Figa-flor que produeix una figuera que no n'acostuma a fer.
- 1888 **xerrac** *m*
sin. xorrac m
es serrucho m
- Instrument consistent en una fulla d'acer, d'una certa rigidesa però amb una mica de flexibilitat, que té una vora dentada i va fixada per un extrem a un mànec, i que serveix per serrar.
- 1889 **xisca** *f*
- Fems que s'utilitza especialment per adobar la terra.
- 1890 **xorrac** *m*
sin. xerrac m
- 1891 **xurriaques** *fpl*
veg. corretjades fpl

Z

1892 **ziram** *m*
es ziram m

Compost químic que actua com a fungicida, emprat per combatre diverses malalties, com ara el rovell, la septoriosi i el carbó, de les plantes conreades.

1893 **zooceidi** *m*
es zoocecidio m

Cecidi causat per un paràsit animal.

Índex de termes catalans

A

- ABA, 1
- abancalar, 2
- abrasir, 3
- abric, 4
- abrigar, 5
- abscess, 6
- abscisió, 7
- acantosi, 8
- àcar, 9
- acaricida, 10
- acariosi, 11
- aceró, 12
- àcid 2,4-diclorofenoxiacètic, 13
- àcid abscísic, 14
- àcid alternàric, 15
- àcid cacodílic, 16
- àcid cianúric, 17
- àcid fúlvic, 18
- àcid gibberèl·lic, 19
- àcid húmic, 20
- aclarida, 21
- aclarida, 22
- aclaridor, 23
- aclarir, 24
- acollar, 25
- acopar, 26
- acre, 27
- adherent, 28
- adob, 29
- adob compost, 30
- adob en solució, 31
- adob en suspensió, 32
- adob foliar, 33
- adob gasós, 34
- adob líquid, 35
- adob mineral, 36
- adob orgànic, 37
- adob simple, 38
- adob sòlid, 39
- adobadora, 40
- adobadora d'adobs líquids, 41
- adobament, 42
- adobament de cobertora, 43
- adobament de fons, 44
- adobament foliar, 45
- adobar, 46
- adobatge, 47
- aerobiosi, 48
- aeropònic -a, 49
- afilament, 50
- afilet-se, 51
- afinitat, 52
- agarbar, 53
- agost, 54
- agostejar, 55
- agostejar, 56
- agre, 57
- agricultor -a, 58
- agricultura, 59
- agricultura ecològica, 60
- agrimensor -a, 61
- agrimensura, 62
- agroclimatologia, 63
- agroenergètica, 64
- agrogeologia, 65
- agrologia, 66
- agrometeorologia, 67
- agronometria, 68
- agronomia, 69
- agropecuari -ària, 70
- agroquímica, 71
- agrotècnia, 72
- agrotip, 73
- agullada, 74
- aigua de peu, 75

aixada, 76
 aixadell, 77
 aixerriar, 78
 ajagut, 79
 ajagut -uda, 80
 ajovar, 81
 albarda, 82
 albelló, 83
 albicació, 84
 albinisme, 85
 alcalosi, 86
 aldrín, 87
 alfals, 88
 alforja, 89
 al·letrín, 90
 almàixera, 91
 alna, 92
 alqueria, 93
 alqueria, 94
 alternança, 95
 alternança irregular, 96
 alternança lliure, 97
 alternariosi, 98
 amfipercolatiu -iva, 99
 amilaci -àcia, 100
 aminotriazole, 101
 amitrol, 102
 amonificació, 103
 amonitrat, 104
 amorrallar, 105
 ampelita, 106
 ampelografia, 107
 ampelologia, 108
 andana, 109
 animal de bast, 110
 animal de pèl, 111
 animal de sella, 112
 ansí, 113
 antana, 114
 anticriptogàmic, 115
 anticriptogàmic -a, 116
 antigramínic, 117
 antigramínic -a, 118
 antiparasitari, 119
 antiparasitari -ària, 120
 antracnosi, 121
 antú, 122
 anual, 123
 anvers, 124
 any agrícola, 125
 anyer -a, 126
 anyívol -a, 127
 aparellar, 128
 apariar, 129
 àpex, 130
 apirènia, 131
 apoplexia, 132
 apradar, 133
 aquintanar, 134
 arada, 135
 arada brabant, 136
 arada calçadora, 137
 arada de discs, 138
 arada de pala, 139
 arada de pala fixa, 140
 arada de pala giratòria, 141
 arada de subsòl, 142
 arada enfondidora, 143
 arada múltiple, 144
 arada patatera, 145
 arada vinyatera, 146
 arborètum, 147
 arbori -òria, 148
 arboricida, 149
 arboricida, 150
 arboricultor -a, 151
 arboricultura, 152
 arbrar, 153
 arbrar-se, 154
 arbre, 155

arbust, 156
arçó, 157
arec -ega, 158
aregar, 159
arenament, 160
aresta, 161
arganells, 162
argolla, 163
arn, 164
arnera, 165
arnès, 166
arnot, 167
arpiots, 168
arquet, 169
arrabassada, 170
arrabassament, 171
arrabassar, 172
arrabassat -ada, 173
arramellar, 174
arrecerar, 175
arrel, 176
arrenal, 177
arrencadora, 178
arrencadora de tubercles, 179
arrencar, 180
arreus, 181
arrufat, 182
artificialització, 183
artiga, 184
artigar, 185
artròpodes, 186
arvense, 187
asfíxia, 188
aspergir, 189
aspersor, 190
asprar, 191
aspres, 192
assaonat -ada, 193
assaplanar, 194
assarb, 195

assecamment de l'alzina surera, 196
associació de conreus, 197
atrapamosques, 198
atzembla, 199
auxina, 200
avançament, 201
avortament, 202

B

bacteriocecidí, 203
badar-se, 204
badoc -a, 205
badocar, 206
badoquera, 207
bagant, 208
bagot, 209
bagotar, 210
baia, 211
bajoca, 212
bala, 213
balancí, 214
baleigs, 215
baleja, 216
balejar, 217
balejos, 218
bancal, 219
banya, 220
banyam, 221
barba, 222
barba de vaca, 223
barbada, 224
barbeta, 225
barcella, 226
bardissa, 227
bardissa, 228
barrat -ada, 229
barrat -ada, 230

barrera, 231
 barriguera, 232
 bassa, 233
 bassa, 234
 bast, 235
 baster -a, 236
 bastet, 237
 batedora, 238
 batolla, 239
 batollar, 240
 batolles, 241
 batre, 242
 batuda, 243
 beaces, 244
 beneficiar, 245
 bergantí, 246
 berruga, 247
 bescavar, 248
 bescavar, 249
 besllaurar, 250
 bessó, 251
 bident, 252
 bífer -a, 253
 bigot, 254
 binadora, 255
 biocida, 256
 biomassa, 257
 biometeorologia, 258
 bionutriente, 259
 biotecnologia, 260
 birbadora, 261
 birbar, 262
 blader -a, 263
 blader -a, 264
 blanquejar, 265
 blanquer, 266
 blat d'indi, 267
 blat de les Índies, 268
 blat de moro, 269
 blaveta, 270
 blima, 271
 boca de reg, 272
 boca de regatge, 273
 bocatge, 274
 boïc, 275
 boïga, 276
 boirar-se, 277
 boixa, 278
 boixa, 279
 boixadura, 280
 boixar-se, 281
 boixat, 282
 bolcament, 283
 boldró, 284
 boll, 285
 bombament, 286
 bombar, 287
 bombatge, 288
 bonyiga, 289
 bord -a, 290
 bord -a, 291
 bordall, 292
 borra de l'olivera, 293
 borro, 294
 borro sec, 295
 borronar, 296
 boscany, 297
 boterat, 298
 bou, 299
 bou, 300
 bovada, 301
 brabant, 302
 braç, 303
 braç de cavalló, 304
 bracer -a, 305
 branca, 306
 branca, 307
 brancar, 308
 brancatge, 309
 branquilló, 310

braquiat -ada, 311
brau, 312
breny, 313
brescat, 314
brida, 315
brilla, 316
briòfits, 317
brocada, 318
brossa, 319
brostim, 320
brot, 321
brotada, 322
brotar, 323
brou, 324
brou bordelès, 325
brou borgonyó, 326
brulla, 327
brullar, 328
bufat, 329
buina, 330
bulb, 331
bulbicultor -a, 332
bulbicultura, 333
burlot, 334
burro, 335

C

ca, 336
cabana, 337
cabana, 338
cabanya, 339
cabanya, 340
cabàs, 341
cabassa, 342
cabeçada, 343
cabeçó, 344
cabeçó, 345

cabestre, 346
cabestrell, 347
caçamosques, 348
cadena, 349
cadirat, 350
caduf, 351
caïnita, 352
caixonera, 353
calabruix, 354
calamarsa, 355
calçador, 356
calçar, 357
calcari -ària, 358
calcificació, 359
calcímetre, 360
calibre, 361
call, 362
call vermell, 363
cal·lus, 364
camatimó, 365
cambra agrícola, 366
cambra d'agricultura, 367
cambra de maduració, 368
camella, 369
cameta, 370
camió agrícola, 371
camp, 372
campa, 373
campana, 374
campanya, 375
canal de drenatge, 376
canal de regatge, 377
canal principal, 378
càncer, 379
canó, 380
canonet, 381
canyot, 382
canyota, 383
capacitat, 384
capacitat de canvi d'un sòl, 385

capatàs -assa agrícola, 386
 capça, 387
 capçada, 388
 capçaner, 389
 capcingle, 390
 capell, 391
 capficada, 392
 capficada múltiple, 393
 capficar, 394
 capficat, 395
 capficat, 396
 capgiró, 397
 capoll, 398
 capoll, 399
 caprificació, 400
 caprificar, 401
 captà, 402
 captan, 403
 capterrera, 404
 caramull, 405
 carbó, 406
 carbonar-se, 407
 carcany, 408
 carència, 409
 carga, 410
 càries, 411
 càrrega, 412
 carrejadores, 413
 carreta, 414
 carretó, 415
 carro, 416
 carro de bóta, 417
 carro de torn, 418
 carro de trabuc, 419
 carroll, 420
 casa de camp, 421
 casa de pagès, 422
 casa forestal, 423
 casal, 424
 casell, 425
 cassal, 426
 catúfol, 427
 cavall de tir, 428
 cavalló, 429
 cavalló, 430
 cavalló, 431
 cavallonadora, 432
 cavapalles, 433
 cavar, 434
 càvec, 435
 caveguet, 436
 cavim, 437
 cecidi, 438
 cendrosa de la vinya, 439
 centiàrea, 440
 cep, 441
 cèrcol, 442
 cercosporiosi, 443
 cerealicultura, 444
 cerealista, 445
 cerealista, 446
 cerealístic, 447
 cianamida càlcica, 448
 cicle, 449
 ciclohexilamina, 450
 cigonya, 451
 cimal, 452
 cimar, 453
 cingla, 454
 cista, 455
 citoquinina, 456
 citricultor -a, 457
 citricultura, 458
 civadar, 459
 civader, 460
 civadera, 461
 cladosporiosi, 462
 claper, 463
 claper, 464
 classejar, 465

clau, 466
claveró, 467
claviller, 468
cleda, 469
clinòstat, 470
clivellat, 471
clofolla, 472
cloràntia, 473
clorofil·la, 474
clorosi, 475
clorur de mercuri (II), 476
closa, 477
clotar, 478
clovella, 479
clucales, 480
coble, 481
coble, 482
coera, 483
cofi, 484
cohesió, 485
colgar, 486
colgat, 487
coll de l'arrel, 488
coll de la planta, 489
collar de càstig, 490
collar de força, 491
collera, 492
collidor -a, 493
collir, 494
collir, 495
collita, 496
collita, 497
collita, 498
compacte -a, 499
comparet, 500
complex absorbent, 501
compost, 502
compostatge, 503
comunitat de regants, 504
concentració parcel·lària, 505
concessió forestal, 506
condicionador, 507
condicionador, 508
condròmetre, 509
conradís -issa, 510
conrador -a, 511
conreadís -issa, 512
conreador -a, 513
conreadora, 514
conrear, 515
conreu, 516
conreu, 517
conreu associat, 518
conreu de cobertura, 519
conreu de secà, 520
conreu extensiu, 521
conreu hidropònic, 522
conreu intensiu, 523
conreu itinerant, 524
conreu secundari, 525
conreu sense terra, 526
conreu transgènic, 527
cooperativa agrícola, 528
corba, 529
corbell, 530
corbella, 531
corbellot, 532
cornamenta, 533
coronament, 534
coronar, 535
corral, 536
corral badívol, 537
corredora, 538
corredora, 539
corrents tel·lúrics, 540
corretgeta, 541
corretjades, 542
corriola, 543
cort, 544
corvicida, 545

cosmídi, 546
cotiledó, 547
cotilèdon, 548
cotonet de l'olivera, 549
cove, 550
covo, 551
creiximoni, 552
cremar la terra, 553
cresol, 554
crestall, 555
criptògam -a, 556
criptògames, 557
criptogàmia, 558
cromatisme, 559
cuc de la farina, 560
cuc de rossinyol, 561
cuc del blat, 562
cuca molla, 563
cuca patxa, 564
cuera, 565
cugula, 566
cuitor -a, 567
cultiu, 568
cultiu, 569
cultiu de teixits, 570
cultivable, 571
cultivador -a, 572
cultivadora, 573
cultivar, 574
cultivar, 575
cup, 576
cuscuta, 577

D

dalla, 578
dalladora, 579
dallar, 580

dama, 581
dard, 582
DDT, 583
decumbent, 584
deficiència, 585
defoliació, 586
defoliant, 587
defoliar, 588
degeneració, 589
degradació, 590
dehiscència, 591
dehiscent, 592
dendròmetre, 593
dendrometria, 594
denejar, 595
denominació d'origen, 596
dental, 597
denudació, 598
desagregar, 599
desalcalinització, 600
desarrelar, 601
desbarbadora, 602
desbarbar, 603
desbasificació, 604
desbrossadora, 605
desbrossar, 606
descalçador, 607
descalçament, 608
descalçar, 609
descalcificació, 610
descavallonadora, 611
descavallonar, 612
descucadora, 613
descucar, 614
descuscutar, 615
desenasprar, 616
desermar, 617
desfonament, 618
desfonar, 619
desgramar, 620

desgranament, 621
desgranar, 622
desinfecció, 623
desinfectar, 624
desinfestació, 625
desinfestar, 626
desinsectació, 627
desinsectar, 628
desnitrificació, 629
despallar, 630
despampolar, 631
desrapadora, 632
desrapar, 633
dessalatge, 634
dessaturació, 635
dessecació, 636
dessecament, 637
dessuador, 638
desterrossar, 639
destral, 640
destre, 641
desverdiment, 642
desverdir, 643
devesa, 644
diable, 645
diclorodifeniltricloroetà, 646
didal, 647
dieldrina, 648
dinitrocresol, 649
disc, 650
distribuïdor, 651
dogal, 652
drenar, 653
drenatge, 654
drosòmetre, 655
drupa, 656

E

ectodinamogen -ògena, 657
ectodinamomorf -a, 658
ectoparàsit -a, 659
edafització, 660
egua, 661
eguasser -a, 662
egüer -a, 663
eixam, 664
eixanguer, 665
eixarcolar, 666
eixarmentar, 667
eixobrir, 668
eixonar, 669
eixorbir, 670
electrocultiu, 671
eluviació, 672
embaladora, 673
embastar, 674
embrioide, 675
embuinar, 676
emmatar-se, 677
empall, 678
emparrar, 679
emparrat, 680
empelt, 681
empelt anglès, 682
empelt d'agulla, 683
empelt d'escorça, 684
empelt d'escudet, 685
empelt de borró, 686
empelt de canó, 687
empelt de canonet, 688
empelt de contacte, 689
empelt de corona, 690
empelt de fenedura, 691
empelt de gemma, 692
empelt de llengüeta, 693
empelt de pua, 694

empelt en T, 695
empeltador, 696
empeltador -a, 697
empeltar, 698
emprimar, 699
emprivada, 700
enaçar, 701
enasprar, 702
encimar, 703
enclusa, 704
encoixinament, 705
encruia, 706
endocarpi, 707
endoparàsit -a, 708
enfiladís -issa, 709
enfilall, 710
enforcadura, 711
enfosquiment enzimàtic, 712
enganxar, 713
enginyer -a agrònom -a, 714
enherbament, 715
enherbar, 716
enherbar-se, 717
enjojar, 718
enrellador, 719
ensellament, 720
ensellar, 721
ensitjar, 722
ensofrada, 723
ensofradora, 724
ensofrar, 725
ensulfatadora, 726
ensulfatar, 727
entrecavar, 728
entresolc, 729
envinyada, 730
epicarpi, 731
equivalent d'humitat, 732
era, 733
erer, 734
ererar, 735
erinosi, 736
erm, 737
ermàs, 738
esbadocar, 739
esbagotar, 740
esbancada, 741
esbromar-se, 742
esbrossar, 743
esbrostar, 744
escabellar, 745
escaldat, 746
escaldat de l'alzina surera, 747
escaldat tou, 748
escaler, 749
escanyotar, 750
escapçar, 751
escarabató de la vinya, 752
escardar, 753
escarificadora, 754
escarificar, 755
escarrar, 756
escarriar, 757
esclofollar, 758
esclovellar, 759
escocell, 760
escorça, 761
escorredor, 762
escorretjades, 763
escorxar, 764
escucar, 765
escudet, 766
escugular, 767
esgotimar, 768
esgramenar, 769
esgranadora, 770
esgranament, 771
esgranar, 772
esgranar, 773
esllucar, 774

esmotxar, 775
espallussar, 776
espampolar, 777
espanotxar, 778
espantall, 779
espantaocells, 780
espedregar, 781
espiga, 782
espigall, 783
espigam, 784
espigar, 785
espigar-se, 786
espigó, 787
espigot, 788
espina, 789
esplet, 790
espletar, 791
espodassar, 792
espodegassar, 793
espora, 794
esporgador -a, 795
esporgadora, 796
esporgar, 797
esportí, 798
espuntar, 799
esqueix, 800
esqueixat -ada, 801
esquellerinc, 802
esquellí, 803
esquellinc, 804
esquist, 805
estaca, 806
estacada, 807
estaló, 808
estaloc, 809
estància, 810
estassabarders, 811
estassador -a, 812
estassar, 813
estat d'un sòl, 814
estat líquid, 815
estat plàstic, 816
estat sec, 817
estella, 818
estellallenya, 819
estellar, 820
estenalles, 821
estèril, 822
estèril, 823
esterrejar, 824
esterrossador, 825
esterrossar, 826
esteva, 827
estisores de podar, 828
estiuatges, 829
estivació, 830
estivada, 831
estratificació, 832
estratificar, 833
estringuet, 834
estroncany, 835
estronxar, 836
estructura, 837
estructura agrària, 838
estructuració, 839
etiolament, 840
etiolar-se, 841
euga, 842
Europa verda, 843
evapotranspiració, 844
evapotranspiròmetre, 845
exantema, 846
excoriosi, 847
èxode rural, 848
exostosi, 849
explantació, 850
explotació a temps parcial, 851
explotació agrícola, 852
explotació capitalista, 853
explotació comercial, 854

explotació complexa, 855
explotació d'autosubsistència, 856
explotació directa, 857
explotació especialitzada, 858
explotació estatal, 859
explotació familiar, 860
explotació indirecta, 861
exsecallador -a, 862
exsecallar, 863
exsudació, 864
exsudat, 865
extirpadora, 866

F

falç, 867
falç bosquera, 868
falçella, 869
falçó, 870
falsa tinya del blat, 871
fanga, 872
fangada, 873
fangar, 874
farina d'ossos, 875
fasciació, 876
fastigiat -ada, 877
favater, 878
feixa, 879
fem, 880
femer, 881
fenc, 882
fenificació, 883
fenificar, 884
fenologia, 885
ferida, 886
feridura de la vinya, 887
feridura dels ceps, 888
fermentació, 889

fermentar, 890
ferradura, 891
ferrar, 892
fèrtil, 893
fèrtil, 894
fertilitat, 895
fertilitat adquirida, 896
fertilitat natural, 897
fertilització, 898
fertilitzant, 899
fertilitzar, 900
fertirrigació, 901
fes, 902
figueral, 903
figueraler -a, 904
figuerar, 905
filera, 906
filiforme, 907
fillol, 908
fil·loxera, 909
filoptosi, 910
fisiogènic -a, 911
fitiatria, 912
fitoalexina, 913
fitocida, 914
fitofàrmac, 915
fitofarmàcia, 916
fitofarmacologia, 917
fitohormona, 918
fitopatogen -ògena, 919
fitopatogènesi, 920
fitopatologia, 921
fitoregulador, 922
fitosanitari, 923
fitosanitari -ària, 924
fitotècnia, 925
fitotòxic -a, 926
fitotoxicitat, 927
fitotró, 928
flavedo, 929

floració, 930
floricultor -a, 931
floricultura, 932
floridura, 933
floridura blanca, 934
floridura blava, 935
floridura verda, 936
fogal, 937
foliar, 938
foliocel·losi, 939
font, 940
foravila, 941
forca, 942
forcat, 943
formiguer, 944
fort -a, 945
fosfatar, 946
fotosíntesi, 947
fracció, 948
fracció arena, 949
fracció argila, 950
fracció llim, 951
fracció mecànica, 952
fracció sorra, 953
frau, 954
fre, 955
fresa, 956
fresar, 957
front peoner, 958
fructícola, 959
fructicultor -a, 960
fructicultura, 961
fructificació, 962
fructificació, 963
fructificar, 964
fructificar, 965
fruit, 966
fruita, 967
fruiter -a, 968
fruiterar, 969

frumentari -ària, 970
fuet, 971
fullar, 972
fumagina, 973
fumigació, 974
fumigador, 975
fumigant, 976
fumigar, 977
fúngic -a, 978
fungicida, 979
fusariosi vascular, 980
fustal, 981
fustell, 982

G

gaiato, 983
gala, 984
galet, 985
gallinassa, 986
ganivet d'empeltar, 987
ganxo, 988
garangola, 989
garba, 990
garbejar, 991
garbell, 992
garbella, 993
garbellador -a, 994
garbellador -a, 995
garbelladures, 996
garbellar, 997
garbera, 998
garberar, 999
garbís, 1000
garriguer -a, 1001
garrofera, 1002
garrotador, 1003
garrovera, 1004

gavell, 1005
gavella, 1006
gaveta, 1007
gavilans, 1008
gemma, 1009
generós -a, 1010
genivó, 1011
genollera, 1012
germinació, 1013
germinador, 1014
germinador, 1015
germinar, 1016
gibberel·lina, 1017
glanera, 1018
gleosporiosi, 1019
gomosi, 1020
gotim, 1021
gotim, 1022
gra, 1023
gra de raïm, 1024
gram, 1025
gramínies, 1026
granejar, 1027
graner, 1028
granís, 1029
granja, 1030
grapís, 1031
gropera, 1032
gualdrapa, 1033
guano, 1034
guarda forestal, 1035
guardabosc, 1036
guaret, 1037
guaret forestal, 1038
guaretar, 1039
guarniments, 1040
guarnir, 1041
guia, 1042

H

haveria, 1043
hectàrea, 1044
heliosi, 1045
helmentosporiosi, 1046
herbassejar, 1047
herbatge, 1048
herbejar, 1049
herbera, 1050
herbícida, 1051
hèrnia de la col, 1052
heterosi, 1053
heterosporiosi, 1054
hexaclorobenzè, 1055
híbrid, 1056
híbrid -a, 1057
híbrid doble, 1058
híbrid simple, 1059
hibridació, 1060
hibridar, 1061
hibridar-se, 1062
hidràulica agrícola, 1063
hidroponia, 1064
hifa, 1065
hivernacle, 1066
hora d'aigua, 1067
hormona vegetal, 1068
hort, 1069
hort, 1070
horta, 1071
hortal, 1072
hortalissa, 1073
horticultor -a, 1074
horticultura, 1075
hortolà -ana, 1076
humífer -a, 1077
humitejar, 1078
humus, 1079
humus brut, 1080

humus cru, 1081
humus móder, 1082
humus mor, 1083
humus mull, 1084

I

incisió anular, 1085
inclusió, 1086
incompatibilitat, 1087
índex foliar, 1088
inflorescència, 1089
ingeni, 1090
injector, 1091
insecticida, 1092
insectífug -a, 1093
intercultiu, 1094
irrigació, 1095
irrigar, 1096

J

jaç protector, 1097
jardinatge, 1098
jardiner -a, 1099
jardineria, 1100
jornal, 1101
jou, 1102
jouell, 1103
jova, 1104
jovada, 1105
jull, 1106
juller, 1107
junyir, 1108

L

lacrimació, 1109
latifundi, 1110
lepra, 1111
lindà, 1112
lindane, 1113
líquid de Knop, 1114
lisímetre, 1115
litiasi, 1116
lixiviació, 1117
llaç, 1118
llamburda, 1119
llampat dels ceps, 1120
llança, 1121
llançada, 1122
llancer, 1123
llaurada, 1124
llaurador -a, 1125
llauradora, 1126
llaurar, 1127
llavor, 1128
llecadora, 1129
llegó, 1130
llegona, 1131
llegum, 1132
llegum sec, 1133
llegum verd, 1134
lleguminós -osa, 1135
llençol, 1136
llendera, 1137
llenyam, 1138
llenyataire, 1139
llenyater -a, 1140
llenyer, 1141
lleuger -a, 1142
llevat, 1143
llevat, 1144
lli, 1145
lligador -a, 1146

lligó, 1147
llogona, 1148
llimella, 1149
llinosa, 1150
lloba, 1151
lloba, 1152
llobada, 1153
llobada, 1154
lloc, 1155
lloca, 1156
lloca, 1157
llom, 1158
llongues, 1159
llot, 1160
lluc, 1161
llucar, 1162
lluita biològica, 1163
lluita integrada, 1164
lluita química, 1165
localitzadora, 1166
lumbricultura, 1167

M

macronutrient, 1168
madral, 1169
madrina, 1170
madur -a, 1171
maduració, 1172
maduració, 1173
madurador, 1174
madurar, 1175
madurar, 1176
maduresa, 1177
magall, 1178
magalla, 1179
magencar, 1180
mala herba, 1181

malabonança, 1182
malaltia, 1183
malaltia per carència, 1184
malherbologia, 1185
mallorquina, 1186
malura, 1187
mànega, 1188
manipulació genètica, 1189
mannà, 1190
mantí, 1191
màquina agrícola, 1192
màquina de batre, 1193
marcescència, 1194
marciment, 1195
marcir-se, 1196
marga, 1197
margar, 1198
marge, 1199
margener -a, 1200
marger -a, 1201
marjada, 1202
marjal, 1203
martingala, 1204
mas, 1205
mascara, 1206
mascara de l'olivera, 1207
masclejar, 1208
masia, 1209
mata, 1210
matxet, 1211
medi de Knop, 1212
mesocarpi, 1213
mesquita, 1214
messes, 1215
messes, 1216
mestissatge, 1217
metabisulfit, 1218
metabolisme, 1219
miceli, 1220
micoplasma, 1221

micoriza, 1222
microirrigació, 1223
micronutrient, 1224
midó, 1225
míldiu de la vinya, 1226
mineralització, 1227
minifundi, 1228
mola, 1229
mola, 1230
mola, 1231
molador, 1232
molsa, 1233
moniliasi, 1234
monjoia, 1235
monocultiu, 1236
monocultura, 1237
morrall, 1238
morrall, 1239
morralles, 1240
morrió, 1241
mos, 1242
mosaic, 1243
mot, 1244
mota, 1245
motocultor, 1246
motosegadora, 1247
motoserra, 1248
muda, 1249
muda, 1250
mudar, 1251
mujada, 1252
mul, 1253
mula, 1254
mundina, 1255
munyir, 1256
munyir, 1257
murgó, 1258
murgonar, 1259
muserola, 1260
mustiar-se, 1261

N

nàstia, 1262
naturalitzar-se, 1263
nebulització, 1264
nebulitzador, 1265
nebulitzar, 1266
necrosi, 1267
necròtic -a, 1268
negadívol -a, 1269
negre, 1270
nematocecidi, 1271
neula, 1272
neulia, 1273
neulim, 1274
neutre -a, 1275
nial, 1276
niella, 1277
nieller, 1278
nigrescent, 1279
nitrat de Xile, 1280
nitratina, 1281
nitrificació, 1282
nitroinjecció, 1283
nitrosació, 1284
nus, 1285
núvols artificials, 1286

O

oïdi, 1287
oïdi, 1288
oïdi de l'avellaner, 1289
oïdi de la vinya, 1290
oïdi del roser, 1291
oïdi del roure, 1292
oïdi dels cereals, 1293
oleasa, 1294

oleïcultura, 1295
oleïcultura, 1296
oleocel·losi, 1297
olivicultura, 1298
ombreig, 1299
orb -a, 1300
ordi, 1301
ordi pelat, 1302
ordi perlat, 1303
ordiar, 1304
ordiar, 1305
ordier -a, 1306
ordier -a, 1307
orella, 1308
orella de fadrí, 1309
orelló, 1310
organofosforat, 1311
ormeig agrícola, 1312
ormejar, 1313
ortigatge, 1314

P

pagès -esa, 1315
pagesia, 1316
pala, 1317
palafanga, 1318
paleta plantadora, 1319
palla, 1320
paller, 1321
pallera, 1322
palleró, 1323
pallissa, 1324
pallol, 1325
pallot, 1326
pallús, 1327
paló, 1328
pàmpol, 1329

panera, 1330
panotxa, 1331
pansa, 1332
paradiclórobenzè, 1333
paràsit, 1334
parasitar, 1335
parcejar, 1336
parcel·la, 1337
parcer -a, 1338
parceria, 1339
parell, 1340
parellada, 1341
pareller -a, 1342
paret seca, 1343
parra, 1344
partenocàrpia, 1345
partenocàrpia accidental, 1346
partenocàrpia estimulativa, 1347
partenocàrpia induïda, 1348
partenocàrpia vegetativa, 1349
parterre, 1350
partidor, 1351
pasta saturada, 1352
pastera, 1353
pastera, 1354
patotoxina, 1355
patró, 1356
pecíol, 1357
peciolar, 1358
peduncle, 1359
penicil·li, 1360
percolació, 1361
percolació, 1362
perenne, 1363
perenne, 1364
perla, 1365
perxejar, 1366
pes específic, 1367
pesticida, 1368
peu, 1369

pic, 1370
 picadora, 1371
 picarol, 1372
 picassó, 1373
 piló, 1374
 pinçar, 1375
 pinta, 1376
 pinyol, 1377
 pinyolar, 1378
 piretrina, 1379
 plaga, 1380
 plaguicida, 1381
 plançó, 1382
 plançó, 1383
 plantació, 1384
 plantació, 1385
 plantació, 1386
 plantació, 1387
 plantació amb arrel nua, 1388
 plantació amb mota, 1389
 plantació amb pa de terra, 1390
 plantació d'alta densitat, 1391
 plantació manual, 1392
 plantació mecànica, 1393
 plantada, 1394
 plantador, 1395
 plantadora, 1396
 plantar, 1397
 plantar a portell, 1398
 planter, 1399
 planter, 1400
 plàntula, 1401
 platabanda, 1402
 pleta, 1403
 plomatge, 1404
 poalanca, 1405
 poda, 1406
 poda d'arrels, 1407
 poda d'estiu, 1408
 poda d'hivern, 1409
 poda de formació, 1410
 poda de fructificació, 1411
 poda de neteja, 1412
 poda en sec, 1413
 poda en verd, 1414
 podador -a, 1415
 podadora, 1416
 podadora de fulla, 1417
 podadora de jardiner, 1418
 podadora de tisora, 1419
 podar, 1420
 poder absorbent, 1421
 podridura, 1422
 podridura de les arrels, 1423
 podrit de castanyer, 1424
 policonreu, 1425
 policultiu, 1426
 policultura, 1427
 política agrícola comuna, 1428
 politja, 1429
 pollegó, 1430
 pollís, 1431
 polpa, 1432
 polvoritzadora, 1433
 polvoritzadora de motxilla, 1434
 pomologia, 1435
 poncella, 1436
 porgadures, 1437
 porgar, 1438
 porgar, 1439
 porgueres, 1440
 porós -osa, 1441
 porositat, 1442
 portadora, 1443
 portaempelt, 1444
 portella, 1445
 porxo, 1446
 porxo, 1447
 possessió, 1448
 praticultura, 1449

premsa, 1450
primall, 1451
primalla, 1452
primerenc -a, 1453
procumbent, 1454
producte fitosanitari, 1455
prostrat -ada, 1456
pteridòfits, 1457
pua, 1458
purí, 1459
purina, 1460

Q

quadró, 1461
quartar, 1462
quartera, 1463
quarterada, 1464
quartó, 1465
quelat de ferro, 1466
quimera, 1467
quintana, 1468

R

rabassa, 1469
rabasta, 1470
rafal, 1471
raïm, 1472
raïm blanc, 1473
raïm negre, 1474
raïm pansa, 1475
raïm panser, 1476
raïmar, 1477
ram, 1478
rama, 1479

ramal, 1480
ramar, 1481
rampant, 1482
rampí, 1483
rampinadora, 1484
rampinar, 1485
rampoina, 1486
rapa, 1487
rapa, 1488
rapar, 1489
rasadora, 1490
rasclar, 1491
rasclar, 1492
rascle, 1493
rasclet, 1494
ratat, 1495
raticida, 1496
raticida, 1497
rebordall, 1498
rebordeir-se, 1499
rebordeir-se, 1500
rebordonir-se, 1501
rebordonir-se, 1502
rebranca, 1503
rebrot, 1504
rebrotar, 1505
rebrotim, 1506
rec, 1507
recalç, 1508
recalçament, 1509
recer, 1510
recol·lecció, 1511
recol·lectar, 1512
recol·lectora, 1513
recol·lectora d'hortalisses, 1514
recol·lectora de blat d'indi, 1515
recol·lectora de blat de les Índies, 1516
recol·lectora de blat de moro, 1517
reculant, 1518
reculera, 1519

recursos naturals, 1520
 redol, 1521
 redorta, 1522
 reforma agrària, 1523
 reg, 1524
 regadiu, 1525
 regador -a, 1526
 regadora, 1527
 regar, 1528
 regatge, 1529
 regatge de superfície, 1530
 regatge gota a gota, 1531
 regatge localitzat, 1532
 regatge per aspersió, 1533
 regatge per escolament, 1534
 regatge per infiltració, 1535
 regatge per submersió, 1536
 regna, 1537
 reguerall, 1538
 regueró, 1539
 reguerol, 1540
 reguiu, 1541
 reguívol -a, 1542
 regulador, 1543
 regulador de creixement, 1544
 rejuveniment, 1545
 rella, 1546
 remoure la terra, 1547
 renadiu -iva, 1548
 renadívol -a, 1549
 rendiment, 1550
 rendzina, 1551
 renglera, 1552
 rentadora d'arrels i tubercles, 1553
 rentadora d'ous, 1554
 rentadora de fruita i hortalisses,
 1555
 repelar, 1556
 replantar, 1557
 ressegar, 1558
 residual, 1559
 resistència, 1560
 ressemar, 1561
 restoblar, 1562
 restoble, 1563
 retranca, 1564
 retranga, 1565
 revolució agrícola, 1566
 revolució verda, 1567
 robot agrícola, 1568
 robot munyidor, 1569
 robot recol·lector, 1570
 rodable, 1571
 romana, 1572
 rompre, 1573
 rompuda, 1574
 rompuda, 1575
 ronsal, 1576
 ronya, 1577
 ronyac, 1578
 ròssec, 1579
 rosseguera, 1580
 rostoll, 1581
 rostollar, 1582
 rostollar, 1583
 rostollar, 1584
 rota, 1585
 rota, 1586
 rotació de conreus, 1587
 rotenona, 1588
 rovell, 1589
 rovellar-se, 1590
 rural, 1591
 ruralia, 1592

S

saba, 1593
saca, 1594
safareig, 1595
safra, 1596
saió, 1597
saioner -a, 1598
saó, 1599
sarment, 1600
sarment, 1601
sàrria, 1602
SAT, 1603
seca, 1604
secada, 1605
secall, 1606
secall, 1607
secall, 1608
secalló -ona, 1609
sedàs, 1610
sega, 1611
sega, 1612
segada, 1613
segador -a, 1614
segador -a, 1615
segadora, 1616
segadora-agarbadora, 1617
segadora-batedora, 1618
segar, 1619
segó, 1620
sègol banyut, 1621
selecció, 1622
sella, 1623
selleter -a, 1624
selletó, 1625
selló, 1626
semar-se, 1627
sembrà, 1628
sembrà, 1629
sembrà a barreig, 1630

sembrà a caveguell, 1631
sembrà a cavulls, 1632
sembrà a eixams, 1633
sembrà a gratat, 1634
sembrà a mà, 1635
sembrà a motes, 1636
sembrà a pols, 1637
sembrà a poms, 1638
sembrà a ruix, 1639
sembrà a solc, 1640
sembrà a xorret, 1641
sembrà al colpet, 1642
sembrà al solquet, 1643
sembrà amb paló, 1644
sembrà de precisió, 1645
sembrà directa, 1646
sembrà indirecta, 1647
sembrada, 1648
sembradora, 1649
sembradora a cops, 1650
sembradora a eixams, 1651
sembradora a ruix, 1652
sembradora adobadora, 1653
sembradora centrífuga, 1654
sembradora pneumàtica, 1655
sembradura, 1656
sembrar, 1657
sement, 1658
sementer, 1659
semolina, 1660
senalla, 1661
sènia, 1662
sequer, 1663
sequera, 1664
séquia, 1665
séquia fillola, 1666
séquia major, 1667
séquia mare, 1668
sequiola, 1669
serreta, 1670

sideració, 1671
silvinita, 1672
singló, 1673
singló, 1674
singlonar, 1675
sínia, 1676
síquia, 1677
síquia fillola, 1678
síquia major, 1679
síquia mare, 1680
siquiola, 1681
sistema agrari, 1682
sitja, 1683
sobrecingla, 1684
sobrellom, 1685
sobresembrar, 1686
sobtar-se, 1687
soca, 1688
soca, 1689
socarrell, 1690
societat agrària de transformació,
1691
sofra, 1692
sofre, 1693
sòl, 1694
solc, 1695
solcar, 1696
soll, 1697
solució, 1698
solució nutritiva, 1699
sorregar, 1700
sublimat corrosiu, 1701
subsòl, 1702
subsolador, 1703
subsolar, 1704
subsolatge, 1705
substrat, 1706
sulfatació, 1707
sulfatadora, 1708
sulfatar, 1709

superfosfat, 1710

T

tabissot, 1711
taboll -a, 1712
tafarra, 1713
tafulla, 1714
tala, 1715
tala d'ombra, 1716
tala de sembra, 1717
tala manual, 1718
tala mecànica, 1719
tallaarrels, 1720
tallabarder, 1721
tallada, 1722
tallagespa, 1723
tallant, 1724
tancó, 1725
tany, 1726
tanyada, 1727
tardà -ana, 1728
tardaneries, 1729
tardanies, 1730
tardívol -a, 1731
tarquim, 1732
tascó, 1733
tauladora, 1734
telera, 1735
tellol, 1736
tenalles, 1737
tenassa, 1738
tenella, 1739
terçar, 1740
tercejar, 1741
terra, 1742
terra, 1743
terra agra, 1744

terra alberenca, 1745
terra alta, 1746
terra amorosa, 1747
terra baixa, 1748
terra campà, 1749
terra conradissa, 1750
terra de castanyer, 1751
terra de conreu, 1752
terra de regadiu, 1753
terra de reguiu, 1754
terra de secà, 1755
terra de sembradura, 1756
terra en repòs, 1757
terra ensorrada, 1758
terra erma, 1759
terra fresca, 1760
terra grassa, 1761
terra gravosa, 1762
terra magra, 1763
terra negra, 1764
terra nova, 1765
terra prima, 1766
terra trida, 1767
terra vegetal, 1768
terra verge, 1769
terramper, 1770
terraprim, 1771
terrinent, 1772
terrejador, 1773
terrella, 1774
terreller, 1775
terròs, 1776
terrotxa, 1777
testera, 1778
textura, 1779
tija, 1780
timó, 1781
tirador, 1782
tirant, 1783
tiràs, 1784
tirassa, 1785
tirassar, 1786
tisoires de podar, 1787
topògraf -a, 1788
topografia, 1789
topografia, 1790
tornall, 1791
toro, 1792
tosell, 1793
toxina, 1794
traçador, 1795
tractorista, 1796
tragella, 1797
tragellar, 1798
traiga, 1799
traqueobacteriosi, 1800
traqueofusariosi, 1801
traqueoverticil·losi, 1802
traspalar, 1803
trasplantació, 1804
trasplantadora, 1805
trasplantament, 1806
trasplantar, 1807
traumatònastia, 1808
traumatotaxi, 1809
traumatotropisme, 1810
trill, 1811
trilla, 1812
trillar, 1813
tronc, 1814
troncar, 1815
troncut -uda, 1816
tronxo, 1817
tropisme, 1818
tros, 1819
trull, 1820
tubercle, 1821
tubèrcul, 1822
tubercultura, 1823
tuberització, 1824

turgència, 1825

U

ull, 1826

ull, 1827

ull de gall, 1828

ull de gat, 1829

ulleres, 1830

umbracle, 1831

urea, 1832

V

vara, 1833

variegació, 1834

varietat, 1835

varietat d'hivern, 1836

vencill, 1837

vencilló, 1838

vencís, 1839

ventadora, 1840

ventar, 1841

ventrera, 1842

veral, 1843

verdanc, 1844

verdassegar, 1845

verduc, 1846

verdura, 1847

verema, 1848

verema, 1849

verema, 1850

veremada, 1851

veremada, 1852

veremada, 1853

veremador, 1854

veremador -a, 1855

veremadora, 1856

veremall, 1857

veremar, 1858

veremar, 1859

verga, 1860

verger, 1861

verguer, 1862

vergueres, 1863

vergueró, 1864

vernalització, 1865

verol, 1866

verol, 1867

verolar, 1868

verticil·losi, 1869

vigor híbrid, 1870

vinya, 1871

vinya, 1872

vinyater -a, 1873

virescència, 1874

viticultor -a, 1875

viticultura, 1876

vitivinicultura, 1877

vitrescència, 1878

vivaç, 1879

viver, 1880

viver, 1881

vivotoxina, 1882

volant, 1883

X

xancre, 1884

xapa, 1885

xapeta, 1886

xerec, 1887

xerrac, 1888

xisca, 1889

xorrac, 1890
xurriaques, 1891

Z

ziram, 1892
zooceci, 1893

Índex de termes castellans

A

- abaleadera, 216
- abaleaduras, 215
- abalear, 217
- abancalar, 2
- abochornarse, 1687
- abolladura, 182
- abonado, 42
- abonado de cobertera, 43
- abonado de cobertura, 43
- abonado de fondo, 44
- abonado foliar, 45
- abonadora, 40
- abonadora de abonos líquidos, 41
- abonar, 46
- abono, 29
- abono compuesto, 30
- abono en solución, 31
- abono en suspensión, 32
- abono foliar, 33
- abono gaseoso, 34
- abono líquido, 35
- abono mineral, 36
- abono orgánico, 37
- abono simple, 38
- abono sólido, 39
- aborto, 271
- abotonar, 296
- abozalar, 105
- abrasar, 3
- abridero -ra, 205
- abridor, 696
- abrigadero, 4
- abrigar, 5
- abrigo, 4
- abrigo vegetal, 1097
- abrirse, 204
- absceso, 6
- abscisión, 7
- acaballadora, 432
- acantosis, 8
- acaricida, 10
- ácaro, 9
- acarosis, 11
- acémila, 110
- acequia, 377
- ácido abscísico, 14
- ácido alternárico, 15
- ácido cacodílico, 16
- ácido cianúrico, 17
- ácido dicloro-2,4 fenoxiacético, 13
- ácido fúlvico, 18
- ácido giberélico, 19
- ácido húmico, 20
- aclarador, 23
- aclarar, 24
- aclareo, 21
- aclareo, 22
- acodar, 394
- acodo, 392
- acodo, 396
- acodo múltiple, 393
- acodo serpentina, 393
- acolchado, 705
- acollar, 357
- acondicionador, 507
- acondicionador, 508
- acopar, 26
- acopar, 453
- acre, 27
- adehesar, 134
- adelanto, 201
- adhesivo, 28
- adiestrar, 159
- aerobiosis, 48

aeropónico -ca, 49
afinidad, 52
agalla, 438
agarbillar, 53
agostar, 55
agostar, 56
agosto, 54
agramar, 757
agricultor -ra, 58
agricultura, 59
agricultura biológica, 60
agrimensor -ra, 61
agrimensura, 62
agroclimatología, 63
agroenergética, 64
agrogeología, 65
agrología, 66
agrometeorología, 67
agronometría, 68
agronomía, 69
agropecuario -ria, 70
agroquímica, 71
agrotecnia, 72
agrotipo, 73
agua de pie, 75
aguaderas, 162
aguijada, 74
ahechadura, 1029
ahechaduras, 1440
aherrumbrarse, 1590
ahilamiento, 840
ahilarse, 841
ahoyar, 478
albarda, 82
albardero -ra, 236
albardilla, 431
albarizo, 266
albarrada, 1343
alberca, 233
alberca, 1595
albicación, 84
albinismo, 85
alcalosis, 86
alcorque, 760
alcorque, 989
aldrina, 87
aletrina, 90
alfalfa, 88
alforja, 89
alforjas, 244
algodón del olivo, 549
algorín, 424
allanar, 194
almacén de algarrobas, 1002
almáciga, 1659
almanta, 954
almidón, 1225
alquería, 93
alternancia, 95
alternariosis, 98
alternativa, 95
alternativa irregular, 96
alternativa libre, 97
áltica, 270
alzar, 1584
amaestrar, 159
amiláceo -cea, 100
aminotriazol, 101
amonificación, 103
amonitrato, 104
ampelita, 106
ampelografía, 107
ana, 92
anegadizo -za, 1269
anfipercolativo -va, 99
animal de carga, 110
animal de pelo, 111
animal de silla, 112
anteojeras, 480
anticriptogámico, 115

anticroptogámico -ca, 116
antigramínico, 117
antigramínico -ca, 118
antiparasitario, 119
antiparasitario -ria, 120
antracnosis, 121
ANTU, 122
anual, 123
anublado -da, 1300
anublarse, 742
año agrícola, 125
añublo, 1589
aparcería, 1339
aparcerero -ra, 1338
aparear, 128
aparejar, 1041
aparejar, 1313
apero agrícola, 1312
ápice, 130
apoplejía, 132
aporcador, 356
aporcar, 357
arada, 1124
arado, 135
arado aporcador, 137
arado brabant, 136
arado calzador, 137
arado de desfonde, 143
arado de discos, 138
arado de reja múltiple, 144
arado de vertedera, 139
arado de vertedera fija, 140
arado de vertedera móvil, 141
arado descaballador, 611
arado patatero, 179
arado polisurco, 144
arado subsolador, 142
arado viñero, 146
arar, 1127
aratorio -ria, 158
árbol, 155
arbolar, 153
arborecer, 154
arbóreo -rea, 148
arboetum, 147
arboricida, 149
arboricida, 150
arboricultor -ra, 151
arboricultura, 152
arborizar, 153
arbusto, 156
arcaduz, 427
arel, 734
arel, 993
arelar, 735
argolla, 163
arista, 161
arnés, 166
arrancado -da, 801
arrancadora, 178
arrancadora de patatas, 179
arrancar, 172
arrancar [la ballueca de], 767
arrenal, 177
arrees, 181
arrees, 720
arriate, 1402
artesa, 1354
artesa, 1353
artificialización, 183
artiga, 170
artigar, 185
artigar, 617
artrópodos, 186
arvense, 187
arazón, 157
asfixia, 188
asociación de cultivos, 197
aspergear, 189
asperjar, 189

aspersor, 190
asta, 220
astilla, 818
astillar, 820
asurar, 1687
atabladera, 1734
atador -ra, 1146
ataharre, 1713
atahúlla, 1714
atizonado -da, 1300
atizonarse, 407
auxina, 200
avena loca, 566
avenal, 459
aventadora, 1840
aventar, 1841
aviento, 943
azada, 76
azada de púas, 168
azadilla, 436
azadón, 435
azadón, 902
azarbe, 195
azufrado, 723
azufradora, 724
azufrear, 725
azufre, 1693

B

bacteriocecidio, 203
bala, 213
bálago, 678
balancín, 214
ballueca, 566
banasta, 530
bancal, 219
bancal, 1202

barbada, 224
barbado, 292
barbechar, 1039
barbecho, 1037
barbecho forestal, 1038
barchilla, 226
barcinar, 991
barda, 404
barrado -da, 229
barrado -da, 230
barrera, 231
barriguera, 1842
barzón, 1799
baste, 235
baticola, 1032
batojar, 240
baya, 211
beneficiar, 245
bidente, 252
bífero -ra, 253
binadora, 255
binar, 248
binar, 250
binar, 1180
biocida, 256
biomasa, 257
biometeorología, 258
bionutriente, 259
biotecnología, 260
blanquear, 265
boca de riego, 272
bocado, 1242
bombear, 287
bombeo, 286
boñiga, 289
boquera, 274
boquilla, 350
bosquete, 297
botón, 294
botón, 1827

bozal, 1238
brabante, 136
brazal, 304
breña, 313
brida, 315
brindilla, 310
briofitas, 317
briofitos, 317
brotación, 322
brotadura, 322
brotar, 323
brotar, 328
brote, 321
broza, 319
broza, 1486
buey, 299
buje, 279
bulbicultor -ra, 332
bulbicultura, 333
bulbo, 331

C

ca, 440
caballete, 430
caballo de tiro, 428
caballo de tiro, 1123
caballón, 430
caballón circular, 442
cabaña, 337
cabaña, 338
cabestro, 346
cabezada, 343
cabezón, 345
cabrahigadura, 400
cabrahigar, 401
cachipodar, 792
caer prematuramente [un fruto],
1439
cainita, 352
cajón, 165
cajonera, 353
calce, 12
calcificación, 359
calcímetro, 360
caldo, 324
caldo bordelés, 325
caldo borgoñón, 326
calibre, 361
calizo -za, 358
callo, 364
cama, 370
cámara agrícola, 366
camella, 1103
camión agrícola, 371
campa, 373
campana, 374
campana, 375
campesinado, 1316
campesino -na, 58
campiña, 375
campo, 372
campo de frutales, 969
canal de avenamiento, 376
canal de riego, 377
canal principal, 378
cáncer, 1884
cancro, 1884
cangilón, 427
canutillo, 380
caña [para recoger higos chumbos], 1129
cañutillo, 380
capacho, 455
capacho, 798
capacidad, 384
capacidad de intercambio de un
suelo, 385
capataz -za agrícola, 386

capazo, 341
 captane, 402
 capullo, 399
 carbón, 406
 carencia, 409
 carga, 410
 caries, 411
 carne, 251
 carpa, 1021
 carreta, 414
 carro, 416
 carro sin barandillas, 335
 casa de campo, 421
 casa de campo, 1471
 casa forestal, 423
 cascabel, 802
 cascabillo, 285
 cáscara, 479
 caserío, 94
 cavar, 434
 cayado, 983
 cazamoscas, 198
 cebada, 1301
 cebada mondada, 1302
 cebada perlada, 1303
 cebadal, 1304
 cebadazo -za, 1307
 cebadera, 460
 cebadera, 1239
 cebadero -ra, 1306
 cecidio, 438
 cedazo, 1610
 cejadero, 1518
 cenacho, 1661
 cencerrillo, 802
 cencerrón, 209
 cencerrón, 1022
 centiárea, 440
 cepa, 441
 cepa, 1688
 cepellón, 1245
 cercosporiosis, 443
 cerealicultura, 444
 cerealista, 445
 cerealista, 446
 cerealístico -ca, 446
 cesto, 550
 chamicera, 944
 chamorro -rra, 1793
 chancro, 1884
 chupón, 1431
 chupones, 1486
 cianamida cálcica, 448
 ciclo, 449
 ciclohexilamina, 450
 cigoñal, 451
 cigüeñal, 451
 cincha, 454
 citoquinina, 456
 citricultor -ra, 457
 citricultura, 458
 cizaña, 1106
 cladosporiosis, 462
 clasificar, 465
 clavijero, 468
 clinostato, 470
 clorantía, 473
 clorofila, 474
 clorosis, 475
 cloruro de mercurio, 476
 clueca, 1156
 cobertizo, 1446
 codillo, 809
 cofín, 484
 cogedera, 207
 coger, 494
 cogollo, 1826
 cohesión, 485
 collar de fuerza, 490
 collar del yugo, 113

collera, 492
compacto -ta, 499
complejo absorbente, 501
comporta, 1443
compostaje, 503
compuerta, 208
compuesto, 502
comunidad de regantes, 504
concentración parcelaria, 505
concesión forestal, 506
constructor -ra de muros de ban-
cal, 1201
cooperativa agrícola, 528
copa, 388
coquillo, 270
cordel, 1137
cornamenta, 221
cornezuelo del centeno, 1621
coronación, 534
coronar, 535
corral, 536
corral al descubierto, 537
corredera, 563
corrido, 202
corrientes telúricas, 540
corrimiento, 131
corrimiento, 202
corrimiento, 271
corta, 1715
corta de siembra, 1717
corta manual, 1718
corta mecánica, 1719
cortacésped, 1723
cortar por el tronco, 1815
cortarraíces, 1720
cortasetos, 1721
corte, 1715
corteza, 761
cortinal, 1072
cosecha, 497
cosecha, 498
cosecha, 790
cosecha, 1848
cosecha, 1849
cosecha, 1850
cosechadora, 1513
cosechadora, 1616
cosechadora de hortalizas, 1514
cosechadora de maíz, 1516
cósmido, 546
cotiledón, 548
coyunda, 665
creces, 552
cresol, 554
criadero, 57
criba, 992
criba [para separar la tierra del
grano], 1773
cribador -ra, 994
cribador -ra, 995
cribar, 997
criptógamas, 557
criptogamia, 558
criptógamo -ma, 556
cromatismo, 559
cuadro, 1521
cuartar, 1462
cuartera, 1463
cuarterada, 1464
cuartón, 1461
cuartón, 1465
cubo, 278
cubrir de hierba [un terreno], 716
cucaracha, 563
cuchilla, 1724
cuello de la raíz, 488
cuerno, 220
cuévano, 550
cuévano, 1854
cultivable, 510

cultivador, 514
cultivador -ra, 513
cultivar, 515
cultivar, 575
cultivo, 516
cultivo, 517
cultivo asociado, 518
cultivo de cobertura, 519
cultivo de secano, 520
cultivo de tejidos, 570
cultivo extensivo, 521
cultivo hidropónico, 522
cultivo intensivo, 523
cultivo itinerante, 524
cultivo secundario, 525
cultivo sin suelo, 522
cultivo transgénico, 527
cuña, 819
cuña, 1733
cuscuta, 577

D

dama, 581
dar [frutos], 791
dardo, 582
DDT, 646
de varas, 305
decumbente, 584
dedeté, 646
dedil, 647
deficiencia, 585
defoliación, 586
defoliante, 587
defoliar, 588
degeneración, 589
degolladura, 370
degradación, 590

dehesa, 1403
dehesar, 134
dehiscencia, 591
dehiscente, 592
dendrometría, 594
dendrómetro, 593
denominación de origen, 596
dental, 597
denudación, 598
derrubiar, 764
desaguadero, 762
desalación, 634
desarraigar, 601
desaturación, 635
desbarbadora, 602
desbarbar, 603
desbasificación, 604
desbrozadora, 605
desbrozar, 606
desbrozar, 744
desbrozar, 745
desbrozar, 813
descaballonadora, 611
descabezar, 751
descalcificación, 610
descalzador, 607
descalzamiento, 608
descalzar, 609
descascarar, 759
descascarillar, 759
deschuponar, 774
descocador, 613
descocar, 614
descuaje, 171
desección, 636
deseccamiento, 636
desembrozar, 606
desfondar, 619
desfonde, 618
desgajado -da, 801

desgramar, 620
desgranar, 622
desgrane, 621
desgranzar, 776
deshacer [un caballón], 612
desherbadora, 261
desherbar, 262
desinfección, 623
desinfectar, 624
desinfestación, 625
desinfestar, 626
desinsectación, 627
desinsectar, 628
deslizadero, 1580
desmochar, 751
desnitrificación, 629
despajar, 630
despalillador, 632
despalillar, 633
despampanar, 631
despedregar, 781
despinochar, 778
despuntar, 799
desrapadora, 632
desrapar, 633
desrodigar, 616
desterronador, 825
desterronar, 639
destoconado, 171
desván, 1447
desverdización, 642
desverdizar, 643
desyerbar, 262
diclorodifeniltricloroetano, 646
dieldrina, 648
dinitrocresol, 649
disco, 650
distribuidora, 651
dogal, 652
drenaje, 654

drenar, 653
drosómetro, 655
drupa, 656
dry farming, 520
duro -ra, 1816

E

echar la rapa, 1489
ectodinamógeno -na, 657
ectodinamorfo -fa, 657
ectoparásito -ta, 659
edafización, 660
edrar, 248
edrar, 250
electrocultivo, 671
eliminar [la cuscuta], 615
eluviación, 672
emboñigar, 676
embrioides, 675
empacadora, 673
emparrado, 680
emparrar, 679
empradar, 133
empradizar, 133
enalbardar, 674
enarenado, 160
endocarpio, 707
endoparásito, 708
enfaldar, 174
enfermedad, 1183
enfermedad carencial, 1184
enganchar, 713
enjambre, 664
enmalecerse, 677
enramar, 308
enredadera, 709
enrejado, 314

enrodrigonar, 191
 ensilar, 722
 ensillar, 721
 entrecavar, 728
 entreliño, 954
 entresurco, 729
 enverado -da, 1712
 enverar, 1868
 envero, 1866
 envero, 1867
 enyerbarse, 717
 enyugar, 718
 enzarzar, 701
 epicarpio, 731
 equivalente de humedad, 732
 era, 733
 erial, 737
 erinosis, 736
 escaldadura, 746
 escaldadura blanda, 748
 escamondadura, 320
 escamondar, 797
 escamujar, 792
 escarda, 1886
 escardar, 262
 escardar, 750
 escardillo, 1886
 escarificadora, 754
 escarificar, 755
 escobajo, 1487
 escudete, 766
 espantajo, 779
 espantapájaros, 779
 espiga, 782
 espigar, 785
 espigarse, 786
 espina, 789
 espinochar, 778
 espolón, 1119
 espora, 794
 esportillo, 341
 espuerta, 1661
 esqueje, 800
 esquila, 1372
 esquisto, 805
 estaca, 806
 estacada, 807
 estado de un suelo, 814
 estado líquido, 815
 estado plástico, 816
 estado seco, 817
 estanque, 1595
 estercolero, 881
 estéril, 822
 estéril, 823
 esteva, 827
 estiércol, 234
 estiércol, 700
 estiércol, 880
 estivación, 830
 estratificación, 832
 estratificar, 833
 estrinque, 834
 estructura, 837
 estructura agraria, 838
 estructuración, 839
 etiolación, 840
 etiolizarse, 841
 Europa verde, 843
 evapotranspiración, 844
 evapotranspirómetro, 845
 exantema, 846
 excoriosis, 847
 excrementos, 234
 éxodo rural, 848
 exostosis, 849
 explanto, 850
 explotación a tiempo parcial, 851
 explotación agrícola, 852
 explotación capitalista, 853

explotación comercial, 854
explotación compleja, 855
explotación de autosubsistencia,
856
explotación directa, 857
explotación especializada, 858
explotación estatal, 859
explotación familiar, 860
explotación indirecta, 861
expurgar, 595
extirpador, 866
exudado, 865

F

fajina, 334
falsa polilla del grano, 562
fasciación, 876
fastigiado -da, 877
fenología, 885
fermentación, 889
fermentar, 890
fértil, 567
fértil, 893
fértil, 894
fertilidad, 895
fertilidad adquirida, 896
fertilidad natural, 897
fertilización, 42
fertilizante, 29
fertilizar, 46
fertirrigación, 901
filiforme, 907
filoptosis, 910
filoxera, 909
fisiogénico -ca, 911
fitiatría, 912
fitoalexina, 913

fitocida, 914
fitofarmacia, 916
fitofármaco, 915
fitohormona, 918
fitopatogénesis, 920
fitopatógeno -na, 919
fitopatología, 921
fitorregulador, 922
fitosanitario -ria, 924
fitotecnia, 925
fitotoxicidad, 927
fitotóxico -ca, 926
fitotrón, 928
flavedo, 929
flor, 783
floración, 930
floricultor -ra, 931
floricultura, 932
foliar, 938
foliocelosis, 939
formarse y endurecerse el hueso
[de un fruto], 1378
fosfatar, 946
fotosíntesis, 947
fracción, 948
fracción arcilla, 950
fracción arena, 949
fracción limo, 951
fracción mecánica, 952
freno, 955
frente pionero, 958
fresa, 956
fresar, 957 fructificación,
962 fructificación, 963
fructificar, 964
fructificar, 965
frumentario -ria, 970
fruta, 967
frutal, 968

frutícola, 959
fruticultor -ra, 960
fruticultura, 961
fruto, 966
fuerte, 945
fumigación, 974
fumigador, 975
fumigante, 976
fumigar, 977
fungicida, 979
fúngico -ca, 978
fusariosis vascular, 980
fustal, 981

G

gajo, 1021
gajo, 1430
gallinaza, 986
gamarra, 1204
gamella, 1103
gancho, 809
gancho, 988
garbera, 998
garbillar, 735
garbillo, 734
garbillo [para habas], 878
garganta, 370
gárgol, 1276
garrón, 809
gavia, 437
gavilla, 1005
gavilla, 1006
gavilla cobertera, 391
germinación, 1013
germinador, 1014
germinador, 1015
germinar, 1016

giberelina, 1017
gleba, 1776
gleosporiosis, 1019
gomosis, 1020
grada, 1126
grama, 1025
gramíneas, 1026
granear, 1027
granero, 1028
granero, 1325
granero para bellotas, 1018
granizo, 354
granja, 1030
grano, 1023
grano de uva, 211
granzas, 1029
granzas, 1327
granzas, 1440
granzones, 1031
granzones, 1327
grupera, 483
grupo [de árboles, plantas], 1229
guadaña, 531
guadañadora, 579
guadañar, 580
gualdrapa, 1033
guano, 1034
guarda forestal, 1035
guardabosque, 1035
guardabosques, 1035
guarnicionero -ra, 1624
guarniciones, 1040
guía, 452
guía, 1042
gusano de la harina, 560

H

hacha, 640
hacina, 334
hacina, 998
hacinar, 999
harina de huesos, 875
haz, 124
haz, 990
haza, 219
hectárea, 1044
heliosis, 1045
helmintosporiosis, 1046
henaje, 883
henal, 1050
henificar, 884
henil, 1050
heno, 882
herbajar, 1049
herbajear, 1049
herbicida, 1051
herida, 886
hernia de la col, 1052
herradura, 891
herramienta agrícola, 1312
herrar, 892
heterosis, 1053
heterosporiosis, 1054
hexaclorobenceno, 1055
hibridación, 1060
hibridar, 1061
hibridarse, 1062
híbrido, 1056
híbrido -da, 1057
híbrido doble, 1058
híbrido simple, 1059
hidráulica agrícola, 1063
hidroponía, 1064
hifa, 1065
higueral, 903
hijuela, 1666

hilera, 906
hocino, 870
hojecer, 972
hora de agua, 1067
horca, 808
horca, 942
horcadura, 711
hortaliza, 1073
horticultor -ra, 1074
horticultura, 1075
hoyo [rectangular], 1007
hoz, 867
huero -ra, 1276
huerta, 1071
huerto, 1070
hueso, 1377
humedecer, 1078
humífero -ra, 1077
humus, 1079
humus bruto, 1080
humus crudo, 1081
humus dulce, 1084
humus moder, 1082
humus mor, 1080
humus mull, 1084

I

incisión anular, 1085
incompatibilidad, 1087
índice foliar, 1088
infecundo -da, 822
infecundo -da, 823
inflorescència, 1089
ingeniero -ra agrónomo -ma, 714
ingenio de azúcar, 1090
injertador -ra, 697
injertar, 698

injerto, 681
injerto de aguja, 683
injerto de aproximación, 689
injerto de cañutillo, 687
injerto de contacto, 689
injerto de corona, 684
injerto de escudete, 685
injerto de hendidura, 691
injerto de lengüeta, 682
injerto de púa, 683
injerto de yema, 686
injerto en T, 685
injerto inglés, 682
insecticida, 1092
insectífugo -ga, 1093
invernadero, 1066
inyector, 1091
irrigación, 1529
irrigación por goteo, 1531
irrigar, 1528

J

jarafz, 576
jardinería, 1100
jardinero -ra, 1099
jerpa, 1862
jirpear, 668
joyo, 1106

K

kainita, 352

L

labor, 1124
laborable, 510
labrador -ra, 1125
labrantín, 500
labranza, 1124
labrar, 1127
lacrimación, 864
lagar, 576
lanza, 1121
latifundio, 1110
látigo, 542
látigo, 971
lavadora de frutas y hortalizas,
1555
lavadora de huevos, 1554
lavadora de raíces y tubérculos,
1553
laya, 872
laya, 1318
layar, 874
lazo, 1118
legón, 1130
legón, 1178
legumbre, 1132
legumbre fresca, 1134
legumbre seca, 1133
legumbre verde, 1134
leguminoso -sa, 1135
leña, 1138
leñador -ra, 1140
leñera, 1141
leñero, 1141
lepra, 182
lepra, 1111
levadura, 1143
levadura, 1144
ligero -ra, 1142
ligón, 1130
ligona, 1131

limonero, 749
limpiar, 595
linaza, 1150
lindane, 1112
lindano, 1112
lino, 1145
liño, 906
líquido de Knop, 1114
lisímetro, 1115
litiasis, 1116
lixiviación, 1117
llave, 466
loba, 1151
lobada, 1151
localizador, 1166
lodo, 1160
lomera, 1685
lucha biológica, 1163
lucha integrada, 1164
lucha química, 1165
lumbricultura, 1167

M

machear, 1208
machete, 1211
macho, 1253
macronutriente, 1168
madre, 378
madrina, 481
madrina, 1170
maduración, 1172
maduración, 1173
maduradero, 368
madurar, 1175
madurar, 1176
madurez, 1177
maduro -ra, 1171

maíz, 268
majadear, 78
majano, 463
mal año, 1182
mala hierba, 1181
malherbología, 1185
maná, 1190
mancera, 1191
manchón, 284
manguera, 1188
manipulación genética, 1189
máquina agrícola, 1192
marcador, 1795
marcescencia, 1194
marchitamiento, 1195
marchitarse, 1196
marchitez, 1195
marga, 1197
margar, 1198
masera, 1354
mata, 1210
mayal, 241
mazorca, 1331
mesocarpio, 1213
mestizaje, 1217
metabisulfito, 1218
metabolismo, 1219
mezclar [cereales] con cebada,
1305
micelio, 1220
micoplasma, 1221
micorriza, 1222
microirrigación, 1531
micronutriente, 1224
mies, 1216
mieses, 1215
mineralización, 1227
minifundio, 1228
modorro -rra, 1157
mohada, 301

moho azul, 935
moho común, 934
moho verde, 936
mojada, 301
moniliasis, 1234
monocultivo, 1237
morrál, 1238
morrál, 1239
mosaico, 1243
mosquero, 198
moteado, 471
motocultor, 1246
motosegadora, 1247
motosierra, 1248
muda, 1249
mudar, 1251
muela, 1230
muela, 1231
muelo, 405
muelo, 1232
mugrón, 396
mujada, 301
mula, 1254
mulo, 1253
multitud de espigas, 784
mundina, 1255
muro, 1203
muro de bancal, 1199
muserola, 1260
musgo, 1233
mustiarse, 1196

N

nastia, 1262
naturalizarse, 1263
navaja de injertar, 987
nebladura, 1273

nebulización, 1264
nebulizador, 1265
nebulizar, 1266
necrosis, 1267
necrótico -ca, 1268
negrilla, 973
neguilla, 1277
nematodocecidio, 1271
neutro -tra, 1275
nigricante, 1279
nitratina, 1280
nitrificación, 1282
nitroinyección, 1283
nitrosación, 1284
noria, 1676
nubes artificiales, 1286
nudo, 1285

O

oídio, 1287
oídio, 1288
oídio de la vid, 439
oídio de los cereales, 1293
oídio del avellano, 1289
oídio del roble, 1292
oídio del rosal, 1291
oleicultura, 1295
oleicultura, 1296
oleocelosis, 1297
olivicultura, 1298
ordeñar, 669
ordeñar, 1257
orejera, 1308
organofosforado, 1311
oscurecimiento enzimático, 712

P

paja, 1320
pajar, 1324
pala, 1317
pala plantadora, 1319
paleta, 1328
pámpana, 1329
pámpano, 1329
panocha, 1331
paradiclorobenceno, 1333
parasitar, 1335
parásito, 1334
parcela, 1337
pared de piedra seca, 1343
pared seca, 1343
parra, 1344
partenocarpia, 1345
partenocarpia accidental, 1346
partenocarpia estimulativa, 1347
partenocarpia inducida, 1348
partenocarpia vegetativa, 1349
parterre, 1350
partidor, 1351
parva, 1232
pasa, 1332
pasador de yugo, 982
pasera, 1663
pasta saturada, 1352
patotoxina, 1355
patrón, 1356
peciolar, 1358
peciolo, 398
peciolo, 1357
peciolo, 1357
pedregal, 464
pedúnculo, 1359
peine, 1376
pella, 387
penicilio, 1360
perchón, 318
percolación, 1361
percolación, 1362
perenne, 1363
perenne, 1364
perrillo, 1670
peso específico, 1367
pesticida, 1368
picadora, 1371
pico, 1370
pie, 1356
pimpollo, 1383
pinzar, 799
piretrina, 1379
plaga, 1380
plaguicida, 1368
plantación, 730
plantación, 1384
plantación, 1385
plantación, 1386
plantación, 1387
plantación a raíz desnuda, 1388
plantación de alta densidad, 1391
plantación de frutales, 969
plantación en cepellón, 1389
plantación manual, 1392
plantación mecánica, 1393
plantador, 1395
plantadora, 1396
plantar, 1397
plantar a tresbolillo, 1398
plantar al tresbolillo, 1398
plantel, 1399
plantel, 1400
plantón, 1382
plantón, 1383
plántula, 1401
platabanda, 1402
plumaje, 1404
pocilga, 1697
poda, 1406

poda de formación, 1410
poda de fructificación, 1411
poda de invierno, 1409
poda de limpieza, 1412
poda de raíces, 1407
poda en seco, 1409
poda en verde, 1408
podadera, 868
podadera, 1416
podadera para setos, 1418
podador -ra, 795
podar, 797
poder absorbente, 1421
podón, 532
podón, 796
podón, 1149
podredumbre, 933
podredumbre blanca, 282
podredumbre de las raíces, 1423
polea, 543
policultivo, 1427
política agrícola común, 1428
pomología, 1435
porosidad, 1442
poroso -sa, 1441
porrina, 327
portainjerto, 1356
postrado -da, 1454
prado, 1048
praticultura, 1449
predio, 1030
prensa, 1450
procumbente, 1454
producir [frutos], 791
pteridofitas, 1457
pteridofitos, 1457
púa, 1250
pulgar, 318
pulpa, 1432
pulverizador, 1433

pulverizador de mochila, 1434
purín, 1459
purina, 1460

Q

quelato de hierro, 1466
quimera, 1467

R

racimar, 1477
racimo, 1472
raedera, 1490
rafal, 1471
raíz, 176
rama, 306
rama, 1479
ramada, 307
ramaje, 307
ramal, 1480
ramal principal, 378
ramear, 308
ramo, 1478
rampa, 1482
rampollo, 1382
rapa, 1488
raspa, 1487
raspajo, 1487
rasqueta, 1490
rastra, 1785
rastra [de empuje o tiro humano], 1571
rastrillar, 1485
rastrillar, 1491
rastrillar, 1492
rastrillo, 1483

rastrillo, 1484
 rastrillo, 1494
 rastrillo para recoger paja, 433
 rastrojear, 1583
 rastrojera, 1582
 rastrojo, 1581
 raticida, 1496
 raticida, 1497
 reata, 482
 rebrotar, 1505
 rebrote, 1504
 rebuscar, 210
 rebuscar, 740
 recalce, 1508
 recogedor, 1785
 recogedor [de empuje o tiro humano], 1571
 recogedor -ra de higos, 904
 recoger, 495
 recoger [con la rastra o con el recogedor], 1786
 recolección, 496
 recolección, 1848
 recolección, 1849
 recolección, 1850
 recolectar, 1512
 recolector -ra, 493
 recursos naturales, 1520
 redil, 469
 redrojo, 209
 redrojo, 1022
 reforma agraria, 1523
 regadío, 1525
 regadío, 1753
 regadío -día, 1542
 regadora, 1527
 regar, 1528
 reguera, 538
 reguera, 1539
 reguero, 1539
 regulador de crecimiento, 922
 regulador de surco, 1543
 reja, 1546
 rejuvenecimiento, 1545
 remondar, 1556
 remover la tierra, 1547
 renaciente, 1548
 rendimiento, 1550
 rendzina, 1551
 renuevo, 908
 renuevos, 1727
 repilo, 1828
 replantar, 1557
 reseco, 1606
 resegar, 1558
 sembrar, 1561
 sembrar [la misma simiente], 1562
 residual, 1559
 resiembra, 1563
 resistencia, 1560
 retoñar, 1500
 retoñar, 1505
 retoño, 908
 retoño, 1504
 retoños, 1727
 reventarse, 1499
 reviejo, 1606
 revolución agrícola, 1566
 revolución verde, 1567
 ribazo, 1203
 riego, 1529
 riego a pie, 1530
 riego por aspersion, 1533
 riego por desborde, 1534
 riego por goteo, 1531
 riego por gravedad, 1530
 riego por infiltración, 1535
 riego por sumersión, 1536
 riego por superficie, 1530
 rienda, 1537

robot agrícola, 1568
robot de ordeño, 1569
robot recolector, 1570
rodal, 1843
rodal pedregoso, 1738
rodillera, 1012
rodrigar, 191
rodrigón, 192
romana, 1572
romper, 699
rompido, 741
ronzal, 1480
roña, 471
rotación de cultivos, 1587
rotenona, 1588
roturación, 741
roturación, 1575
roturar, 699
roya, 1589
rozadera, 811
rozador -ra, 812
rozón, 811
rural, 1591

S

saca, 1594
sachar, 249
salvado, 1620
sarmentar, 667
sarmiento, 1600
sarmiento, 1601
sarta, 710
SAT, 1691
savia, 1593
sazón, 1599
secano, 1755
secarral, 1607

secarse, 1627
seco -ca, 1609
segador -ra, 1614
segador -ra, 1615
segadora-acondicionadora, 1617
segar, 1619
segar en verde, 1845
selección, 1622
sembradora, 1649
sembradora a golpes, 1650
sembradora a voleo, 1651
sembradora abonadora, 1653
sembradora centrífuga, 1654
sembradora neumática, 1655
sembradura, 1656
sembrar, 1657
semilla, 1128
semillero, 1659
semolina, 1660
separar, 599
sequía, 1664
serón, 1602
serpa, 1862
serrucho, 1888
seto, 227
sideración, 1671
siega, 1611
siega, 1612
siembra, 1628
siembra, 1629
siembra a chorrillo, 1640
siembra a golpes, 1632
siembra a mano, 1635
siembra a voleo, 1633
siembra de precisión, 1645
siembra directa, 1646
siembra en surco, 1640
siembra indirecta, 1647
silla, 1623
sillín, 237

silo, 1325
 silo, 1683
 silvinita, 1672
 sistema agrario, 1682
 sobrecincha, 1684
 sobresembrar, 1686
 socava, 760
 socava, 989
 sociedad agraria de transforma-
     ción, 1691
 solución, 1698
 solución nutritiva, 1699
 sombreado, 1299
 sorgo, 382
 sorregar, 1700
 sublimado corrosivo, 476
 subsolado, 1705
 subsolador, 142
 subsolar, 1704
 subsuelo, 1702
 sudadero, 638
 suelo, 1694
 sufra, 1692
 sulfatación, 1707
 sulfatado, 1707
 sulfatador, 1708
 sulfatadora, 1708
 sulfatar, 1709
 superfosfato, 1710
 surcar, 1696
 surco, 1695
 sustrato, 1706

T

tahúlla, 1714
 tala, 1715
 tala manual, 1718
 tala mecánica, 1719
 tallo, 1780
 tamo, 1000
 tardío -a, 1728
 tardíos, 1729
 tarquín, 1732
 tela, 1136
 telera, 1735
 telón, 985
 tempranero -ra, 1453
 temprano -na, 1453
 tenazas, 821
 tendido -da, 1454
 terciar, 1740
 terrateniente, 1772
 terreno, 1819
 terreno arenoso [de fácil cultivo],
     1771
 terreno delgado, 1451
 terrera, 1770
 terrón, 1776
 terruño, 1819
 testera, 1778
 textura, 1779
 tierra, 1743
 tierra blanca, 1749
 tierra campá, 1749
 tierra de cultivo, 1750
 tierra de labor, 1750
 tierra de labranza, 1750
 tierra de poca profundidad, 1451
 tierra de regadío, 1753
 tierra de secano, 1755
 tierra de sembradura, 1749
 tierra franca, 1747
 tierra fuerte, 1744
 tierra ligera, 1745
 tierra vegetal, 1768
 tierra virgen, 1769
 tierra yerma, 1759

- tijera, 83
 tijera, 762
 tijera de jardinero, 1418
 tijeras cortasetos, 1721
 tijeras de podar, 828
 timón, 365
 timón, 1781
 tiña del trigo, 562
 tirante, 1783
 tirantes, 1159
 tiro, 1122
 tizón, 411
 topografía, 1789
 topografía, 1790
 topógrafo -fa, 1788
 toro, 300
 toxina, 1794
 tractorista, 1796
 traílla, 1797
 traillar, 1798
 tralla, 542
 tramilla, 549
 tramojo, 1837
 traqueobacteriosis, 1800
 traqueofusariosis, 980
 traspalar, 1803
 trasplantadora, 1805
 trasplantar, 1807
 trasplante, 1806
 traumatonastia, 1808
 traumatotaxis, 1809
 traumatotropismo, 1810
 trazador, 1795
 trepador -ra, 709
 triguero -ra, 263
 triguero -ra, 264
 triguero [para eliminar la cizaña],
 1107
 triguero [para eliminar la neguilla],
 1278
- trilla, 243
 trilla, 1812
 trilladora, 238
 trillar, 242
 trillar, 1813
 trillo, 415
 trillo, 645
 trillo, 1811
 troj, 424
 troje, 424
 troncho, 1817
 tronco, 1689
 tronco, 1814
 tropismo, 1818
 truficultura, 1823
 tubérculo, 1821
 tuberización, 1824
 turgencia, 1825
 tutor, 192
 tutorar, 191
- U**
- umbráculo, 1831
 uncir, 718
 urea, 1832
 uva, 1472
 uva blanca, 1473
 uva de pasificación, 1475
 uva pasa, 1332
 uva tinta, 1474
- V**
- vaina, 212
 vara, 239

vara, 369
vara, 1782
varal, 1782
varear, 240
varear, 1366
variedad, 1835
variedad de invierno, 1836
variegación, 1834
vástago, 321
vástago, 908
vecero -ra, 127
vencejo, 1837
vendimia, 1848
vendimia, 1849
vendimia, 1850
vendimiador -ra, 1855
vendimiadora, 1856
vendimiar, 1858
vendimiar, 1859
veranadero, 829
verdasca, 1844
verdura, 1847
vergel, 1861
vernalización, 1865
verruga, 247
verticilosis, 1869
vid, 441
vigor híbrido, 1053
vilorta de la cincha, 390
viña, 1384
viña, 1872
viñador -ra, 1873
viñero -ra, 1873
virescencia, 1874
viticultor -ra, 1875
viticultura, 1876
vitivinicultura, 1877
vitrescencia, 1878
vivaz, 1879
vivero, 1881

volquete, 419

Y

yegua, 661
yegüero -ra, 663
yema, 294
yema, 1827
yermo, 737
yermo, 1759
yesca, 887
yugada, 301
yugada, 1101
yugada, 1105
yugo, 1102
yunque, 704
yunta, 1104
yunta, 1340
yuntero -ra, 1342

Z

zafra, 1596
zarzal, 228
ziram, 1892
zofra, 1692
zoocidio, 1893
zuro, 787
zuro, 1711
zurriaga, 542
zurriago, 542
zurriago, 971

Índex de noms científics

A

Agrostemma githago, 1277
Alternaria, 98
Alternaria tenuis, 15
Armillaria mellea, 1423
Avena fatua, 566
Avena sterilis, 566

B

Blatta germanica, 563
Botryosphaera stevensii, 196

C

Cercospora, 443
Chrysanthemum, 1379
Cladosporium, 462
Claviceps purpurea, 1621
Cuscuta, 577

D

Derris, 1588

E

Eriophyes pyri, 736
Eriophyes vitis, 736
Erysiphe graminis, 1293
Euphyllura olivina, 549

F

Fusarium, 980

G

Gibberella fujikuroi, 1017
Gloeosporium, 1019

H

Haltica ampelophaga, 270
Helminthosporium, 1046
Heterosporium, 1054
Hordeum, 1301

L

Linum usitatissimum, 1145
Lolium temulentum, 1106

M

Microsphaera alphitoides, 1292
Monilia, 1234
Mucor mucedo, 934
Mycena citricolor, 1829
Mycoplasma, 1221

O

Oidium, 1287
Oidium, 1288

P

Penicillium, 1360
Penicillium digitatum, 936
Penicillium italicum, 935
Periplaneta americana, 563
Phyllactinia corylea, 1289
Phylloxeridae, 909
Plasmodiophora brassicae, 1052
Plasmopara, 1226
Puccinia, 1589

R

Rosselinia necatrix, 1423

S

Sclerotium cepivorum, 282
Sorghum halepense, 382
Sphaerotheca pannosa, 1291
Spilocaea oleaginea, 1828

T

Taphrina, 1111
Taphrina deformans, 182
Tenebrio, 560
Tenebrio molitor, 560
Tinea granella, 562

U

Uncinula necator, 439
Ustilago, 406

V

Venturia inaequalis, 471
Venturia pirina, 471
Verticillium, 1869

Bibliografia

Obres especialitzades

ALABERN, R. *Camps experimentals de Balears*. Palma: Fundació la Caixa, 1997. ISBN X-51-061320-8

ARTIGAS, J. *Desenvolupament de sensors potenciomètrics d'estat sòlid per a usos mediambientals i agroalimentaris*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2003.
<http://www.tesisenxarxa.net/TESIS_UAB/AVAILABLE/TDX-0220104-143724/jap1de3.pdf> [Consulta: febrer de 2010]

CARRERO, J. M.; PLANES, S. *Plagas de campo*. 13a ed. Madrid-Barcelona-México: Ediciones Mundi-Prensa, 2008. ISBN 978-84-8476-326-0

COLETO, J. M. *Crecimiento y desarrollo de las especies frutales*. 2a ed. Madrid-Barcelona-México: Grupo Mundi-Prensa, 1994. ISBN 84-7114-534-0

FINCK, A. *Fertilizantes y fertilización*. Barcelona: Reverté, 1988. ISBN 978-84-291-1010-4

GIRALT i RAVENTÓS, E. [dir.]. *Història agrària dels Països Catalans*. V. 3: *Edat moderna*. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de València, 2008. ISBN 978-84-475-3284-1 (volum 3)

GIRALT i RAVENTÓS, E. [dir.]. *Història agrària dels Països Catalans*. V. 4: *Segles XIX-XX*. Barcelona: Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona, Universitat de les Illes Balears, Universitat Jaume I, Universitat de Lleida, Universitat Pompeu Fabra, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de València, 2006. ISBN 84-475-3077-9 (volum 4)

Guia de productes fitosanitaris. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. Servei de Sanitat Vegetal, 2002.
ISBN 84-393-5943-8

HUGUET, E. *Geo-edafologia*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1983.
ISBN 84-7528-102-8

LLABRÉS, J.; VALLESPÍR, J. *Els nostres arts i oficis d'antany II*. Ciutat de Mallorca: [Autor-Editor], 1981.
ISBN 84-300-4084-6

MELGAREJO, P.; SALAZAR, D. *Tratado de fruticultura para zonas áridas y semiáridas*. Madrid-Barcelona-México: Mundi-Prensa Libros, 2003.
ISBN 978-84-89922-84-6

ROMERO, R.; ESPAÑA, P.; SUÁREZ, M. *Maquinaria de producción agrícola*. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, 2002.
ISBN 84-8427-215-X

Obres terminològiques

AGUILELLA, A.; PUCHE, F. *Diccionari de botànica*. València: Universitat de València, 2004.
ISBN 84-370-5915-1

ALSINA i CATALÀ, C.; FELIU i MONTFORT, G.; MARQUET i FERIGLE, L. *Diccionari de mesures catalanes*. Barcelona: Curial, 1996. (Manuals Curial; 14)
ISBN 84-7256-839-3

ALSINA i CATALÀ, C.; FELIU i MONTFORT, G.; MARQUET i FERIGLE, L. *Pesos, mides i mesures dels Països Catalans*. Barcelona: Curial, 1990. (Biblioteca de la Cultura Catalana; 67)
ISBN 84-7256-350-2

BARBERÀ, C. *Lèxic de les plagues i les malalties dels conreus de Catalunya*. Barcelona: Institució Catalana d'Estudis Agraris, 1998.
ISBN 84-7283-423-9

BIBILONI, G. «Vocabulari del cavall». *Llibre de cavalleria de les Illes Balears*. Palma: El Mundo. El Día de Baleares, 2001.

BIBILONI, G. *Vocabulari del cavall* [En línia]. [Palma]: Gabriel Bibiloni, 2002.
<<http://www.bibiloni.net/textos/cavall.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

FAO. *Glosario de términos fitosanitarios* [En línia].
<<http://www.fao.org/docrep/W3587E/w3587e03.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

FONT QUER, P. [dir.]. *Diccionario de botánica*. Barcelona: Labor, 1993.
ISBN 84-335-5804-8

FULLANA, M. *Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció*. 6a ed. augm. Mallorca: Moll, 1995. (Els Treballs i els Dies; 11)
ISBN 84-273-0743-8

INFOJARDÍN. *Glosario* [En línia].
<<http://www.infojardin.net/glosario/glosario-jardineria.htm>> [Consulta: febrer de 2010]

KAPPELLE, M. *Diccionario de la biodiversidad* [En línia].
<<http://www.inbio.eas.ualberta.ca/biodiccionario/default.html>> [Consulta: febrer de 2010]

MARTÍ i FERRER, R. *Diccionari de maquinària agrícola*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura; Curial, 1994. (Terminologies)
ISBN 84-393-3155-X; 84-7256-893-8

NADAL, M.; MORET, A. *Noms comuns de les malalties de les plantes*. Barcelona: Servei de Llengua Catalana. Universitat de Barcelona, DL 2000. (Miscel·lània Terminològica)
ISBN 84-931001-6-1

PARÉS i ESPAÑOL, E. *Vocabulari forestal: amb equivalències en castellà, francès i anglès*. 2a ed. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1998. (Monografies de la Secció de Ciències; 5)
ISBN 84-7283-421-2

PORTA i CASANELLAS, J. [et al.]. *Lèxic de la ciència del sòl: català, castellà, francès, anglès*. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Llengües i Terminologia, 1989.
ISBN 84-7653038-2

RALLO, L.; FERNÁNDEZ, R. [coord.]. *Diccionario de ciencias hortícolas*. Madrid-Barcelona-México: Ediciones Mundi-Prensa, 1999.
ISBN 84-7114-818-8

REAL ACADEMIA DE CIENCIAS EXACTAS, FÍSICAS Y NATURALES. *Vocabulario científico y técnico*. 2a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1990.
ISBN 84-239-5987-2

RIBA i ARDERIU, O. [dir.]. *Diccionari de geologia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, Enciclopèdia Catalana, 1997. (Diccionaris d'Enciclopèdia Catalana. Diccionaris Temàtics)
ISBN 84-412-2793-4

RULL, X. *Diccionari del vi: amb licors i altres begudes*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1999. (El Calidoscopi)
ISBN 84-412-0241-9

SERVEI DE LLENGÜES I TERMINOLOGIA. UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA. *UPCTERM: Terminologia tècnica multilingüe* [En línia].
<<http://www2.upc.edu/slt/upcterm/>> [Consulta: febrer de 2010]

SOCIEDAD ESPAÑOLA DE CIENCIAS FORESTALES. *Diccionario forestal*. Madrid-Barcelona-México: Mundi-Prensa Libros, 2005.
ISBN 978-84-8476-189-1

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Cercaterm* [En línia].
<<http://www.termcat.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Diccionari de veterinària i ramaderia*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2002. (Diccionaris de l'Enciclopèdia. Diccionaris Terminològics)
ISBN 84-412-0903-0; 84-393-5857-1

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Diccionari de veterinària i ramaderia* [En línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Salut [2006]. (Diccionaris de l'Enciclopèdia. Diccionaris Terminològics)
<<http://www.gencat.net/salut/servling/servling/html/ca/dir1431/dn1431/dicciveterama.pdf>> [Consulta: febrer de 2010]

TERMCAT, Centre de Terminologia. *Neoloteca* [En línia].
<<http://www.termcat.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

TOMÀS i PALMER, M. P.; VICENS i MIR, G. *Biologia per a l'ensenyament*. Palma: Govern Balear. Conselleria de Cultura, Educació i Esports, 1994. (Diccionaris Terminològics; 1)
ISBN 84-86815-54-1

Obres lexicogràfiques

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B. *Diccionari català-valencià-balear*. Palma: Moll, 1985. 10 v.
ISBN 84-273-0025-5

ALCOVER, A. M.; MOLL, F. de B. *Diccionari català-valencià-balear* [En línia].
<<http://dcvb.iecat.net/>> [Consulta: febrer de 2010]

Diccionari castellà-català. 4a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2005.
ISBN 84-412-1392-5

Diccionari català-castellà. 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2003.
ISBN 84-412-0738-0

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
(Diccionaris de l'Enciclopèdia)
ISBN 84-412-2790-X

Gran enciclopèdia catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1998. 26 v.
ISBN 84-85194-81-0

Gran enciclopèdia Larousse. 2a ed. Barcelona: Planeta, 1987. 12 v.
ISBN 84-320-7400-4

Gran Larousse català. Barcelona: Edicions 62, 1990-1993. 10 v.
ISBN 84-297-3088-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona-Palma-València: Edicions 3 i 4, Edicions 62, Moll, Enciclopèdia Catalana, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. ISBN 84-412-2477-3; 84-297-3981-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana* [En línia]. 2a ed. <<http://dlc.iec.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

L'Enciclopèdia [En línia]. <<http://www.enciclopedia.cat/>> [Consulta: febrer de 2010]

MOLINER, M. *Diccionario de uso del español*. 2a ed. Madrid: Gredos, 1998. 2 v. ISBN 84-249-1973-4

MOLL, F. de B. *Diccionari català-castellà castellà-català*. Palma: Moll, 1989. ISBN 84-273-0257-6

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 22a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 2001. 2 v. ISBN 84-239-6814-6

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española* [En línia]. 22a ed. <<http://www.rae.es/rae.html>> [Consulta: febrer de 2010]

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario panhispánico de dudas* [En línia]. <<http://www.rae.es/rae.html>> [Consulta: febrer de 2010]

